

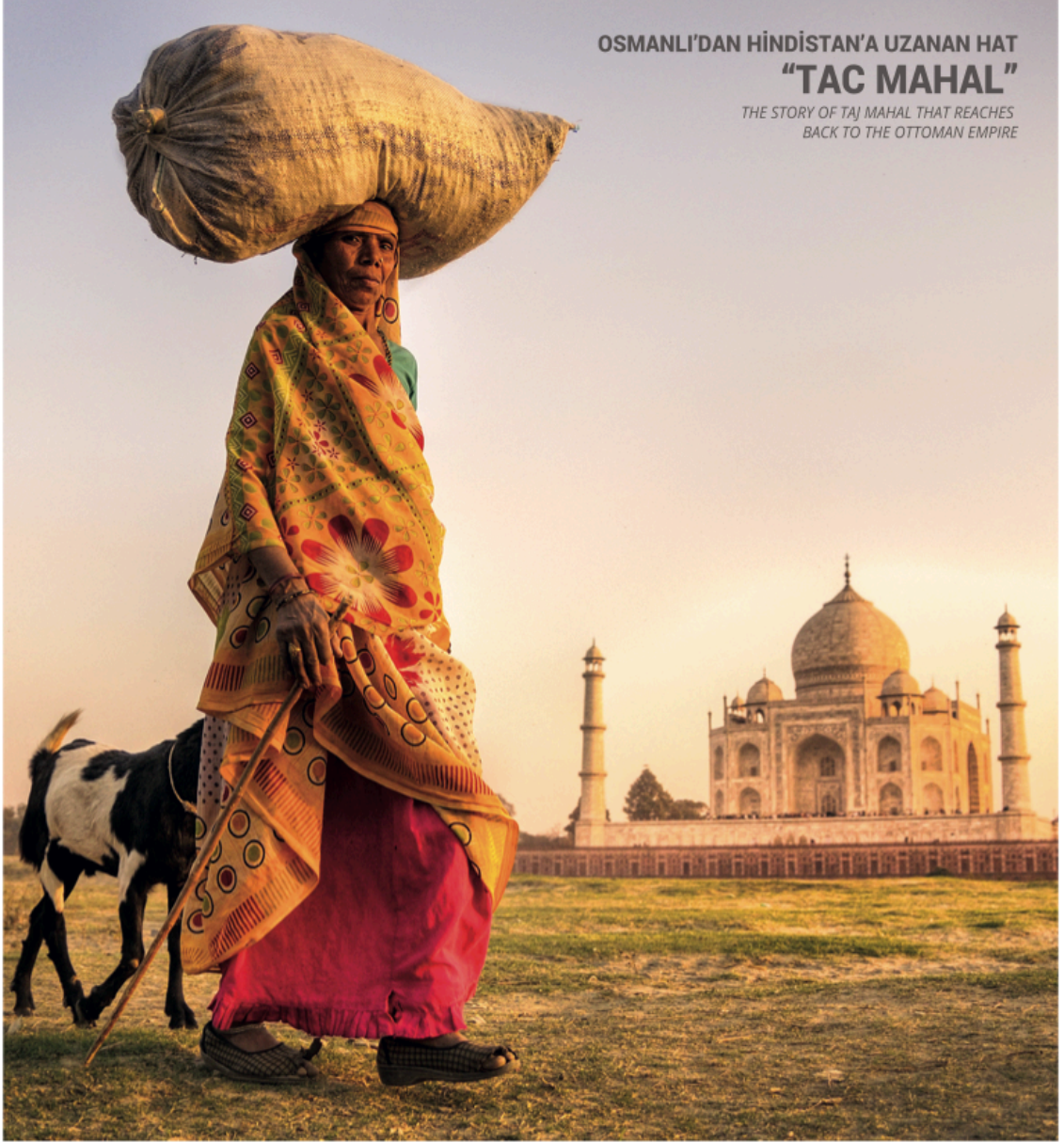
MURAT AYDIN: BİR FANİNİN
YAŞAYABİLECEĞİ
EN GÜZEL ŞEYİ YAŞADIM

MURAT AYDIN: I HAVE LIVED THE
BEST THING A MORTAL CAN LIVE
S:26

KASIM - ARALIK
NOVEMBER - DECEMBER
YIL | YEAR : 2015
SAYI | ISSUE : 93

MARMARA

LIFE

OSMANLI'DAN HİNDİSTAN'A UZANAN HAT "TAC MAHAL"

THE STORY OF TAJ MAHAL THAT REACHES
BACK TO THE OTTOMAN EMPIRE

**BURSA'YI
SEVİYORUM
BUDO'YU
TERCİH
EDİYORUM**

#BUDOyutercihediyorum

AKILCI SECİM

AKILCI ÖTOBÜS

Ulaşımında
**Kentsel
Dönüşüm**
Devam ediyor

- ✓ Alçak taban ✓ 60 yolcu kapasitesi
- ✓ Düşük işletim maliyeti ✓ Düşük dönüş yarıçapı
- ✓ Arkada konumlanan güçlü ve sessiz motor

Sabahı akşamı değil, her saati kazanç dolu

**2 YIL SINIRSIZ KM
GARANTİSİ**

8 METRE TÜRKİYE'DE İLK VE TEK!

 KARSAN

karsan.com.tr

ATAK

FROM THE PRESIDENT OF THE UNION

BAŞKAN'DAN

Recep Altepe

Marmara Belediyeler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
President of Marmara Municipalities Union and Mayor of Bursa Metropolitan Municipality

Değerli Okurlar,

Şehirleri daha yaşanılabilir kılabacak kavramların en önemlilerinden biri de yaratıcılık. Keşfetmek, hiç kimsenin fark etmediği ama herkesin gördüğü şeylere farklı gözle bakabilmek. Sizi diğerlerinden ayıracak olan da bu bakış. Yaratıcı olan fikirler alev alır, parlar. Yaratıcılığa ise rahat bir koltuk üzerinde otururken ulaşmak imkânsızdır. Çünkü yaratıcılık normal iş rutini gibi sabah başlayıp akşam bitirecek bir iş değildir. Çevrenizde olan bitenlerle bağ kurmak gerekir, şehrin yerlisini de, misafirini de görmek, onları tanımak, hikâyelerini bilmek gerekir. Bu sayımızda Marmara Life ekibi, şehrin misafirlerinden birinin hikâyesine kulak kabarttı, deneyimine ortak oldu. Her Kurban Bayramı öncesinde Anadolu'nun çeşitli yerlerinden şehre, hayvan pazarlarına gelen satıcıların, çobanların hikâyesini hiç dinlediniz mi? Kimisi hayvanın yanında nöbet tutarak uyuyor, kimisi arabalar da. Akşamsa, o gün satışlar iyi gittiyse bir panayır yeri oluyor, hepsi memleketinin türkülerini söylüyor, kimi uzun hava ile efkârlanıyor. Bayramın ilk sabahı da hayvan pazarında olan bir çobanın şu şiiri kalmalı belki aklınızda: "Ana, baba, çocuk yoktur eyvahu / Köyümdе olsaydım diyedir ahu / Kurban çadırında bayram sabahı / Gözü dolan bilir hizmet nimettir." Bayramın bir de şenlik olan kısmı var. Geride bıraktığımız Kurban Bayramı'nın en lezzetli kısmı denince aklınıza tek kelime gelecektir: kavurma. Marmara'nın Lezzet Durakları serimize devam ediyoruz. Türk yemek kültüründe önemli bir yere sahip olan kavurmanın mutfağımıza nasıl girdiğini bir de Marmara Life'tan dinleyin. Başta herkesin gördüğüne farklı bir gözle bakabilmekten bahsetmiştim. Sahaflar, şehrin sosyo-kültürel mekânlarından biri. Hem takas ile kitap alır, hem de artık baskısı bile olmayan yayınlara sahaflardan erişebiliriz. Tarihtekileri ve bellektekileri saklar ve elden ele dolaştırır sahaflar. Peki ya bisikletli sahaflar? "Masallar anlatılmazsa, tohumlar ekilmezse ölür" diyerek bir ekoloji projesi kapsamında bisikletle sahafılık yapmaya başlayan iki genç aynı olanı farklı görenlerden. Bu farklı ve yaratıcı seyahat öyküsünün kahramanlarıyla tanışın istedik. Yaratıcılığı geleneksellikle buluşturan birini daha sayfalarımıza konuk ettik. Çivi ve telin ahengini tuvale yanıt veren bir sanat olan filografide, geleneksel olarak Elif ve Vav sıkça çalışılan figürler. Hem farklı figürler hem de portre ve fotoğraf üzerine de çalışan filografi ustası Meryem Okur, Osmanlı'dan gelen bu sanatı yaşıyor, hem de ona kendi yorumunu katıyor. Atölye hocalığı da yaparak bu sanatı çocuklarımıza da öğretiyor. Gücünü gelenekselden alan özgünlük unutulmaya yüz tutmuş bu sanatı hayatta tutuyor. Farklı görmek için her zaman gören bir çift göze sahip olmak da gerekmiyor. Aklın ve gönlün kapıları açık olunca, azim de bu kapıdan geçince Türkiye'nin Görme Engelli İlk Dağcısı ve Milli Atleti gibi sınırları aşabiliyor insan. Daha önce arkadaşlarının ayak seslerini takip eden Turhan, artık tırmanışlarını çan sesini izleme tekniği ile gerçekleştiriyor. Saf yaratıcılığa ise rahat bir koltuk üzerinde otururken ulaşmak imkânsızdır demiştim. Turhan yaratıcılığı dağın zirvesinde yakalıyor. Yerel yöneticiler bu hikâyeleri görmeli, bu hikâyelerin kahramanlarını yakından tanımalı. Çünkü şehri daha yaşanılır kılmak için gereken ilham, yine şehrin sakinlerinde mevcut.

Dear Readers,

Creativity is the most important notion which makes cities livable. Exploring is something that people are not aware of, seeing things differently than others. And this vision is what makes you different from others. Creative ideas burn and shine. And it is almost impossible to reach creativity while seated in a comfortable chair. Because creativity is not like a normal Daily working routine which starts in the morning and ends in the evening. You need to bond with what is happening around, to see, recognize and learn the stories of the visitors as well as the residents of the city all at the same time. At this issue of Marmara Life, our team has listened to the story of one of city's many visitors, and shared his experience. Did you ever listen to the stories of the shepherd who come to the animal markets before every sacrifice bairam from all over Anatolia? Some of them sleep next to their animals to stand guard, and some sleep in their cars. And in the evenings, if their sales have gone well, the place becomes a funfair and all sing their own ballads and sometimes even have the blues. And perhaps this verse should stay with us about a shepherd who is at the animal market on the first day of the greater eid: "Mother, father, children alas / Their sighs are to be in their villages / A feast day morning in the animal market / Those who know that duty is a blessing will have tears in their eyes." And there is also the part of the funfair to the sacrifice bairam. And when we look back at the most delicious part of the bairam holidays, a single Word comes to mind: roasting. We are continuing with our series of Marmara's flavor stops. Take a look at the story of Marmara Life about how roastings have entered the Turkish cuisine culture. At the beginning I have mentioned in seeing everything from a different perspective. The used-books bazaar is one of the city's socio-cultural places. You may purchase books by bartering, and also you may find books with no edition in publishing in this used-books bazaar. This place keeps the historic and the memorized and circles it around. And yet, what about the bicycle book dealers? "When tales are not told and seeds not planted they will die." Two young entrepreneurs have started to be the first bicycle book dealers in the scope of an ecological project seeing the sameness in a different perspective. We wanted you to meet the heroes of this creative and different traveling story. We have hosted another who brought together traditional with creativity. Reflecting the harmony of wire and studs in the art of philography. In the traditional forms Aleph and Vav are the most commonly worked shapes. Meryem Okur, a philography master working with different portraits and also on photography tries to keep this art form alive from the Ottomans while adding her own interpretation. She also keeps studio hours to teach this art to our children. The authenticity of this almost forgotten art form takes its power from traditional keeps it alive. It is not always necessary to have a pair of eyes to see the difference. When the Gates of the mind and the heart are open, and will enters through these doors one may overcome all boundaries like Turkey's first visually impaired National Athlete and Mountaineer. At first Turhan used to follow his firends' footfalls, now with a new technique follows the chimes to make his climbs. I have previously said that to reach pure creativity while sitting on a chair is impossible. Turhan catches creativity at the peak of the mountains. Local managers should see these stories, and get to know the heroes of these life stories. Because the inspiration of creating more livable city lies with its residents.

Sahibi / Publisher

Marmara Belediyeler Birliği adına Recep Altepe

Genel Yayın Yönetmeni / Editor In Chief

M. Cemil Arslan

Yayın Kurulu / Editorial Board

Hatice Erkan
Ezgi Küçük
Ülkü Arıkoğa

Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

İlyas Yıldız

Editör / Editor

Dilara Gülşah Azaplar

İngilizce Çeviri / English Translation

Neslihan Yükselici

Tasarım / Design

Hasan Dede

Kapak / Cover

Tac Mahal / Taj Mahal

İletişim / Communication

Ragıp Gümüşpala Cad. No:10
Eminönü 34134 Fatih / İstanbul
Tel: 0212 514 10 00
Faks: 0212 520 85 58

Yapım / Production

Gafa Ajans
Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok.
No:23 D:13 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 243 20 86
Faks: 0212 243 28 59

Reklam Satış Direktörü / Advertising Sales Director

Burak Akay (gafa ajans)
burak.akay@gafa.com.tr

Katkıda Bulunanlar / Contributory

Alper Demiralp
Cansu Meşedilci
Dilara Özdeş
Merve Zengineli
M. Salih Kalaman

Baskı / Print

DANIŞMA KURULU

(Encümen Üyeleri)

Ahmet Edip Uđur
Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı

Zeki Toçođlu
Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı

Selim Yađcı
Bilecik Belediye Başkanı

Lokman Çağırıcı
Bağcılar Belediye Başkanı

Şükrü Karabacak
Darıca Belediye Başkanı

Dr. Hasan Akgün
Büyükçekmece Belediye Başkanı

Emin Halebak
Lüleburgaz Belediye Başkanı

VAKIFBANK WORLDCARD'DAN MASRAFSIZ, KOMİSYONSUZ, UYGUN FAİZLİ NAKİT TAKSİT

Nakite ihtiyacınız olduğu an 1.200 TL, 3.000 TL veya
5.000 TL NakiteTaksit kullanın, 9 taksitte ödeyin.
Acele edin, 31 Aralık'a kadar 9 taksit fırsatını
kaçırmayın!

ALİŞVERİŞTEN
ANLAYAN
cömert
kart

**TAKSİTTE
ÖDE**

Aylık ~~%2,02~~ **%1,49**

5.000 TL

Aylık ~~%2,02~~ **%1,59**

3.000 TL

Aylık ~~%2,02~~ **%1,79**

1.200 TL

Kampanyamız 1 Ağustos - 31 Aralık 2015 tarihleri arasında geçerlidir. Kampanyadan asilek kart sahipleri faydalanabilir. Kampanyadan, nakit çekim işlem kriterlerine uygun, kullanılabilir nakit limiti yeterli olan müşterilerimiz faydalanacaktır. Kampanyalı Taksitli Nakit Avans işlemlerimizden faydalanabilmek için ayrı bir sözleşme imzalanmasına veya ek bir protokole ihtiyaç duyulmamaktadır. 1.200 TL ve 3.000 TL Taksitli Nakit Avans işlemi, İnternet Bankacılığı, ATM, Şube, Telefon Bankacılığı kanallarından, 5.000 TL Taksitli Nakit Avans ise sadece Şube, İnternet Bankacılığı ve Telefon Bankacılığı'ndan kullanılabilir. Kampanya dahilinde gerçekleştirilecek nakit avans işlemlerinin, "Taksitli Nakit Avans" menüsü kullanılarak yapılması gerekmektedir. Bu menüden, belirtilen taksit ve tutar dışında yapılacak tüm işlemlere, ilgili dönemde geçerli olan Taksitli Nakit Avans faiz oranı (aylık %2.02) yansıtılacaktır. Kart sahipleri, ilgili dönem içerisinde her kampanyalı Taksitli Nakit Avans işleminden en fazla 2 kez faydalanabilir. Taksitli Nakit Avans işlemlerinde taksit tutarları ödeme planında belirtilen tarihlerde ekstrelerle borç olarak yansıtılır. KKDF ve BSMV dahil 1.200 TL için aylık maliyet oranı %2.15, yıllık maliyet oranı ise %25.77, KKDF ve BSMV dahil 3.000 TL için aylık maliyet oranı %1.91, yıllık maliyet oranı ise %22.90, KKDF ve BSMV dahil 5.000 TL için aylık maliyet oranı %1.79, yıllık maliyet oranı ise %21.46'dır. Kampanyada SMS katılım şartı bulunmamaktadır.

444 0 724 | vakifkart.com.tr

 VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

f |vakifbank

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

Röportaj / Interview
Rüzgar Yolgezer ve Filiz Bosi

18

Röportaj / Interview
Murat Aydın

26

Sanat / Art
Meryem Meral Okur

32

08 - Dünyadan Haberler / Around The World

44 - Makale / Article
Mehmet Onur Partal

62 - Tarihi Yapılar / Historical Buildings
Türk Hamamı
Turkish Bath

72 - Eğitim / Education
Kütüphaneler / Library

86 - Makale / Article
Cameron Dean

Mesleki Hikayeleri / Professional Stories
Adem Ünlü

38

Başarı Hikayesi / Success Story
Betül Mardin

48

İnsan Hikayesi / Human Story
Nedret Turhan

56

Marmara'nın Lezzet Durakları
Delicacy Stops of Marmara

68

Dünya Şehirleri / World Cities
Tac Mahal / Taj Mahal

78

KONUT PROJESİ DEĞİL BİR YAŞAM HİKAYESİ

Bahçeşehir'in en değerli arazisi üzerinde hayata geçirilen **Vaditepe Bahçeşehir**, özlem duyulan o **sımsıcak mahalle kültürünü**, **modern yaşam çizgileriyle birleştiriyor** ve sizlere, alışlagelmiş konut projesi yerine, **bir yaşam hikayesi** sunuyor.

Size de dairenizi seçip hikayede yerinizi almak kalıyor.
Bekleriz...

212 428 88 00

www.vaditepebahcesehir.com

Ispartakule Caddesi, Göl Mevkii, Bahçeşehir / İSTANBUL

Huzurevinin İçinde Anaokulu

ABD'DEKİ BİR HUZUREVİNDE
SOSYAL TECRİTE MARUZ
KALAN YAŞLILAR, BU ENGELİ
HUZUREVİNE AÇILAN
ANAOKULU İLE AŞIYOR.

Bakımevlerindeki en yaygın sorunlarından birisi yaşlıların kendilerini sosyal hayattan tamamen tecrit edilmiş hissetmeleri. Amerika'da bir huzurevi bu soruna karşı farklı bir bakış açısı getirmiş. 400'ü aşkın yaşlı insanın yaşadığı

Providence Mount St. Vincent huzurevi, The Intergenerational Learning Center'in desteğiyle açılan anaokulu sayesinde yaş grubu olarak tamamen zıt uçlarda bulunan iki topluluğun faydalı birlikteliğine şahit oluyor.

Program dahilinde 1 - 5 yaş arasındaki çocukların yaşlılarla etkileşime geçmelerine olanak sağlanıyor. Programın çocuklara ciddi yararları var. Engelli insanlarla sağlıklı iletişime geçmeyi öğrenirken yaşlanma sürecini de öğreniyorlar. Programın çocuklara olduğu kadar yaşlılara da gözardı edilemeyecek kadar çok faydası var.

Sevgi dolu bir ortamda zaman geçirmiş olmaları da cabası...

Kindergarten in Nursing Home

IN A RETIREMENT HOME IN THE
USA, SENIORS WHO HAVE BEEN
SOCIALY ISOLATED OVERCOME THIS
OBSTACLE THROUGH THE NURSERY
SCHOOL OPENED IN THE FACILITY.

Elderly people, who have been exposed to social isolation in a nursing home in the USA, exceeded this barrier with the kindergarten that opened in the nursing home.

One of the most common problems in nursing homes is completely isolated social life of the elderly. A nursing home has brought a different perspective to this issue. Province Mount St. Vincent nursing home where more than 400 elderly people live, has witnessed the beneficial coexistence of the two completely opposite ends of the age group communities; through the kindergarten which opened with the support of The Intergenerational Learning Center.

Within the program for children between the ages of 1-5 it is now possible to interact with the elderly. Program has serious benefits for children. As they are learning to communicate, they also learn about the aging process. As well as its benefits for children, the program has also many benefits for the elderly people who have been ignored. Not to mention also having spent time in a loving environment...

Tüm Organizasyonlarınızda; En İnce Ayrıntıyı Düşünür, Kusursuz Bir Hizmet Sağlarız...

Hızı saatte 50 Km'ye yaklaşır. İşçi arıların bal özü toplarken kovandan en çok 5 km ayırdıkları tespit edilmiştir. Kanatlar, mutluluk, hayret ve kovana ya da çiçeklerin bulunduğu yere çağırma ifadesi olarak çeşitli tonda vızıltı sesi çıkarmaya yararlar.

Gözler
Petek gözlerle arı, çok uzaktaki cisimleri 60 kere büyütülmüş olarak görür.

Kanat Kelepçesi
Ön ve arka kanatları birbirine kenetleyerek uçuş sırasında tek kanat gibi iş görmelerini sağlar, böylece arının uçuş yeteneğini artırır.

Kanatlar
Öndeki kanatlar daha büyüktür ve arının uçuş süresince havada kalabilmesini sağlarlar. Arkadaki kanatlar ise uçuşta yön tayinine yararlar.

Duyargalar (Anten)
Duyamak, koklamak, tat almak ve uzaklığı tahmin etmek için kullanır.

Ağız
Arının ağız yapısı tarıma zarar vermeyecek biçimdedir. Düz olduğu için üzüm ve öteki meyvelerin kabuklarını zedelemes.

Duyarğa Temizleme Tarağı
Duyargalarına yapışan polenleri ve dilini temizlemek için kullanır.

Orta Bacak Çifti
Orta bacak çiftini yalnız yere dayanmak için kullanır. Tüy yastıkları arının dik ve kaygan yüzeylerde kaymadan, düşmeden yürümesini sağlar.

Arka Bacağı
Çiçek tozu kesesi: Arı, topladığı çiçek tozlarını ve propolis adı verilen bir çeşit reçineyi bunun içine biriktirir.

İğne
Bu iğne bir zehir kesesine bağlıdır. İğnesi bağırsaklara bağlı olduğundan iç organları parçalanır ve ölür.

Marmara Eğitim ve Organizasyon Ltd. Şti.

T: +90 212 527 30 50 F: +90 212 526 52 76

Marmara Belediyeler Birliği İştirakidir

www.marmara.gov.tr

Değişmek İsteyen Mahallelere; “Muhit”

MUHİT, SEMT HAKKINDAKİ TALEPLERİN ORGANİZE EDİLEREK YEREL YÖNETİMİN VE MAHALLE KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİNİ HEDEFLEYEN BİR ŞEFFAF DEMOKRASİ UYGULAMASI...

Kabul etsek de etmesek de modern toplumun ve demokrasinin çekirdeğini mahalleler ve mahalle muhtarları oluşturuyor. Fakat günümüzdeki devlet ve bürokrasi kavramlarının yarattığı mekanikler içerisinde hem muhtar yetkileri hem de muhtar ile mahalleli arasındaki iletişim asgari düzeyin altına inmiş durumda.

Muhit, temelde mahalle sakinlerinin sorunlarını mobil uygulama ve internet sitesi üzerinden dile getirebildiği, belki de daha önce ismini duymadıkları muhtarlarıyla iletişime geçebildiği ve ortak taleplerin daha büyük yönetim organlarına iletiildiği bir sosyal fayda platformu. Muhit.co adresi üzerinden platforma kayıt olup hem mevcut istekleri destekleyebilir hem de kendi fikirlerinizi paylaşabilirsiniz. Yaşadığımız mahalledeki gelişmelerden kolayca haberdar olabilir ve muhtarla hızlıca iletişim kurabilirsiniz.

4 kişiden oluşan Muhit ekibi, yerel yönetimlerde şeffaflık ve katılımcı etkisi yaratarak her geçen gün platformu genişletmeye ve yönetimin en küçük biriminde fark yaratmaya devam ediyor.

To Neighborhoods That Want to Change; “Muhit”

MUHİT, IS AN APPLICATION OF TRANSPARENT DEMOCRACY AIMING AT THE DEVELOPMENT OF LOCAL GOVERNMENT AND THE NEIGHBORHOOD CULTURE BY ORGANIZING THE REQUESTS ABOUT THE DISTRICT...

Muhit, is an application of transparent democracy aiming at the development of local government and the neighborhood culture by organizing the requests about the district..

Whether we accept it or not neighborhood and the district headmen-mukhtar form the smallest and the core members of the modern society and the democracy. However in the mechanics derived from today's democracy and bureaucracy concepts, both headman's authority and the communication between headman and the neighborhood resident are below minimum level.

Muhit, is basically a social media platform that residents can voice their problems via the mobile application or website, and contact with their mukhtar whose name they have never heard of and also it is a platform where joint demands can be forwarded to larger governing bodies. By signing up to the platform via muhit.co website you can both support current requests and share your own ideas. You can be easily informed about developments in the neighborhood which you live, and you can quickly communicate with the headman.

Muhit crew consists of 4 people and continues to expand the platform by creating transparency and participatory effects in local governments and making a difference on the government's smallest unit every day.

Dünyanın en büyük modern ve modüler şehir tuvaletini İstanbul için ürettik...

Modüler Şehir Tuvaletleri, Muhtarlık ve Sosyal Yapılar, Büfeler, Danışma Kabinleri, Taksi Durakları

Yüksek kapasiteli mobil aşevi

Kaliteli

Modern

Hijyenik

Hayata *değer* katıyoruz...

Kanalizasyon ve Sanat

JAPONYA'YA YOLUNUZ DÜŞERSE
KANALİZASYON LEVHALARINA
DİKKAT EDİN, HER BELEDİYENİN
KENDİ TASARLADIĞI RÖGAR
KAPAKLARI, SANATÇILAR
TARAFINDAN ÖZENLE BOYANIYOR VE
ORTAYA GÜZEL SONUÇLAR ÇIKIYOR.

Sanat, birçok ülkede toplum için önemli bir yere sahip. Japonya da bunlardan biri. Heykeltçilik, resim ya da street art gibi birçok sanat dalı belediyelere kadar girmiş durumda. Sanatçılarla el ele vererek çalışan belediyeler, mahalleleri gri ve ruhsuz yapılarından kurtararak renklendiriyor. Sanatçıların eserleri bazen müzelerde, bazen duvarlarda, bazen merdivenlerde, bazen de ayağınızın altında olabiliyor!

Sewage and Art

IF YOU DROP BY JAPAN, BE ATTENTIVE
TO SEWER PLATES. MANHOLE COVERS
DESIGNED BY EACH MUNICIPALITY
ARE BEING PAINTED CAREFULLY BY
ARTISTS AND THEY TURN OUT TO
BRING GOOD RESULTS.

Art is of great importance for the community in many countries and Japan is one of them. Many fields of art such as sculpturing, painting and street art have entered the municipalities. Municipalities working along with artists, create lively neighborhoods by freeing them from their gray and dull structure. Works of those artists may be there in museums, sometimes on the walls and stairs, or sometimes may be there under your feet!

Belediye Kùltür Etkinlikleri:

Konser
Konferans
Tiyatro
Vb. Etkinliklerde

Hep Yanınızda...

Lava Mae: Evsizler İçin Taşınabilir Duşlar

Lava Mae: Portable Showers for the Homeless

SAN FRANCISCO'DAKİ EVSİZLER İÇİN ŞEHİR OTOBÜSLERİNİ TAŞINABİLİR DUŞLARA ÇEVİREN HİZMET, TEKNOLOJİ DEVLERİNDEN ALDIĞI YATIRIMLA KAPSAMINI GELİŞTİRİYOR.

THE SERVICE OF CONVERTING CITY BUSES TO PORTABLE SHOWERS FOR SAN FRANCISCO'S HOMELESS, WIDENS ITS SCOPE WITH THE INVESTMENT IT RECEIVES FROM TECHNOLOGY GIANTS.

Lava Mae İspanyolcada "Beni yıka" anlamına geliyor. 10 yıl öncesinde evsizlerin tuvalet ve duş ihtiyacını karşılayan tesisler ekonomik sıkıntılar nedeniyle artık faaliyet göstermiyor. Bu da temizlik gibi temel bir ihtiyacın çözülmesi için seçenek sunan Lava Mae'nin hızla yatırım toplamasına sebep oluyor. Şehirdeki binlerce evsiz için şimdilik 16 tane otobüs, duş hizmeti veriyor. Aldıkları yatırım, bu ciddi sayıdaki kitle için henüz sınırlı olsa da operasyon süreci devam eden bir otobüs, biri tekerlekli sandalye dostu olmak üzere iki tuvaleti de bünyesinde barındırıyor. Aynı zamanda lavabo ve ufak bir kıyafet değiştirme alanına sahip. Haftanın dört gününde hizmet veren Lava Mae şimdiden başka şehirlere ilham kaynağı olmaya başlamış durumda...

Spanish "Lava Mae" means "wash me". Facilities, that have been meeting homeless' needs of bathroom and shower 10 years ago, do not operate anymore due to economic trouble. Because of Lava Mae offers an option for resolving basic needs such as cleanliness, it collects rapid investment. Currently, 16 busses give shower service for thousands of homeless in cities. Although investment they receive for the audience of this significant number may still be limited, a bus ongoing operations process includes two toilets, one wheelchair friendly. It also has a sink and a small area for changing clothes. Being operational four days a week Lava Mae, has already begun to inspire other cities.

Başkan'ın

İstihdam Projesi ile İşsizliğe Çözüm

Şehrinizdeki işsizlik problemine son mu vermek istiyorsunuz?

MARMARA
EĞİTİM VE ORGANİZASYON

Marmara Eğitim ve Organizasyon Ltd. Şti.

T: +90 212 527 30 50 F: +90 212 526 52 76

Marmara Belediyeler Birliği İştirakidir.

www.marmara.gov.tr

"Yerinde İstihdam" projesi ile Üsküdar, Bağcılar, Beyoğlu, Kastamonu, Selçuklu Belediyelerinden ve THY, İTO, Türksat, BİM Mağazlarından 32.000 başvuru alındı. 25.000 kişi en yakın işlere yönlendirildi.

Yerlere Çöp Atmama Oyunu

BİR İNGİLİZ ORGANİZASYONU OLAN HUBBUB'IN SOKAKLARA ÇÖP ATILMASININ ÖNÜNE GEÇMEK İÇİN HAZIRLADIĞI KAMPANYADA, İZMARİT VE SAKIZ GİBİ HER GÜN SOKAKLARI BOYLAYAN ÇÖPLER, BU OYUNUN BİR PARÇASI OLMUŞ.

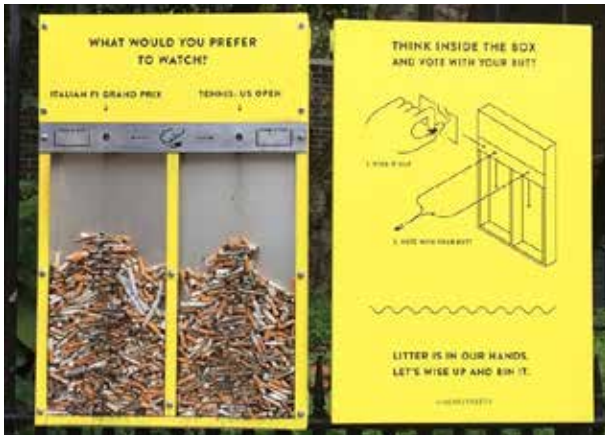
Commonworks iş birliği ile gerçekleştirilen kampanyada, sokaklara yerleştirilen konteynerlerde sağlı sollu iki bölüm yer alıyor. Üzerlerinde de "Dünyanın en iyi oyuncusu kim?"

Lionel Messi mi, Cristiano Ronaldo mu?", "Bu seneki Ashes Kriket Kupası final maçını kim kazanır? İngiltere mi, Avustralya mı?" gibi can alıcı sorular bulunuyor. Siz de oyunuzu vermek için izmaritinizi konteynerlerin içine atıyorsunuz! Sakızlar içinse daha farklı bir yol izlenmiş. Sokaklara yerleştirilen kocaman panoların üzerindeki "Her yıl sokaklara atılan sakızları temizlemek ne kadar mal oluyor?", "Londra'nın batısında her yıl 6 ton çiğnenmiş sakız sokaklara atılıyor." gibi soru ve bilgilerin yanında bulunan şifreli alandaki noktalara sakızlarınızı yapıştırarak yazı ve görselleri ortaya çıkarıyorsunuz.

The Game of Not to Throw Litter

GARBAGE THAT FILL THE STREETS EVERYDAY SUCH AS CIGARETTE BUTTS AND CHEWING GUM HAS BEEN A PART OF THIS GAME IN A CAMPAIGN THAT WAS PREPARED BY AN ENGLISH ORGANIZATION HUBBUB IN AN ATTEMPT TO AVOID THE DISPOSING OF GARBAGE IN THE STREETS.

In this campaign in cooperation with Commonworks, containers located in the streets take place in two parts as right and left. There are crucial questions on those sides such as "Who is the best player in the world? Is that Lionel Messi or Cristiano Ronaldo?", "Who will win this year's Ashes Cricket Cup final match? Is it England or Australia?" and you can put your butts into the container to give your vote! It works differently for gums. On the big clipboards that were placed in the streets there are questions and information such as "How much does it cost every year to clean chewing gum thrown on the streets?", "In West London there are 6 tons of chewed gum thrown to streets each year." and you can reveal some texts and images by pasting your gum to the dots in encrypted field next to the information.

Çatıda Uyuyan Devler

FRANSIZ SOKAK SANATÇILARI ELLA VE PİTR; BİNA ÇATILARINA DEV İNSAN FİĞÜRLERİNDEN OLUŞAN, ÇATILARIN TÜM YÜZEYİNİ KAPLAYAN MURAL ÇALIŞMALARI YAPIYOR.

Resmettikleri dev insan figürleri, binaların tepelerinde, evlerindeymişcesine derin bir uykuda. Her birinin, bulunduğu alana kıvrılarak sığmış görüntüsü ise, çalışmalara gerçeklik katmış. Figürler öylesine resmedilmiş ki, ancak binalara çok yüksekte bakınca ya da drone benzeri uçan araçlarla belli bir yükseklikten fotoğflanınca anlam kazanıyorlar.

Sleeping Giants on the Roof

FRENCH STREET ARTISTS ELLA AND PİTR DOES MURAL WORKS CONSISTING OF GIANT HUMAN FIGURES ON BUILDING ROOFS THAT COVER THE ENTIRE ROOF SURFACE.

The giant human figures they portrayed at the rooftops are in a deep sleep as if they are in their own homes. The image of each figure that curls on their place, adds realism to the work. These figures are such depicted that they only became meaningful when the building is observed from sky-high or photographed from a certain height by aircrafts like drones.

“Bir Masal Varmış Bir Tohum Yokmuş...”

YOLDAKILER ON THE

“Once there was a tale, but not a seed...”

ROAD

“MASALLAR ANLATILMAZSA, TOHUMLAR EKİLMEZSE ÖLÜR” DİYEREK, TÜRKİYE’Yİ BİSİKLETLERİYLE DOLAŞMAK ÜZERE YOLA KOYULDULAR. KİM Mİ ONLAR? “BİSİKLETLİ SAHAF”IN YARATICILARI FİLİZ VE RÜZGAR. İKİNCİ EL KİTAPLARI TEKRAR KULLANIMA SOKUP, GERİ DÖNÜŞÜMÜ YEŞERTEN ŞEHRİN YENİ NESİL KAHRAMANLARI “BİSİKLETLİ SAHAF”, 9 AY SÜREN BİR TÜRKİYE TURUNA ÇIKARAK UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ MASALLARI VE TOHUMLARI TOPLADI.

THEY TOOK OFF ON A BICYCLE JOURNEY WITH THE IDEA “TALES ARE DEAD IF NOT TOLD AND SEEDS ARE DEAD IF NOT PLANTED.” DO YOU KNOW WHO THEY ARE? THEY ARE THE FOUNDERS OF “CYCLING BOOK DEALERS” FILİZ AND RÜZGAR. NEW GENERATION HEROES OF URBAN LIFE, REVIVING, RECYCLING BOOKS THROUGH SECOND HAND USAGE. “CYCLING BOOK DEALERS”, TOOK OFF FOR A 9 MONTH JOURNEY TO COLLECT SEEDS AND TALES WHICH HAVE BEEN ON THE ROAD TO EXTINCTION ALL AROUND TURKEY.

“Seeds will die if not planted, tales will die if not told” “Tohumlar ekilmezse, masallar anlatılmazsa ölür”

“Bisikletli Sahaf”; oldukça mütevazı bir ekoloji projesi. Benimsedikleri “az tüketim” felsefesini kitaplara da getirmeyi başaran Filiz ve Rüzgar, hayat tarzlarını parayla mümkün olduğunca az temasa geçen ‘freeganlık’ esasına göre kurgulamışlar. Tek istedikleri paraya ihtiyaç duymadan kendi kendilerinin efendisi olabilmek ve özgürlüğün tadını çıkarmak! Rüzgâr, inşaat mühendisliği mezunu, Filiz ise edebiyat fakültesinden çıkma bir edebiyatçı. Ancak onlar diplomalarında yazan mesleği değil gönüllerinde yatan mesleği icra ediyor; bisikletle sahaflık yapmak.

Yaşam tarzınız sayesinde adınızı son zamanlarda sıkça duyar olduk, nasıl başladı hikayeniz?

Yaşam tarzımız düzenin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Geçmiş dönemlerde çok çalışıyorduk, herkes gibi. Bundan sıkıldığımızı fark ettik. Sevdiğin şeyi yaparak da para kazanabilirsin, aslında Bisikletli Sahaf'ta yaptığımız şey tam

“Cycling Book Dealers” is a humble ecology Project. The philosophy they adopt is “low consumption” and they managed to carry their motto to books as well. Filiz and Rüzgar have a lifestyle of minimum spenditure which is basically called ‘freeganism’. All they want is to be their own masters enjoying the joys of freedom without the need for money! Rüzgâr, is a civil engineer, Filiz is a person of letters from the faculty of letters. However they are not doing the profession defined on their diplomas but the profession they feel close to their hearts; they are book dealers on bicycle.

We began to hear about you recently due to your lifestyle, how did your story begin?

Our life style came to be as it is as a result of the system. In the past we used to work very hard just like everyone else. Then we realized that we were uncomfortable with this. You can make a living doing what you like doing as a matter of fact this is just what we are doing in Cycling Book dealers. We like to use bicycle for

“ACABA BU AKŞAM NEREDE UYUYACAĞIZ?”

“Onlarca insanla tanıştık ve sayısız hikaye dinledik. İki günde bir yer değiştirdik; kah bizi davet eden insanların evine konuk olduk, kah dışarda sahil kenarlarında uyuduk. Bir gün geniş yataklı, yumuşacık yastıklarda uyuduysak; diğer gün uyuduğumuza bakmazsınız insanların gürlüğüyle yanımızdan geçtiği tren istasyonlarında üşüyerek uyandık. Bisiklet sürerken, acaba bu akşam nerde uyuyacağız üzerine tahmin yürütüyoruz bazen.”

“I WONDER WHERE WE WOULD SLEEPTONIGHT?”

“We many so many people and listened to countless tales. We moved from place to place every other day; sometimes we slept at people’s houses as guests, sometimes we slept at the beach or water fronts. If one day we slept on soft and cosy pillows the other day we would sleep in a train station cold and uncomfortable where people would not take a second look at us. Sometimes we took guesses as to where we would sleep the night after a long bicycle ride.”

Filiz ve Rüzgar’ın, Muğla/Köyceğiz yolu üzerindeki minik yol arkadaşı...

Filiz and Rüzgar’s little fellow traveler on the road to Köyceğiz, Muğla...

“What brought us together was bicycle”
 “Bizi buluşturan şey bisiklet oldu”

olarak bu. Biz hem ulaşım hem de seyahat amaçlı bisiklet kullanan iki insanız. İstanbul trafiği bizi durdurmuyor veya strese sokmuyor. Arabaların arasından rahatça gidebiliyoruz. Günlük işlerimiz dışında bisikleti iş hayatımıza da soktuk ve bisikletle kitap sattığımız ekolojik bir girişim olan Bisikletli Sahafı kurduk. Cebimizde beş kuruş olmadan bisikletle Avrupa'yı dolaştık. 2015 Mart ayından itibaren de Anadolu'yu yine bisikletle gezerek yaşlılardan masal dinledik ve atalık tohum takası yaptık.

Gerçek soyadlarınızı bilen yok, öğrenmemizin bir mahsuru var mı?

Bir mahsuru yok, fakat bizce önemi de yok. Bürokrasiyle işimiz olduğu zaman Filiz Gülez ve Alper Benli kimlik isimlerimizi kullanıyoruz. Rüzgar Yolgezer ve Filiz Bosi kendimize seçtiğimiz isimler.

Nasıl bir araya geldiniz?

Bizi buluşturan şey yine bisiklet oldu. Sonrasında Avrupa turuna bisikletle

transportation and travelling. Istanbul traffic does not stop or stress us. We can easily slide between cars. We started using bicycles in our business life other than our daily life and established Cycling Book dealers as an ecologic initiative where we sell books on bicycle. We made a tour of Europe without spending any Money. We have been touring Anatolia since March 2015, listening to tales from the elderly and exchanging sere seeds.

No-one knows your real surnames, would you mind sharing them with us?

We sure don't mind but, surnames are not important for us. When we have to deal with bureaucracy we use Filiz Gülez and Alper Benli our registered ID names. However the names we picked for ourselves are Rüzgar Yolgezer and Filiz Bosi.

How did you come together?

The thing that brought us together was bicycle. Then we toured Europe on our bicycles. Having similar dreams made it possible for us to establish Cycling Book

TELEFONSUZ YAŞAM

“Yaklaşık 3 senedir cep telefonumuz yok. Yoldayken de eksikliğini duymadık, yerleşikken de. Fakat herkesin telefonla iletişim kurduğu bir dünyada telefonsuz nasıl yaşanır? Biz genelde internette haberleşiyoruz. Bisikletli Sahafı taki kitap satışlarımızı da yine mail üzerinden haberleşerek yaptık. Biriyle buluşacaksa daha önceden belirlediğimiz gün, yer ve saatte orda olduk.”

LIFE WITHOUT A PHONE

“We haven't had mobile phones for almost 3 years now. We did not feel the absence of mobile phones when we were on the road, surely we don't miss them when we are at home now. So how can one live in a world where everyone communicates with mobile phones and not have one? We generally use the Internet for communication. We conduct the book sales of Bicycle Book Dealers through e-mail correspondence. If we were to meet someone we would be at the place on the day and time as we previously arranged.”

çıktık. Benzer düşüncelere sahip olmak, beraber Bisikletli Sahafı yürütmemize ve Türkiye Tohum ve Masal Turu'na izin verdi.

Bisiklet ile seyahat etme tutkunuz nasıl başladı?

İstanbul'da şehir içi ulaşımda kullanarak başladık. Zamanla daha uzun mesafeler gitmeye başlayınca, "Neden bir Avrupa turu yapmıyoruz?" a kadar geldi olay. Bunun yanında bisikletin hayat görüşlerimizi destekleyen yanını da ihmal etmemeliyiz.

Avrupa'yı ve Türkiye'yi dolaşma serüveninizden bahsederseniz? Amacınız neydi; eğlenmek mi farklı bir deneyim yaşamak mı?

Amaçlarımızdan biri tabii ki eğlenmekti, fakat dikkat çekmek istediğimiz noktalar da vardı. Uzun bir hikaye. Ancak kısaca kendimizi ve birbirimizi tanıma yolculuğu diyebiliriz. Bunun yanında Avrupa turu için amacımız olabildiğince ekolojik bir tur yapmaktı. Fosil yakıt kullanmadan, et yemeden ve para kullanmadan tamamlamayı amaçlamıştık.

Türkiye turundaki amacımız tohum toplayıp masal dinlemektir. Böylece kaybolan değerlere

yolculuğun tadını çıkar!

enjoy the ride!

dikkat çekmiş olacak ve ilk elden onları yaşayacaktık. Yol boyunca onlarca köy dolaşıp masal dinledik. Şehirde köye göç etmiş arkadaşlarımızı ziyaret edip, onların tecrübelerinden yararlandık. Gittiğimiz her yerde atalık tohum takası yaparak sürdürülebilir tarıma destek olduk. Ayrıca bu seyahatimize yine bisikletle çıkarak doğaya vereceğimiz zararı en aza indirdik.

Kaç ülke ve kaç şehir dolaştınız?

Avrupa'da 17 ülke dolaştık, yüze yakın şehirden geçmiştik. İstanbul'da başlayan Avrupa yolculuğumuz Yunanistan - Arnavutluk şeklinde Adriyatik Denizi'ni izledi. Fransa'ya kadar denizi takip ettik. Sonra Hollanda'ya çıkıp geldiğimiz rotanın kuzeyinden İstanbul'a geri döndük. Türkiye'de ise Trakya-Ege-Akdeniz bölgeleri boyunca bazen kıyı şeridini takip ettik, bazen içeri köylere yöneldik.

Yaşlılardan masal dinleyip, köylerde yerli tohum takası yapıyorsanız, kimin fikriydi bu?

Filiz, Avrupa turunda Belçika'ya gelmişti. Gelirken yanında çeşitli çiçek tohumları da getirmişti ve bunları, evinde kaldığımız, yolda tanış olduğumuz insanlara hediye ediyor-

Dealers and the Turkey Seed and Tale tour.

How did your enthusiasm for travelling on bicycle come to be?

We started by using bicycle as a means of transport in Istanbul. In time as we began to cycle longer distances we asked ourselves, "Why don't we make a tour of Europe?" Surely we should not disregard the supportive aspect of bicycle for our lifestyle.

Could you tell us about your adventure, which started with your tour of Europe and then Turkey? What was your purpose; was it for fun or for a different kind of experience?

Surely one of the reasons was to have fun however there were things we aimed to draw attention to. Long story really, but keep it short we can say that it was a journey to get to know ourselves and each other. Apart from this our aim for the tour of Europe was to make an ecologic tour as much as we could. We decided that we would not use fossil fuel, eat meat or use money. Our aim for the tour of Turkey was to collect seeds and listen to tales. This way we would be drawing attention to fading values and

experience the values first hand. We visited several villages and listened to hundreds of tales along the way. We visited our friends who moved to villages leaving behind city life, we made use of their experi-

ences. Everywhere we went we exchanged seeds and gave support to sustainable agriculture. As a matter of fact taking the tour on our bicycles we minimized our footprint to the lowest possible.

How many countries and cities did you visit?

We visited 17 countries in Europe, and probably travelled through a hundred cities. Our Tour of Europe began in Istanbul followed by Greece - Albania and towards the Adriatic Sea. We followed the sea up until France. Then we moved up to the Netherlands and returned from the north of the route from which we began from. In Turkey we began from Thrace - Aegean - Mediterranean along the coast line sometimes travelling towards the inner villages as well.

Listening to tales from the elderly and exchanging seeds in villages, whose idea was this?

Filiz came to Belgium at the European tour. As she was coming she brought a pocket full of flower seeds, she would give these to people that hosted us in their homes and others we met along the way. These people in return would give us different seeds. As a result of this gift seed exchange we ended up with different seeds.

We visited 17 countries in Europe Avrupa'da 17 ülke dolaştık!

du. Hediye alan insanlar da bize çeşit çeşit tohumlar veriyordu. Böyle olunca elimizde birkaç çeşit tohum toplandı. Türkiye turunda bunu neden sürdürmüyoruz diye düşünürken, bir taraftan da edebiyata düşkünlüğümüz bize masal toplama fikrini getirdi. İki birlikte nasıl olur derken, "Masal anlatılmazsa, tohumun ekilmezse öleceğini" düşündük ve ikisinin ayrılmaz iki miras olduğunu anladık. Ne de olsa bu toprakların biyolojik, diğeri kültürel mirası. Bu topraklardan çıkıp tüm insanlara kazandırılmış bir hazine.

Yolculuk esnasında başınıza ilginç olaylar geldi mi?

Gelmez olur mu? Her gün farklı insanlar, farklı yerler, farklı yol şartları. Onlarca çeşit insanla tanıştık, geneli iyi çıktı. Bisikletlerimizde arızalar oldu. Çadırımız su geçirdi. Avrupa turunda güvence olsun diye, bir miktar paramız vardı. Zagreb'e ulaştığımızda ise hiç paramız kalmadı. Kendi başımızın çaresine bakmak istedik ve son 2 ay, 2000 km'yi parasız pedalladık.

Topladığınız masal ve tohumlarla ne yapmayı planlıyorsunuz?

Tohumları takas şenliği yaparak isteyen

Babaeski/Pancarköy

As we started to consider continuing this in our Turkey tour we also came up with the idea of collecting tales as we were so fond of literature. When we were trying to figure out how we could combine the two, we realized that "Tales will die if not told, seeds will die if not planted" and concluded that the two were inseparable heritages. In fact one is the biological and the other is the cultural heritage of the land. Both are treasures of the land which have been bestowed to the people.

Did you encounter any interesting events during your journey?

Would we not? Every day we met different people in different places and different road conditions. We met several different characters however most of them were pleasant people. We had bicycle trouble, our tent got soaked. We had some money as part of safety precaution in our Europe tour. By the time we reached Zagreb we were left penniless. We wanted to take care of ourselves and we pedaled the last 2000km in the final 2 months penniless.

What do you plan to do with the tales and seeds you have collected?

We will give out the seeds to whoever wants them at the "Exchange fest" we plan to organize. We plan to make the announcement on our website. We listened to tales from everyone during our Seed and Tale tour, from the elderly, the young and also children. You can find the tales we listed to during the tour and the experience we shared on our website or our book which will be published soon.

How many seeds have you collected and how many can you name?

We have a collection of over 160 types. Tomato that grows without watering, rosy pepper, highland watermelon, grizzled melon, pink tomatoes, flathead eggplant that gives 3kg product, chili pepper, black chickpea, embroidered watermelon that looks as if prayers have

HİÇBİR ŞEY ŞANS DEĞİLDİR!

"Yolculuğumuzun daha ilk haftalarında sahil kenarında kendilerine tahtadan, tekerlekli ve minicik bir ev kurmuş Burhan Usta ve Fatma Abla ile tanışıyoruz. Tanışmamıza ve komşuluk yapmamıza vesile olan şey kahve yapmak için biraz sıcak su istememiz ile başlıyor. Bunun üzerine hemen davet ediyorlar bizi bahçelerine. Oturup muhabbet ediyoruz. Yolda olma amacımızı ev sakinlerinden Fatma abla ile paylaşınca sevinçten deliye dönüyor. Heyecanı biraz olsun dinince anlıyoruz ki uzun zamandır yerel tohum arıyormuş bahçesine dikmek için. Bizimle karşılaşmasının şans olmadığını dile getiriyor. O vakit tohumları çıkarıp istediğini veriyoruz Fatma Abla'ya."

NOTHING IS JUST ABOUT LUCK!

"In the first week of our journey we met with Burhan and Fatma who have built their tiny wooden house on wheels by the seaside. The reason we got acquainted with them and began our neighboring relations was our need of hot water to make coffee. Once we asked for the water they invited us to their garden immediately, we accept the invitation and sit down to have a warm chat with them. We explain our reason for travelling with Fatma, who feels joyous about the project. When she calms down we realize that she had been in search for local, natural seeds to plant her garden for a very long time. Fatma said that meeting us was no coincidence. Then we bring out the seeds and give her what she wants."

herkese dağıtacağız. Bunun duyurusunu sayfamızdan yapmayı planlıyoruz. Tohum ve Masal Turu boyunca yaşlılardan, gençlerden, hatta çocuklardan bile masal dinledik. Onlardan dinlediğimiz masalları ve yaşadığımız tecrübeleri yakın zamanda çıkacak kitabımızda veya sitemizde bulabilirsiniz.

Kaç adet tohum topladınız, bir kaçının ismini söyley misiniz?

160'tan fazla çeşidimiz var. Susuz yetişen domates, gül biberi, yayla karpuzu, kırçılı kavun, pembe domates, 3 kg meyve veren topan patlıcan, acı biber, kara nohut, üzerine oya işlenmiş gibi görünen dualı veya oyalı karpuz tohumu, sarı buğday, yulaf, pamuk ve horoz ibiğini sayabiliriz.

Bisikletli Sahaf projeniz nasıl başladı, aldığınız tepkiler nasıl?

Çok zor olmadı; kitap okumayı da seviyoruz, bisiklete binmeyi de... Avrupa turundan dönünce, kendimize bir iş bulmalıydık. Ne de olsa İstanbul'da bedava yaşanmıyor. Bunu doğaya en az zararlı nasıl yaparız diye düşündük. Cevap çok da uzakta değilmiş. Sitemizde 2. el kitaplar satmaya başladık. Bit pazarlarından kitap topluyor, satıyorduk. İstanbul'da adrese bisikletle teslim ediyorduk. Amacımız doğaya zarar vermeden, bisiklet üzerinde para kazanılabileceğini göstermek ve masraflarımızı çıkarmaktı. Bunu başardık. Çok sevenimiz oldu. Kitap bağışladılar, iyi dileklerini ilettiler. Teşekkür ederiz tüm dostlarımıza.

Peki Bisikletli Sahafa ilgi var mı, kazancınız yetiyor mu?

İlgi var, evet. İnsanlar fikrimizi çok beğeniyorlar, zaten parasal anlamda da bunu yapmamızın amacı daha sonraki yolculuklarımıza bir kaynak oluşturmak. Çok büyük şeylere ihtiyacımız olmadığı için de gayet yetiyor.

been written on them, yellow wheat, oat, cotton and rooster crest are some of them.

How did you begin your Project Cycling Book dealers, what were the reactions?

It was not that difficult; we like to read and also cycle... We could not find proper jobs upon our return from our Europe tour, but we had to do something, you can't live in Istanbul for free. We started to think how we could do this with least harm to the environment. The answer was not that far away apparently. We started selling second hand books on our website. We would collect the books from the flea-market and sell them. We would deliver the books on our bicycle for buyers in Istanbul. Our main reason was to do something without harming the environment and pay our bills. We did manage to do this. There were many people who liked us. Some donated books and relayed their good wishes. We would like to thank all our friends.

"Gittiğimiz her yerde atalık tohum takası yaparak sürdürülebilir tarıma destek olduk."

"Everywhere we went we exchanged sere seeds and gave support to sustainable agriculture."

Filiz ve Rüzgar hayat hikayelerini Marmara Life ekibine anlattı.

Filiz and Rüzgar informed Marmara Life members on their lives.

“We desire your tales”
“Masallarınıza talibiz”

Her yere bisikletle gidince çok yorulmuyor musunuz? Yetiştirmediğinizde ne yapıyorsunuz?

İstanbul bazen bizi ruhen yoruyor ama bedenen pek yorulmuyoruz. Haftada ancak 3-5 kitap sattığımız için, yetiştirme sorunumuz olmuyor. Tıngır mıngır götürüyoruz kitapları.

Yolculuklarınız aslında bir deney niteliği taşıyor, neler gözlemlediniz?

Evet, paranın verdiği güvenceye sahip olmadan yola devam etmek insanlara güvenmeyi gerektiriyor. Bu anlamda hem kendimizi, hem de insanları deniyoruz. İnsanların birbirine yardım etmeye aslında ne kadar can attığını gördük. Bizce bu her ne kadar modern insanın gittikçe daha çok kendine yetebilmesi ve bağımsızlaşması gibi gözüke de aslında altında birbiriyle paylaşma ve dayanışma duygusunun olduğunun bir kanıtı. Genel olarak maalesef paylaşmıyoruz, güvenmiyoruz, değerini istemiyoruz. Yola çıkınca bunlar hem bizde, hem de yoldaki insanlarda değişiyor. Yolculuk sayesinde insanların gerçek yüzünü gördük. Daha merhametli, daha barışçıl, daha cömert hallerine tanıklık ettik. Bize çizilen modern insan rolleri yolda şaşıyor.

Ekleme istedikleriniz?

Bu projelerimize ek olarak, ekoloji ve sürdürülebilirlik alanında yüksek lisans yapmayı amaçlıyoruz. Böylece akademik alanda da fikirlerimizi devam ettirebileceğiz. Bize www.bisikletlisahaf.com adresinden ulaşılabilir.

So are people interested in the Cycling Book dealers and is the money enough to cover your expenses?

Yes there is interest. People like our ideas, as a matter of fact the reason we are doing this is to create funding for our upcoming journeys. Since we do not have massive needs, the money is pretty much enough for us.

Are you not tired when you travel everywhere by bicycle? What do you do when you cannot get there on time?

Istanbul sometimes tires us spiritually but not so much physically. We sell around 3-5 books a week, so we have no problem in delivering. We deliver the books in peace.

Your journey is somewhat of an experiment, what have you seen along the way?

Yes, taking off to a journey without the security provided by money, creates the need to trust people. We are testing ourselves and people in a way related to this context. In fact we saw how keen people were to help others. In our opinion even if contemporary people seem willing to become independent and support themselves, there is the need to share and unite under all this layer. Unfortunately we do not share and trust in general, we do not want the other. This all changes once you set out on the road, both we and the people on the road change. We saw the real face of many as a result of our journey. People are more compassionate, peaceful, generous. The modern people models we got to know are much different on the road.

Is there anything you would like to add?

We plan to do our Master's Degree on ecology and sustainability in addition to our projects. This way we can have an academic aspect to our way of thinking. You can reach us through www.bisikletlisahaf.com

SIFIR KARBON, İKİNCİ EL KİTAP
Bisikletli Sahaf'ın işleyişi şöyle:
Ellerinde hangi kitaplar olduğuna ve fiyatlarına internet sitesindeki listeden bakıp siparişinizi veriyorsunuz, onlar da nerede oturursanız oturun, kitabı size getirip bırakıyorlar. Onlar için zaman ya da mekan fark etmiyor.

ZERO CARBON, SECOND HAND BOOKS

The operation of Bicycle Book Dealers are as follows: You check what books they have and how much they are and put your e-mail order through their webpage, they deliver the book to you no matter where you live. They do not worry about the location and the time. Filiz and Rüzgar's seeds collected at their Turkey tour...

BİR FANİNİN YAŞAYABİLECEĞİ EN GÜZEL ŞEYİ YAŞADIM

*I HAVE LIVED THE BEST THING
A MORTAL CAN LIVE*

“DERDİMİZ, SEVDAMIZ; GÖK KUBBEDE HOŞ BİR SADÂ BIRAKABİLMEK” DİYEREK ÇIKTIĞI YOLDA 4. KEZ BAŞKANLIK KOLTUĞUNA OTURMASINI “BİR FANİNİN YAŞAYABİLECEĞİ EN GÜZEL ŞEYİ YAŞADIM” SÖZLERİYLE İFADE EDEN MURAT AYDIN; BELEDİYE BAŞKANLIĞINI, ÖĞRENCİLİK YILLARINI VE FOTOĞRAF ÇEKMEYE OLAN MERAKINI MARMARA LIFE EKİBİNE ANLATTI...

“OUR ONLY AIM WAS TO BE AMONG THE FINE MEMORIES” WAS THE REASON HE SET OUT AND HAS NOW BECOME MAYOR FOR THE FOURTH TIME IN A ROW. MURAT AYDIN TALKED ABOUT HIS TIME AS MAYOR, STUDENT AND HIS ENTHUSIASM IN PHOTOGRAPHY...

“Our aim and wish is to leave behind a nice memory” “Derdimiz sevdamız hoş bir sadâ bırakabilmek”

“Eskiden hanımla yemeğe gitmekti en büyük lüksümüz, durum günümüzde de değişmiş sayılmaz aslında. Koşturmacadan hanımın, çoluğun çocuğun yüzüne hasret kalıyorum kimi zaman. Ama olsun seviyorum işimi, çocukken başladı ben de bu aşk...” diyerek, siyasete girmenin tatlı zorluklarını, çocukluk yıllarındayken başlayan sevdasını Marmara Life okuyucuları için anlattı Murat Aydın...

“Derdimiz sevdamız hoş bir sadâ bırakabilmek” bu cümleyi sıklıkla duyuyoruz ağzınızdan...

Böyle demeyen ya da düşünmeyen insan var mıdır? Bana kalırsa herkes güzel bir şekilde anılmak, hatırlanmak ister. Ölümsüz olmak isteyenler de vardır elbette ama bence dünya böyle bir durumda sıkıcı olurdu. Yaptığım işlerde adım bilinmese bile hayır dua almak yeterli; benim felsefem budur.

Nasıl benimsediniz bu felsefeyi?

“Sadaka-i cariyeye” yani kesintisiz sadaka, bizim kültürümüzün temel felsefesidir bu. Bizler ölüp gitsek bile yetiştirdiğimiz hayırlı evlatlar hayırlı işler yaptığında hedef yerine ulaşmış demektir. Ya da ömrü insandan uzun olan okullar, medreseler, hanlar, hamamlar yaptırınız, insanlığa hizmet edecek bilim insanlarına ön ayak oldunuz, işte bunların hepsi bir gün gelir bize geri döner.

Eşiniz siyasete atıldığınızda nasıl tepki verdi?

O beni tanıdığımda ben siyasetin içindeydim, ortaokul yıllarında bile her daim toplumsal olaylara ilgiliydim. Evet, bir siyasi partinin

“In the old days our most precious luxury was to go out to dinner with my wife, today this continues to be the most important luxury in our life. Sometimes I miss my wife and children due to being very busy with the daily schedule I have to follow. However I like my job, my love for my job began when I was a child ...” this is how Murat Aydın began to talk about the bitter sweet problems of being involved in politics, a journey which began during childhood for Marmara Life readers ...

“Our aim and love was to be able to have a place among fine memories.” This is a sentence we heard several times from him...

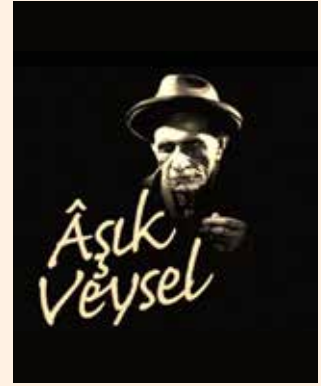
Is there one who would not think or say so? If you ask me everyone would want to be remembered or mentioned in a good way. Surely there are those who wish for immortality but life would be boring in such a situation. Even if they do not know my name I'd be glad if they just prayed for the good deeds I have done, this is my philosophy.

How did you come to get this philosophy?

“Continuous benevolence” which is the basis of our culture, non-stop benevolence. Even after we are dead and gone, if we have managed to raise well behaved children doing good deeds we have achieved the purpose of our deeds. We can also talk of schools and madrasahs, Turkish baths, inns and things erected for the people which would over last the life of man, if you have lead the way for scientists, these will all benefit us one day eventually.

How did your wife react when you decided to get into politics?

I was already in politics when she met me, even back in middle school I

“AŞIK VEYSEL’İN YERİ BENDE AYRIDIR”

Müzik; güzel sözlerin güzel nağmelerle bir araya gelmesidir. Kulağıma hoş gelen dinlerim ama Aşık Veysel’in yeri bende ayırdır. İçli, derinden tabiatla barışık, insan hikayesine yer veren etkileyici sözleri olan bir üstadımız. Müzik dinlemek için anlamını bilmeme gerek yok, müziğin tınısı evrenselidir. Zeki Müren’i de dinlerim Cat Stevens’i da. Sözü ve müzikleri gerçekten değerli olan her şeyi dinlerim...

“AŞIK VEYSEL HAS A DIFFERENT PLACE IN MY HEART”

Music: the combination of beautiful words and melodies. I listen to what is good to listen but Aşık Veysel has a different place in my heart. He is a master who is sensitive, deep and is in peace with the nature, with effective lyrics that give out the human story. You do not need to understand the language to listen to music as melodies are universal. I listen to both Zeki Müren and Cat Stevens. I listen to everything that has valuable lyrics and melody...

“You support the nature and we offer your ice-ring tickets”

“Doğaya destek sizden, buz pateni biletiniz bizden”

üyeyi değildim belki ama öğrenci birliklerinin içerisindeydim. Pek bir şey değişmedi aslında, beni tanıdığı haliyle devam ediyorum hayatıma. Eşim eve erken gidersem hayrola ne oldu diye soruyor. Yani siyasete girince de şaşırmadı, zaten aşınaydı bu halime.

Bu çerçeveden bakınca belediye başkanlığının size avantaj sağladığını söyleyebilir miyiz?

Elbette, halktan ve diğer kanallardan alınan vergiler ile hoş seda bırakacak işler yapıyoruz. Sadece ben değil vergisini veren, bu dönemde burada çalışan küçücük de olsa katkısı bulunan herkes bu hayırdan faydalanıyor. Normalde bireysel olarak ancak çok zengin olduğumuzda yapabileceğimiz işlerdir bunlar ama biz halkın verdiği bu yetki sayesinde güzel işler ortaya koyabiliyoruz.

Tıp bahçesi projemiz de bu bakış açısına örnektir. Projenin doğuşu aslında Merkez Efendi Geleneksel Tıp Derneği'dir. Biz de buradan il-

was always interested in social events. May be I was not registered to a political party but I was a member of student unions. Not much has changed really. My life continues almost the same since she met me. My wife gets surprised if I go home early. So she was not surprised when I got into politics, she was already used to my life style.

Can you say that being Mayor has been to your advantage when you look at things from such perspective?

Surely, we do things that would leave fine memory among the public through tax paid by the public. This does not benefit only me, those who pay their tax and work here, even if in very small jobs all benefit from the things done for the sake of the whole. These are things that you can do on your own only if you are very rich, however with the authority bestowed on us by the people we manage to do many good deeds for the public good. Our project of Medical Garden is an example of our perspective. The basis of the Project is in fact the Merkez

“GÖÇLE GELEN İKİ KÜLTÜRLÜ OLUR”

Zeytinburnu Belediyesi olarak politikamız kim olursa olsun ilgilenmek ve derterini minimize etmeye çalışmak. Bu anlamda kente uyum servisi ve göç bürosu kurduk. Şu an semtimizde Suriye, Afganistan, Doğu Türkistan, ve Asya'dan insanlar var. Tabii bu durum bazı sosyal alanlarda daha dikkatli olunması gereğini doğuruyor. Zorunlu olmamak kaydıyla kontrollü göç bence olması gerektir. Ekonomi, kültür vb. alanlarda ülkeye katkısı olacağına inanıyorum. Her şeyin zorluğu da var kolaylığı da, ama unutmamak gerek ki göçle gelen iki kültürlü olur. Tutunabilmek için üretir. Dolayısıyla ürettiklerini bu ülkeye bırakır.

“HE WHO MIGRATES IS OF DUAL CULTURES”

As Zeytinburnu Municipality our policy is to take care of whoever applies and minimize problems as much as we can. We set offices such as Adaptation to the city and Immigration desks. At current we have people from Syria, Afghanistan, East Turkmenistan, and Asia. Surely this creates the need to be more careful in certain social areas. I believe immigration under certain control is necessary as long as it is not mandatory. I believe it will be to the country's benefit in terms of economy and culture, etc. Everything has positive and negative effects, though we have to keep in mind that those who come with immigration are dual cultured. They produce to find a place. Therefore leave their products to the country.

ham aldık, ülkemizde 3500 endemik bitki bulunmakta bunu değerlendirmek istedik, geçmişteki değerlerden yola çıkarak bu projeyi başlattık. Burada öğrenciler çalışmalar yapıyor, halka sınırlı miktarda da olsa satış gerçekleştiriliyor. Ülkemiz adına, Zeytinburnu adına güzel, dua ile yad edilecek işler yapmaya çalışıyoruz.

“Doğaya destek sizden, buz pateni biletiniz bizden” sloganıyla hayatlarına güzel bir dokunuş getirdiğiniz sokak çocukları var bir de...

Evet, topladıkları kağıt, karton vb. ürünleri getiren çocuklara buz pateni yapmaları için bilet verdik. Sonra onlardaki değişimi ve yeteneği keşfedince bir takım kurduk. Şu an aynı takım içerisinde üniversitelisi de var, sokak çocuğu da. Birlikte başarıdan başarıya koşuyorlar. Son olarak Sırbistan'ı kendi evinde yenerek grup ikincisi oldular. Bu spor dalında Zeytinburnu'nun adını duyurmaya devam edeceklerine inanıyorum.

Efendi Traditional Medical Center. We were inspired by it, there are 3500 endemic plants in our country and we wanted to make use of these, we began the project following the lead of values from the past. There are students that study in the garden we do conduct sales of the plants to public even if it is in limited amounts. We are conducting things on behalf of our country and the people of Zeytinburnu that would make others pray for us.

“Supporting the environment is on you, ticket for ice-skating is on us” is the slogan that touched the lives of street children in a pleasant way ...

Yes, the paper, cardboard and etc. they collect would provide them a ticket for the ice-skating ring. Once we realized the potential and talent they had we formed a team. There are university students along with street children in the same team. They are playing successfully along each other, bringing in successful results. Their latest success was when they ranked second in their group after having

TIP BAHÇESİ

Türkiye'nin tek tıbbi bitkiler bahçesi Zeytinburnu'nda 14 dönümlük alanda kurulmuş, 2005 yılında açılmıştır. Zeytinburnu Belediyesi ile Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneğinin birlikte yürüttüğü bu projede ekili ve etiketli tıbbi bitki sayısı 700'ü aşiyor. Bitki atıkları doğal gübre olarak değerlendiriliyor. Sentetik gübre ve ilaçlardan kaçınılıyor. Su israfının önüne geçmek için damlama ve yağmurlama yöntemleri kullanılıyor.

MEDICAL GARDEN

The only medical herbs garden in Turkey is set in Zeytinburnu on a land of 14 laps in 2005. The medical herbs garden project established and carried out with the joint effort of Zeytinburnu Municipality and Merkezefendi Traditional Medicine Association has over 700 herbs in the garden. The leftovers of the herbs are used as natural compost, they are trying to avoid usage of artificial fertilizers and pesticides as much as it possible, in order to control water consumption droplet systems and rain watering systems are used.

Röportaj için ziyaret ettiğimiz Murat Aydın, fotoğraf makinesini eline almayı ihmal etmedi.

Murat Aydın, did not forget to take our pictures during the interview.

“Photography is a tool of resting for me”

“Fotoğraf çekmek, benim için bir dinlenme aracı”

Fotoğraf çekmeye olan merakınız herkesin dilinde, ne zaman başladı bu serüven?

Üniversite yıllarının sonunda başladı. Fotoğraf çekmeyi ne zaman öğrendiniz diye soracak olursanız son 10 yılda öğrendim diyebilirim. Önceleri kursa gitme imkanım olmamıştı, daha sonraları usta fotoğrafçılarla karşılaştıkça tüyolar almağa başladım, kendimi geliştirdim. İlk fotoğraf makinamı üniversite 2. sınıftayken aldım. Basit, ucuz bir şeydi, okulu bitirince daha iyisini aldım. 1985 yılında video çekimi yapan bir makine aldım, video çekimine merak salmışım. Sonra tekrar fotoğraf çekmeye devam ettim. Tam anlamıyla 94 yılından sonra üzerine düşmeye başladım. 2000 yılından sonra fotoğraf çekmeyi öğrenmeye başladım.

Fotoğraf çekmek sizin için neyi ifade ediyor?

Fotoğraf çekmek benim için aktif bir dinlenme aracı, makinam her daim yanımdadır. Yurtdışında toplantılara gittiğimde bile çekim yaparım. Bu benim için bir hobi, sonuçta ekmeğimi buradan çıkarmıyorum. Ama amatör bir fotoğrafçıyım diyebilirim artık, hatta “Yeryüzünden Portreler” isimli bir sergi bile açtım. Her şeyi çekerim ama insan ve mekan ilişkilerine ilgilim daha fazla.

Kitaplarla aranız nasıl?

Birkaç bin kitabım vardır. Kitap okumaya merakım ortaokulda başladı. En çok hatıraları okumayı severim. Kalem güçlü olan yazarların eserlerini okurum, sanat değil gerçeklik ararım, toplumsal ve kültürel gerçekliklere dokunabilmek önemlidir benim için.

defeated Serbia in their home-field. I believe they will continue to bring fame upon Zeytinburnu in this field.

Your enthusiasm for photography is known by everyone, when did you begin this adventure?

This began towards the end of my days at University. If you ask me when I learned to take photos I can say in the last 10 years. At first I did not have the chance to go to a course, however in time as I started meeting photographers I began to get their advice and continued working on my own and developed my skills. I bought my first camera in the second year of University. It was a simple and cheap camera, when I graduated I bought something more sophisticated. In 1985 when I got interested in recording videos I bought a camera that would also record videos. Then I continued taking photos. I began getting more involved after 1994. Then I began to learn taking photos after 2000.

What does taking photos mean for you?

Taking photos are a way of active resting my camera is always with me. I take photos even when I go for meetings abroad. This is a hobby I do not make a living out of it. But I can say that I am an amateur photographer, as a matter of fact I even had a photographic exhibition “Portraits from Earth”. I take photos of everything but my interest in man and his surroundings is somewhat more dominant.

How are you with books?

I have some thousand books. I got interested in reading when I was in middle school. I like to read memoirs the most. I read the work of powerful writers I look for reality more than art, it is important for me to touch social and cultural realities.

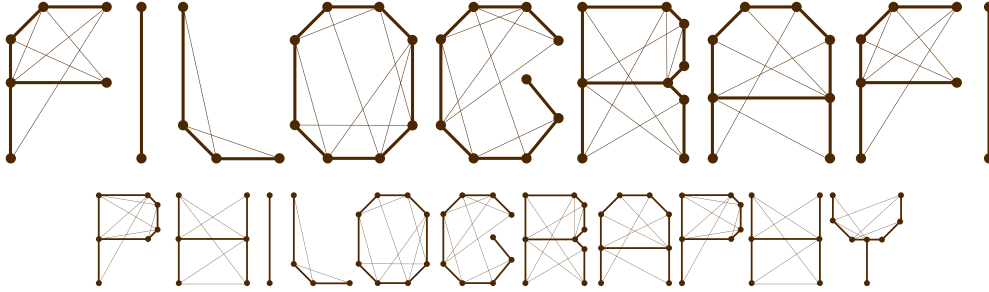
“HER ŞEY HAYIR DUA İÇİN!”

Bir gün bir vatandaşımız “Allah sizden razı olsun” diyerek yanıma geldi. Hatırlayamadım ve haliyle sordum ne olduğunu. Cenazeleri olduğunda yanlarına gitmişim, bunun onlarda uyandırdığı duyguyu beni duygulandırdı. Manevi bir yardım, yapacağımız maddi yardımlardan daha güçlü bir bağ kurulmasına neden oluyor. Hayır duası aldığım zaman mutlu oluyorum.

“ALL IS FOR THANKFUL WISHES!”
One day a citizen came to me saying “May God Bless you”. I could not remember him so I asked him what was it. He said that I was with them when they had a funeral, the emotional effect it had on them caused me to get emotional again. This is spiritual support, and it seems that this would cause a deeper connection than any material support you can offer. I always feel happy when I get their good wishes.

ÇİVİ VE TELE YARATICI BİR DOKUNUŞ

A CREATIVE TOUCH TO NAIL AND WIRE

YARATICILIĞIYLA
FİLOGRAFİNİN
SINIRLARINI AŞARAK BU
SANATA BAMBAŞKA BİR
BOYUT KAZANDIRAN
MERYEM MERAL OKUR
İLE MARMARA LİFE
OKUYUCULARI İÇİN BURSA
ELMAS SANAT EVİNDE BİR
ARAYA GELDİK.

*WE GOT TOGETHER
WITH MERYEM
MERAL OKUR,
WHO HAS GIVEN
PHILOGRAPHY A NEW
DIMENSION WITH HER
CREATIVITY, AT ELMAS
ART HOUSE IN BURSA
FOR MARMARA LIFE
READERS.*

Çivi ve telin ahengi tuvale yansır, filografi işte böyle hayat bulur...

Hollandalı bir matematik hocasının öğrencilerine toplama, çıkarma işlemlerini öğretebilmek için geliştirdiği bir sistem olarak ortaya çıktı filografi. Zamanla sinir hastalarının tedavisi için kullanılan bir yöntem oldu derken Osmanlı topraklarında can buldu, maharetli ellerde sanat oldu.

Bu sanatı daha yakından tanımak, nasıl yapılır öğrenmek için düştük Bursa'nın yollarına. Filografi sanatçısı **Meryem Meral Okur**'la görüşünceye dek aklımdan geçen hep şu soruydu: bu sanatı farklı kılan neydi de; bizi Bursa'ya, her köşesinde ebrudan çiniye birçok sanat çalışmasının yer aldığı sokağa, bu şirin sanat evine getirdi? Yaptığımız söyleşide, sevgili Meral Okur'un eserlerini incelediğimde gördüm ki filografi onunla geleneksellik duvarlarını aşmış, yeni bir biçim almıştı.

İnternette küçük bir araştırmayla filografi sanatındaki örnekler baktığımızda genellikle birbirinin benzeri çalışmalara rastlarız. Hat üzerine işlenmiş geleneksel filografi sanatında Elif, Vav sık çalışılan figürler arasındadır. Fakat bugün filografi sanatının geleneksellikten ayrılışına tanık oluyoruz Meral Okur ile.

Okur, boş zamanlarını değerlendirecek bir uğraş olarak filografiyle tanışsa da zamanla bu sanatın ona öğretilen kısmıyla yetinmemiş, kişiliğindeki renkliliği (kendisiyle tanışınca ne demek istediğimi anlayacaksınız) çalışmalarına yansıtmak istemiş.

Hayal gücünü kullanarak her çalışmasında daha farklı nasıl yapabileceğimin peşinden gitmiş. Kafasında tasarladığı gibi nasıl tuvale yansıtabilirdi sanatını? Yeri geldi temel tekniklerin dışına çıktı, farklı sarma teknikleri yarattı kendine, yeri geldi yansıtmak istediği

Harmony of nails and wires reflects on the canvas and here the philography finds life...

Philography emerged as a system that a Dutch math teacher developed to teach his students addition and subtraction. It became a method that was used for treatment of mental patients overtime, just than it sprung to life in Ottoman soil and turned into an art in skillful hands.

We set off on a journey to Bursa to get to know this art closer and to learn how to do it. Until we met the philography artisan Meryem Meral Okur, my mind was set to this question: "What was it that made this art so different from others which made us come to this cute art house placed in the corner of a street of Bursa? An art house that has many artworks ranging from marbling to tile in its every floor..." When I observed dear Meryem Okur's works, I saw it in our interview that the philography art has taken a new form by overstepping the bounds of its traditionalism.

When you look at the examples of philography art with a little research on the Internet, you usually encounter similar works. In the traditional philography art, which is processed on conventional lines, "Elif" and "Vav" are among the most frequently studied figures. However today we witness the philography art break with tradition on account of Meryem Okur.

Although Okur met philography as an occupation to spend her leisure time, she was not satisfied with the taught sections of this art and she wanted to reflect the colorfulness in her personality (You will understand what I mean when you meet her) through her work. She pursued how she could do things differently in every piece using her imagination. How could she be able to reflect her art on canvas as she designed in her mind? When time had come, she went beyond basic techniques, she created various wrapping techniques moreover she wasn't content with the use of the wire to capture the colors that she

İYİ BİR ÇALIŞMAYI ESAS YAPAN NEDİR?

Meral Okur bir filografiyi güzel yapan noktaları anlatıyor: "Çivinin çok düzgün çakılması, telin haricinde kullanılacak malzemenin iyi olması çok önemli. Vereceğin renk ve çivinin rengini çok iyi yansıtmalısın. Çünkü yaptığın işte renklerle göz yansımasını değiştirebiliyorsun. Bunu bir yemek gibi düşünün, yaptığın iş damağında kalacak lezzettir. Bakıp olmuş demen lazım. Bu her sanat için geçerlidir."

WHAT IS IT THAT MAKES A GOOD WORK ESSENTIAL?

Meryem Okur tells the points that make philography beautiful: "Graving the nail very smoothly and having good material to be used except for the wire is very important. You have to reflect the color of the nail and the color you want to liven up very well. Because you can manipulate eye reflection with the colors in the work you do. Think of it as a meal; the work you do is the flavor which will linger. When you look at it you have to say "it's done". This is true for all the arts."

“Courage increases as good responses received”
 “Güzel tepkiler aldıkça cesaret artar”

renge yakalamak için kullandığı telle yetinmedi, ojeyi kattı, spreyi kullandı.

DEĞİŞİMİN ADI “BEŞİKTAŞ”

Ama asıl Meryem Okur’u filografide farklı kılan neydi biliyor musunuz? Bu zamana kadar hat üzerine yapılan filografiyi gerçek obje üzerine denemesiydi. Buna teşvik ise, tesadüfi bir şekilde Beşiktaş Kulübü ile aynı otelde yapmış oldukları tatilde kendisinden bir fotoğraf üzerine istenilen filografi çalışması oldu. “Filograf bu zamana kadar hep hat üzerine yapıldı. Geçen sene Balıkesir’de Beşiktaş Kulübü ile bir tatil yapma şansım oldu. Otel için de benim bir hediyem vardı; Vav yapılı bir filografiydi. Bu yaptığım tablo onların çok ilgisini çekti ve “Gerçek fotoğrafa yapabilir misiniz?” diye sordular. Daha öncesinde hiç yapmamıştım. Filografide çok yeniydim, daha 4. tablomu yapmıştım. Sonrasında ben bunu yaparım dedim. Veli Kavlak ile Olcay Şahan’ın objesini yaptım. Filografide normalde tek teknik 2’ye 2 mm’lik çiviler ile çalışılıyor. Ben o tabloda altı çeşit çivi kullandım. Bazı yerlerini kendi tasarladığım alt sarım tekniği ile yaptım. Bazı şeylerin üzerine çıkamıyorsunuz tellerin kullanımında. O yüzden

wanted to reflect, she used nail polish and spray paint.

CHANGING HAS BEEN NAMED AS “BESIKTAS”

But do you know what was it that made Meryem Okur different at philography? It was her trial to do philography, which was done on conventional lines until now on real objects. This incentive was born by a request from the Beşiktaş Club asking her do philography on a photograph when she was on a vacation in the same hotel as them by chance. “Philography was always done on lines until this time. I happen to be at the same hotel with Besiktas Club on my vacation last year. I also had a gift for the hotel; it was a philography in the shape of “Vav”. This painting I drew caught their interest so much that they asked if I could do it on a real photograph. I had never done it before. I was so new in Philography, I had just done my fourth painting. Then I said “I could do it”. I made Veli Kavlak and Olcay Şahan’s pictures. There is only one technique in philography that you work with nails which are 2 to 2mm. I used six different kinds of nails in that painting. I did some parts with lower winding technique that I

MERAL OKUR YAPTIĞI ÇALIŞMALARDAKİ TASARIM SÜRECİNİ ANLATIYOR:

“Yaptığın işler kaliteli ve farklı oldukça insanlar daha çok ilgilenmeye başlıyor. Farklılıkta bir sonraki objede nasıl bir şey ortaya çıkaracağımı onlar da ben de kestiremiyorum. Çünkü her objeye baktığımda farklı bir şekilde tasarlıyorum. Son çalışmamda teli de geçtim kurdele ile çalışıyorum. İlla çivide veya telde bağlı kalmıyorum. O an bende o fotoğraf ne uyandırıyor ona yanıtıyorum çalışmama.”

MERYEM OKUR EXPLAINS THE DESIGN PROCESS OF THE WORKS SHE MADE:

“People get more interested as the work you do is of quality and different. Due to the difference, neither I nor they can guess what my other object will be like. Because every time I look at an object I design it differently. I use wire instead of ribbon in my latest work. I am not bound necessarily to nail or wire. I reflect to my work what the photograph arouses in me at that moment.”

kimi yerde oje kullandım. Bunu yaptıktan sonra filografi camiasındaki ustalar bunu yağlı boya tablosu zannettiler. Bu çalışmamı bitirdikten sonra filografiyi farklı bir boyuta geçirebileceğimi düşündüm.” Çıktığı yolda filografiye farklılık katabileceğinin ilk izine ulaşan Okur, sonrasında Bursa’da Osmanlı mimarisine bezeyen bir restoranı gözüne kestirir ve bir nevi adını ve sanatını duyurmak adına bu restorana özel bir kaftan yapar. Kaftan filografiyi bilenler için de, bu sanatla daha önce karşılaşmamışlar için de göz kamaştırıcı, merak uyandırıcıdır, ilgi çekici ve eşi benzeri bu zamana kadar görülmemiş bir çalışmadır. Güzel tepkiler aldıkça cesaret artar, ilham katlanarak çoğalır. Ve gün gelir, bizim topraklarımızda şekillenen, Osmanlı’dan beri süregelen bu sanat çoğumuzun kayıtsızlığına karşın Kanada’dan Türkiye’ye gelen Profesör Şeyh Kamil’in ilgisini çeker. Profesör Kamil, o kadar etkilenir ki Okur’a çalıştığı üniversitede bu sanatın eğitimini vermesi için teklifte bulunur. Meral Okur, geçtiğimiz sene Bursa Yedi Renkli Çınar Koleji’nde verdiği eğitim ile gençlere de filografiyi tanıttı. “Öğrencilerim 5-6-7. Sınıflardan oluşuyor. Okuldaki atölyelerde birçok unutulmaya yüz tutmuş Osmanlı sanatı öğretiliyor. Benden de atölye hocalığı yapmamı istediler ve öğrencilerden çok güzel ilgi gördü. Çok

designed. Some things do not go on the use of wires. That’s why I’ve used in some nail polish. Once this was done, the masters in the philography community thought that it was an oil painting. After completing this work I thought I would pass philography to a different dimension.” By reaching the first trace of being able to add difference to philography on her journey, Okur had a restaurant in her sight in Bursa, and is decorated with inspiration from Ottoman architecture. Okur made a kaftan special to that restaurant to get more acknowledgement for her art. Kaftan is a work of art that is eye-popping, intriguing, interesting and unprecedented so far for both those who know and does not know of philography. Courage increases as good responses received, and inspiration multiplies exponentially. And one day despite the majority of indifference to this art that was formed in our land and held on since the Ottoman times, it attracted the attention of Professor Seyh Kamil who came to Turkey from Canada. Professor Kamil is influenced so much that he offers Okur to teach this art at the university he works. Meryem Okur introduced philography with the training she gave to young adults last year at Bursa Yedi Renkli Cinar Koleji. “My students composed of 5th, 6th and 7th grades. Many ancient Ottoman arts were being taught in the workshops of the school. They asked me to be the workshop instructor and it

ÇİVİ, ÇEKİÇ, TEL, PENSE...

Şiddetin unsurları gözükken tüm bu nesneler 8 Mart’ta Kadına Şiddete karşı filografi sanatında buluşuyor. Her bir çekicinin çiviye vuruşu şiddete maruz kalan, tecavüzte uğrayan, ölen, öldürülen kadınlar için akıllara kazınsın, her çiviye sarılan tel artık bu cinayetler bitsin, tükensin, son bulsun diye...

NAIL, HAMMER, WIRE, PLIERS...

All the objects that seem as the factors of violence against women, come together in philography on 8th of March. Each pound of hammer on a nail and every wire being wrapped to nail are to be etched into the minds for the women who were raped, died or murdered in order for all of these come to an end.

“I have creative my style”
 “Kendi tarzımı yarattım”

yetenekli öğrenciler var. Çocukların hayal güçleriyle tasarladıkları çalışmalar ortaya çıktı. Ayrıca yaptığımız çalışmalar diğer derslerinde de yardımcı oldu. Okulun yoruculuğundan uzaklaştırarak, zihinlerini etkin kıldı.”

Meryem Okur’la beraber bizim de küçük bir denememiz oldu. Filografi sabır isteyen bir işmiş doğrusu. Kesinlikle tüm dikkatinizi vermeniz gerekiyor. Çivinin çakımından, telin gerilerek hangi çividen sarılmasına kadar her aşaması büyük bir yoğunlaşma istiyor. Filografiyle uğraşırken kendi dünyanızdan, çevrenizden uzaklaşıp tüm düşüncelerden arınarak sadece yaptığınız iş ile mutlu oluyorsunuz. Çaktığınız her çivi de stresinizi atmanızda büyük etken tabii.

Günümüzde unutulmaya yüz tutmuş birçok Osmanlı sanatına filografide olduğu gibi farklı bir elin değmesinin belli ki artık zamanı gelmiştir. Figürlerin gelenekselliğine modern dokunuşlarla hayat vermek, kültürümüzün parçası olan bu sanatları gün yüzüne çıkarmak ne güzeldir ki Meral Okur gibi sanatçıların ellerinde daha da kıymetli hale gelmiştir. Yaratıcılığın geleneksellik ile bütünleştiği, yeni üretimlerin ortaya çıktığı bu alan artık el işi olmaktan öte sanat dalı olarak duvarlarda, tablolarla ve pek çok objede kendini gösterecektir.

got the students’ attention so much. There are very talented students. There were projects that appeared to be designed by the children’s imaginations. In addition, the work we did together helped for their other classes. It made their minds active by detracting them from wearisomeness of the school.”

We’ve also had our little experiment together with Meryem Okur. Philography is a job that requires patience actually. You definitely need to give your full attention. It requires a great concentration in its every step from driving the nail to stretching the wire and wrapping it to which nail it should. When you are dealing with philography by getting away from your world and environment and getting rid of all your thoughts; you are happy by just doing your job. Also, banging a nail of course is a big factor for blowing of your steam.

May be it is the time for many Ottoman arts that is sunk into oblivion to be touched as it is like in philography. To bring life the traditionalism of figures with modern touches and to bring these arts to, day light which are a part of our culture is so nice that it becomes more valuable in the hands of artists like Meryem Okur. This area, where the presence of new productions occurs, and creativity is in harmony with tradition, will manifest itself on walls, paintings and in many other objects as now an art branch beyond being just a handiwork.

TÜRKİYE’DE BU SANATI BÖYLE İCRA EDEN YOK!

Filografide gerçek fotoğrafa çalışan tek kişi olan Meral Okur: “Kendimi usta olarak görmüyorum. Kimseyi de örnek alarak çalışmadım. Ustalar hep hat üzerine çalışıyor. Ben tamamen kendi fikrim ve gerçekçi tasarımlarımla çalıştım. Farklı bir alt sarım tekniği geliştirdim. Astar üzerine teknik yapıyorum.” diyerek çalışmalarına özgünlüğü ile imza atıyor.

THERE IS NO ONE IN TURKEY THAT CARRIES OUT THIS ART LIKE THIS!

As the only person who works on real photographs in philography is Meryem Okur, she sings her work with originality as she says: “I don’t see myself as a master. I have never worked as patterning myself on someone. Masters always works on calligraphy. I have only worked with my own ideas and my realistic design. I have my own wrapping technique on lining.”

HAYVAN PAZARLARINDA BİR GÜN

One day in the animal market

BUFFALO MU KÖMÜŞ MÜ?
HER YÖREDEN İNSANIN
BULUNDUĞU HAYVAN
PAZARINDAN TABİ Kİ
AYRIŞMALAR OLUYOR.
NASIL MI? İPSALA'DAN
HÜSEYİN ABİ MANDAYA
'BUFFALO' DİYOR.
KEŞAN'DAN NAIL ABİ
'CAMIŞ', ERZURUM'DAN
METİN ABİ İSE 'KÖMÜŞ' DİYE
SESLENİYOR.

IS IT A BUFFALO OR A WATER
BUFFALO?
THERE SURELY IS SOME WAY
OF DISINTEGRATION IN THE
MARKET WHERE THERE ARE
PEOPLE FROM DIFFERENT PARTS
OF THE COUNTRY. DO YOU WANT
TO KNOW HOW? HÜSEYİN FROM
İPSALA CALLS COW 'BUFFALO'.
NAIL FROM KEŞAN CALLS IT
'CAMIŞ' AND METİN FROM
ERZURUM CALLS IT 'KÖMÜŞ.'

Bize göre İstanbul'un dışına bir yolculuktuk bu. Uzun zamandır ilk kez bu kadar erken uyanmıştık, ilk kez İstanbul'dan bu kadar uzaklaşmıştık kendimizce. Acaba uyanmış mıdır endişesiyle arabadan inerken Adem abi çoktan işine koyulmuş, hayvanları yemlemeye başlamıştı bile. Kimileri için 5 dakika daha fazla uyku isteği vardı o saatler. Ama hayvan pazarına gelen insanlar için güneş doğmadan kalkıp hayvanların altlarını temizlenmeli, karınları doyurulmalı hatta ikinci öğünleri hazırlanmalıydı. Bu ritüel bayramın ikinci gününe kadar devam edecekti...

KURBAN PAZARINDA 1 GÜN...

Elindeki yem çuvalını dikkatlice yere koydu Adem abi, yanımıza doğru yürüdü. Geleceğimizi bildiğinden hiç yadırgamadı bizi. Biraz havadan sudan konuştuğundan sonra kısaca gün içerisinde yaptıklarından bahsetti. 'Biz memlekettten dört kişi geldik. Babam, kardeşim, yeğenim ve ben. Kardeşim ve yeğenim gece hayvanlar için nöbet tutuyorlar, sabah işi babam ve ben devralıyoruz. Kardeşim bizi uyandırmadan önce hayvanların altlarını temizler daha sonra beni uyandırır, önce hayvanların karnını doyururuz daha sonra ben kahvaltıyı hazırlarım. Gece nöbet tutanlar uyur, bu kez ikinci etap başlar. Yemekten sonra hayvanlara su verilir sonrasında taranır, temizlenir. Sonra satış başlar. Gelen alıcı sayısı günlere göre değişiyor hafta sonları diğer günlere göre daha kalabalık olur. 'Sultangazi Belediyesi'ne ait bu alanda hayvanlar için çadırlar kurulmuş fakat satıcılar yatacakları alanları kendileri temin etmek durumunda. Kimisi arabasında uyuyor kimisi hayvanlarının yanında. Adem abi ve ailesi de arabada uyuyuyorlar. Sıcaklık yatağını bırakıp ekme parası için memlekettinden kilometrelerce uzağa gelmiş insanların çadırlarının arasında dolaşmaya başlıyoruz. Onlar bizi merakla izliyor biz de onları. Çadırların üzerinden memleketleri ya da plaka kodları

To us it was a journey outside of Istanbul. We had not woken up so early in a very long time it was the first time we went so far off from Istanbul. As we got down from the car wondering if he had already woken up, we saw that he was busy at work just like Adam, he had already began to feed the animal. Those were the hours during which some would crave for another 5 minutes. But for people visiting the animal market it was the time to clean the barn, feed the animal and even get the second meal ready for animals waiting to be fed. This ritual would continue until the second day of Bairam...

FIRST DAY AT THE SACRIFICE MARKET...

Adem, started to walk towards us as he placed the fodder sac to the ground carefully. He was not surprised to see us as he knew we would visit him. We started with small talk but then we continued to talk about what he did during the day. 'We are four men here. My father, brother, nephew and myself. My brother and nephew take the evening shift to watch the herd, my father and I take over the duties in the morning. My brother would clean the barn and then wake us up. We first feed the animals than I prepare breakfast. The evening shift members go to sleep then and the second shift takes over. After breakfast the animals are given water and they are cleaned and combed. Then sales begin. The number of buyers change according to the day, there is generally more people on the weekend.' In this animal market set by Sultangazi Municipality there are tents placed for animals however the people tending the animals need to arrange their lodging. Some sleep in their cars while others sleep with the animals. Adam and his family members sleep in the car. We begin to wonder around the tents of people who have travelled kilometers from their homes to earn a living. They observe us in curiosity as we observe them. The names of their hometown or the plate number of the city is on the tents, a way to help people find the tent they are

AKŞAMLARI BURASI ADETA PANAYIR YERİ

Hayvan pazarı akşam olduğunda hele de o gün satışlar iyi gittiye tabiri caizse panayır yeri gibi oluyor. Akşam yemeği yendikten sonra çaylar konuluyor, herkes bir araya gelip kendi yöresinin türkülerini hem söylüyor hem oynuyor. Buraya memleketinden ilk defa gelenler uzun hava söyleyip, efkârlanıyor.

IT'S ALMOST A FAIRGROUND IN THE EVENINGS

Cattle market in the evening, especially if sales went well that day, so to speak, is like a fairground. Tea is prepared after dinner, everyone comes together and sing songs of their own region and dance. Whoever came here from his hometown for the first time sings endless folk songs and saddens.

'Animal breeding is not like barbering' 'Hayvancılık berberlik gibi değil'

yazıyor ki müşteriler aradığı çadırı daha kolay bulabilsin. 'Hayvancılık yapmak berberlik gibi değil.' diyor Adem Abi ve ekliyor. 'Bizim mesleğimizde el sanatı işe yaramıyor, 1 yıl boyunca hayvanlara en iyi şekilde bakmaya çalışıyoruz. Sonra satmak için buraya getiriyoruz, gerisi müşteriye bağlı bizim yapabileceğimiz bir şey kalmıyor.' Bir yandan çadırların arasında dolaşiyor bir yandan da sohbet etmeye devam ediyoruz. Gelenler genellikle Karadeniz, İç Anadolu ve Trakya bölgelerinden ama bunun yanında 12-13 tane farklı şehirden gelen satıcılar da var. Erzurumlu Metin, Samsunlu Ali, Tekirdağlı Hüseyin, Sinoplu Abdurrahman ve daha bir sürü şehirden bir sürü insan...

"DİPLOMALI ÇOBAN"

Dolaşa dolaşa Amasyalı Muharrem Vançin'in çadırına giriyoruz. Muharrem abi de oğluyla gelmiş hayvan pazarına. Oğlunun her ne kadar bu işi yapmasını istemese de mecburen getirmek zorunda kalmış. Oğlu öğretmenlik okumuş, bu yüzden Muharrem abi oğlundan 'diplomalı çoban' diye bahsediyor ve endişeyle 'Ben oğlumun bu işi yapmasını istemiyorum benim gibi olmasın. Memur olursa en azından hafta sonu tatili olur ne bileyim bir sosyal hayatı olur. Bazen misafirlige gidiyoruz akşam olmadan eve dönmek zorunda kalıyorum. Çünkü bu hayvanlar içeride bağlıyken sen orada rahat bir şekilde oturamazsın. İşte ben de çocuğumun bunları yaşamasını istemiyorum.' diyor bir baba olarak. Bunları konuşurken Adem Ünlü'nün aslında sağlık memuru olduğunu öğreniyoruz. 'Ben de 7 senedir sağlık memuru olarak görev yapıyorum ama çocukluğumdan beri babamla hayvan pazarına gelirim. Başka bir işim olmasına rağmen tatilrimi buraya geleceğimiz zamana denk getiriyorum. Muharrem abi doğruyu söylüyor çobanlık çok zor bir meslek ama ben yine de burada olmak istiyorum çünkü çok uzun yıllardır bu işin içerisindeyim belli bir iş hacmine sahibim artık. Hayvan alıp satmayı biliyorum vatandaş-

looking for. 'Caring for animals is not like barbering.' Says Adem and adds, 'Hand crafts are not needed in our line of business, we try to take care of the animals the best way we can for 1 year. Then we bring them here to be sold. The rest is up to the customers, there is nothing left for us to do.' We continue our chat while strolling around the tents. Those who are here are generally from the Black-sea, Inner Anatolia, Thrace regions but there are salesmen from 12-13 different cities and places within the lot. Metin from Erzurum, Ali from Samsun, Hüseyin from Tekirdağ, Abdurrahman from Sinop and several other cities and people from those places ...

"SHEPHERD WITH A DIPLOMA"

As we go along the tents we come to the tent of Muharrem Vançin of Amasya. Muharrem is also here with his son, although he does not want his son to do this profession he had no choice but bring him to the animal market. His son has a teaching degree. Muharrem talks about his son saying that he is a "shepherd with a degree" and adds worriedly "I don't want my son to do this profession, I don't want him to be like me. If he works as a state worker at least he'll have weekends off and a social life. Sometimes we go to visit friends but I have to come back home before it is evening. Because I can't be comfortable when these animals are locked in the barn. I do not want my son to go through all this.' We find out that Adem Ünlü is in fact a male-nurse. 'I have been working as nurse for the past 7 years but I come to the animal market with my father since childhood. I try to use my vacation time to get here as much as I can even if I have a different profession. Muharrem is right, shepherding is a very difficult profession but I want to be here, because I've been in it for many years and I have certain responsibilities. I know how to buy and sell animal, and because of my experience I have good connection with buyers and I like being here when compared to new comers in the business. May be we do have difficult times in the 10-15 days that we are here, but the warm communication we conduct with people from different regions

PAZARDA SÖYLENEN BİR MANİ

Benim adım Yılmaz.
Benden ucuz satan olmaz.
Ömrümüz çobanlıkla geçti.
Gurtlarla, itlerle boğuştuk.

ATURKISH POEM TOLD IN BAZAAR

Yılmaz my name is.
No cheaper than mine there is.
By sheepering our life'd been spent.
Wolfs and whelps we'd dealt.

la ikili diyalogum tecrübelerimden dolayı yeni gelenlere göre daha iyi bir de burada olmayı seviyorum. Evet, burada 10-15 gün çile çekiyoruz ama şurada başka memleketlerden insanlarla yaptığımız sıcak muhabbetin tadı her şeye değer dedirtiyor.’ Buradaki insanların hiç biri tezeğin, hayvan kokusunun pis kabul edildiği dünyada çocuklarının bu işi yapmasını istemiyor.

KÖYDEN KENTE DOĞRU

Kahvaltı etmek üzere Adem abilerin çadırına doğru ilerliyoruz. Bizi gören herkes kahvaltuya davet ediyor. Küçükbaş hayvanların satıldığı bir çadırın kahvaltısında koyun peyniri göremeyince nedenini merak ediyoruz. Tokat’tan gelen Mehmet abi cevaplıyor hemen ‘Öyle eskisi kadar koyun sütü sağan insan kalmadı. Koyun sütü değerli olduğu kadar zahmetli de. Bir kere vakit ayırman gerekiyor, potansiyel güç lazım. Genç nüfus Anadolu’dan çekilince bu uğraş verecek insan kalmadı. Ama onlarda haklı bir yerde burada uğraşacağıma gider büyük şehirde boğulurum düşüncesiyle İstanbul’a geliyor. Tatil için köye gelirken de altına bir araba almış oluyor bu sefer evdeki hanım da onların yaşantısına özeniyor. Başlamasın mı evde iç savaş? Mecburen diyorsun evdeki hanımdan olacağıma köyden olayım daha iyi. İşte böyle nedenlerden dolayı köylerden göçler başlıyor’ diye ekliyor Mehmet abi ve içinde ne kadar söylemek istediği şey varsa döküyor bir bir.

AVRUPA KITASINA UZANAN ZAHMETLİ YOLCULUK

Köprüden geçip Avrupa kıtasında çadır kurmak sanıldığı kadar kolay olmuyormuş. Anadolu’dan gelen her satıcı bazı aşamalardan geçip hayvanlarını öyle geçirebiliyor köprüden. Peki ne kadar zahmetli bu aşamalar diye bir soru yöneliyoruz Adem abiye. ‘Buraya gelmeden 1-1.5 ay önce getirmek istediğiniz her hayvandan kan alınıyor. Alınan kanlar Ankara Şap Enstitüsü’ne gönderiliyor

cover most of the fatigue.’

None of the people here want their children to do the profession in a world where the smell of animal turf is considered foul.

FROM RURAL TO URBAN

We go towards Adem’s tent to have breakfast. Whoever saw us invited us over for breakfast. When we enter a tent where small cattle are sold and we do not see sheep cheese we are surprised and curiously ask the reason. Mehmet from Tokat answers us immediately “There are not many small cattle dairy producers left. Sheep milk is as difficult to produce just as it is valuable for the market. First of all you need to spare more time, you need potential power. When the young population left the urban there was not many left to handle the dairy farm. In a way they are also right, they think it is better to go to Istanbul and drown in the big city than struggle in the urban village. When they come back to the village for their vacation they come with the cars they buy and then the ladies in urban homes begin to show interest to their life styles. Then there come civil war in doors! Then you start to think that you need to review the case and leave the village rather than your wife leaving you. These are some of the reasons why there has been so much migration from the villages.’ This is what Mehmet has to say along with all the things he kept locked for sometime.

THE DIFFICULT JOURNEY TO THE EUROPEAN SIDE

Crossing the Bosphorus Bridge to set tent on the European side is not as easy as one might imagine. Animal farmers from Anatolia would have to go through several procedures to get their animals to the other side of the bridge. So how difficult are the procedures to complete we ask Adem.

‘About 1-1,5 months before you get here you need to provide blood samples for all the animals you plan to bring here. The blood samples delivered are taken to Ankara Foot and Mouth Disease Institute, if the samples are clean of the disease then you can get the license to cross to the European side. Even if

Her işin bir sırası var bu pazarda. Kendi karınlarını doyurmadan önce hayvanlarının karnını doyuruyor pazarcılar.

There is certain order in this market. They feed the animal before they feed themselves.

“Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.” Biz de tanrı misafiri olarak Adem abinin kahvaltı sofrasına konuk olduk.

“When a guest you get what you are offered.” So we crash Adem’s breakfast and are his guests.

Peygamber mesleği: Çobanlık...
Prophet’s profession: Shepherding...

A festive morning in the bairam tent Kurban çadırında “Bayram sabahı”

eğer kanda şap ya da başka bir hastalık çıkmazsa ancak o şekilde Avrupa yakasına geçme izni alabiliyoruz. Enfeksiyon dahi görülse geçiş yaşağı konuluyor ama bu hayvanları Anadolu'nun herhangi bir yerinde satabiliyoruz. Her hayvanın küpe numarasına göre ayrı ayrı pasaportu oluyor. Bunlar polis ve zabıta kontrolünden geçiyor ancak o şekilde satışa başlıyoruz, yoksa kapıdan geri çeviriyorlar.’ diyor. Anadolu yakasında kalsanız sizin için daha kolay ve masrafsız olmaz mı dedüğümüzde ise ‘Bizim eşimiz, dostumuz, akrabalarımız hep bu tarafta bu yüzden Avrupa yakasına geliyoruz. Anadolu’da da satabiliriz tabi ama oralarda zaten hayvan çok fazla bu nedenle hem daha ucuza satmış oluyoruz hem de yeterli çevremiz yok.’ diyerek bize bu uzun ve meşakkatli yolculuğun nedenlerini anlatıyor.

‘KURBAN ÇADIRINDA BAYRAM SABAHI’

Hep birlikte kahvaltı sofrasına oturuyoruz. Peynir, zeytin, helva, sıcak çay ve benim hala tadını unutamadığım erik reçeli. Hem sohbet ediyor hem de kahvaltımızı yapıyoruz. Burada olmanın fiziksel zorluklarının yanında psikolojik zorlukları da var elbette. Mesela Adem abi en son çocukluğunda bayram sabahını evinde geçirmiş. Yaklaşık 16 senedir bayram sabahları hayvan pazarında olduğu için içeriyor ve ajandasına not aldığı şiiirden bir kısım okumaya başlıyor.’ “Ana, baba, çocuk yoktur eyvahu. Köyümde olsaydım diyedir ahi. Kurban çadırında bayram sabahı. Gözü dolan bilir hizmet nimettir.” Onu anlatan bu satırları okurken gözü babasına iliyor. ‘Biliyor musunuz burada bazen öyle anlar oluyor ki bayramda babamın elini öpmeyi bile unutuyorum. Sizin 1. gün yaptıklarınızı biz 2. veya 3. gün yapıyoruz.’ diyor. Yavaş yavaş bu güzel, anlam dolu, her memleketten insanın kattığı sohbetin sonuna geliyoruz. Kurban pazarında ettiğimiz sohbetler bize bayram sabahları ailemizle olmanın ne kadar değerli olduğunu yeniden hatırlatıyor. Hem biraz buruk hem de buradaki insanlarla tanışmış olmanın verdiği mutlulukla Hayvan Pazarı’ndan ayrılıyor.

they see an infection they ban you from crossing to the other side of the bridge but we can sell the animal on the Asian side. Each animal has passport registered to their eartags. These are checked by the police and the municipal police then we can start selling them, if not we are returned from the gates.’ When we suggest they stay in the Asian side which would be easier and cheaper for them his answer is ‘Our friends and acquaintances and relatives are all here that is why we cross to the European side. Sure we can sell on the Asian side, however as there are so many animal on that side the prices are cheaper, as a matter of fact this is why they sell for a cheaper price. But we do not have enough acquaintances on the Asian side.’ He explains the reasons for such a long and difficult process with these words.

‘BAIRAM MORNING IN THE SACRIFICIAL TENT’

We sit down at the breakfast table all together. There is cheese, olives, halva, hot tea and the best plum jam I have ever eaten on the table. We continue to chat and have breakfast at the same time. Surely there are psychological problems of being here other than the physical ones. For examples Adem has spent Bairam mornings here since he was a teenager. He feels unhappy for having been here at the animal market for the past 16 years and starts reading a short poem he wrote down into his dairy.

“Alas, there is not mother, father, children. My sorrow is for my years to be at the village. Bairam morning at the sacrificial tent. Teary eyes know the blessing of service.” When he reads the poem he starts looking at his father. ‘Did you know that sometimes we are so busy here that I forget to kiss my father’s hand and celebrate Bairam. What you do on the 1st day of bairam we either do on the 2nd or the 3rd day.’

We are closing to the end of this fine chat filled with meaning and warm people. The conversation we conducted in the sacrificial tents on Bairam morning reminds us how valuable it is to spend the morning with our families. We part Animal Market with our hearts feeling for the nice people we have met here.

GECE NÖBETÇİLERİ

Aslında hayvan pazarının tehlikeli saatleri de yok değil. Gece hayvanları bekleyen nöbetçiler olmak zorunda çünkü hırsızlık olaylarına sıkça rastlanıyor. Hatta bizim ziyarete gittiğimiz günün gecesinde olan bir olay şöyle gelişmiş. Hırsızlar büyükbaş bir hayvanı çalmak üzereyken nöbetçi çocuklardan bir tanesi fark etmiş ve peşlerinden koşmuş bunun üzerine hırsızlar hayvanı bırakıp kaçmak zorunda kalmış. Eğer fark edilmeseymiş satıcının yaklaşık 7 bin lira zarar olacaktı.

NIGHT'S WATCH

There are indeed dangerous hours of the animal market. There has to be guards waiting for animals because of the thievery happening so often at nights. Events have developed as follows, even on the night of the day we visited. One of the guys who was on guard had noticed that thieves were about to steal a bovine animal. So he ran after them and the thieves were forced to flee leaving the animal behind. If it had not been detected the vendor would have had a loss of 7 thousand liras.

Girişimcilik: Sosyal Medyayı kullanırken dikkat edilmesi gereken 10 ALTIN KURAL

Entrepreneurship : 10 Golden Rules That Should Be Considered While Using Social Media

GİRİŞİMCİLER, SAHİP OLDUKLARI MARKALARI KÜÇÜK AMA KAYDA DEĞER NOKTALARA, BİR DİĞER İFADEYLE BAZI ALTIN KURALLARA DİKKAT EDEREK BÜYÜTEBİLİRLER.

ENTREPRENEURSCAN PROMOTE THEIR BRANDS BY EMPHASIZING SMALL YET REMARKABLE POINTS, IN OTHER WORDS, BY PAYING ATTENTION TO THESE GOLDEN RULES.

Sosyal medya, günlük yaşantımızda önemli bir yer tutmaktadır. Evden çıkmadan önce en az bir kere twitter hesabımızı kontrol eder, işe gittiğimizde Facebook'ta gezinirken arkadaşlarımızın haftasonu nereleri ziyaret ettiğini merak ederiz. Akşam eve döndüğümüzde Instagram'da Arda Turan'ın Barcelona anılarını ve fotoğraflarını gözden geçirir, LinkedIn'den ise son toplantıda tanıştığınız şirket CEO'sunu listemize ekleriz. Tabi YouTube ve Vimeo'nun önemini göz ardı etmeyelim. Türkiye-İzlanda maçında Selçuk İnan'ın muhteşem frikiğini insan bir kez daha izlemekten uyuyamaz. Peki ya girişimciler sosyal medyanın bu gücünü nasıl kullanmalı? Sosyal medyada yeni açtığınız şirketinizin pazarlamasını dozu kaçırmadan takipçilerinizle nasıl paylaşabilirsiniz?

Sıfır tecrübeyle bunları hemen başarmak tabi ki kolay değildir. Buradaki en önemli nokta sosyal medyanın temel unsurlarını anlamak ve kavramaktır. Sosyal medyada değersiz olmak yerine kalitenizi ve online bilgi paylaşımlarınızı artırmanız gerekir. Girişimciler, sahip oldukları markaları küçük ama kayda değer noktalara, bir diğer ifadeyle bazı altın kurallara dikkat ederek büyütebilirler.

Social media plays a significant role in daily life. Before we leave home, we check our twitter accounts at least once. When we reach office, we log in to Facebook since we wonder where our friends visited last weekend. Once we get back home in the evening, we review the most popular Turkish soccer player Arda Turan's Instagram photos and memories in Barcelona. Regarding LinkedIn, we connect to the CEO of some company, whom we met in the last meeting. We certainly should not ignore the importance of video platforms, especially YouTube and Vimeo. Turks cannot go to bed unless they watch Selçuk Inan's incredible free kick in Turkey-Iceland Euro Qualifier Game.

How should entrepreneurs benefit from the power of social media? How can you market your company and share it with your followers on social media?

It's not easy to be successful on social media without experience. The most important thing is to understand and comprehend basic factors of social media. You have to increase the quality of your company and share more information on social media. Enterprises can promote their brands by emphasizing small yet remarkable points, in other words, by paying attention to these golden rules.

'The basic elements of social media', 'Sosyal medyanın temel unsurları'

1. Önce Dinlemeyi Öğrenin

Sosyal medya ve içerik pazarlamada başarı isteniyorsa öncelikle dinlemeyi ve az konuşmayı öğrenmek gerekir. Hedef pazardaki potansiyel müşterilerinizin online içeriklerini tek tek üşenmeden okuyun ve onlar için neyin önemli olduğunu keşfetmek için tartışmalara ve bloglara katılın. İşte bundan sonra onların gerçek hayatına nüfuz edebilir ve üreteceğiniz içeriğin veya ürünün onların hayatına nasıl değer katabileceğini anlayabilirsiniz.

2. Uzmanlaşın

Türkiye'de işsizliğin ana tema olarak alındığı açık oturumlarda konu dönüp dolaşır "nitelikli eleman veya uzman" eksikliğine gelir. Herşeyi az bilen ama birşeyi uzmanlıkla yapamayan bir kitle gibi görünürüz. Sokak diliyle "Ne iş olsa yaparım abi" kıvamındayız. Güçlü bir marka oluşturmak amacıyla "kendi sektörüne ve hedef kitlelere yönelik sosyal medya ve içerik pazarlama stratejilerine odaklanmak", herkese ulaşmak için geniş ama etkisiz bir strateji izlemekten her zaman daha iyidir. Bir girişimcinin kendi ürünü hakkında yeterli bilgiye sahip olması yetmez. Bunu sosyal medya diliyle nasıl pazarlaması gerektiğine odaklanmalı ve bu alanda uzmanlaşmalıdır.

3. Sabır, Sabır, Sabır...

Sosyal medya ve içerik pazarlama konusunda hemen ilk gecenin ardından başarı ve zafer elde etmek çok zordur. Elbette okyanusta küçük bir kıvılcım gibi parlarsınız. Fakat asıl başarı bunun sürdürülebilir olması, uzun vadeye yayılması ve pes etmemektir.

4. Kaliteyi Ön Planda Tutun

Nitelik, nicelikten daha önde gelir. Çok takipçiniz var diye hemen havaya girmeyin. Sizin içeriklerinizi okuyan, paylaşan ve konuşan 500 online takipçinizin olması, sizinle ilk iletişimden sonra kaybolan ve ılgısız 100 bin arkadaştan daha iyidir.

1. Learn to Listen

In order to earn success in content marketing on social media you have to learn to listen and you should talk less. Read online contents of your potential clients in your target market and visit blogs to understand their consuming habits and priorities. After doing online research about the potential customers you can comprehend how your inbound or product will add value to their lives.

2. Specialize In Something

In open sessions concerning unemployment in Turkey, the lack of qualified labor or specialist is emphasized as the most important problem. It seems that Turkish people don't specialize in something as they have to work in the sector wherever they find a job. In order to create a powerful brand, it's better to "focus on social media and content marketing strategies targeting your sector along with potential customers" instead of adapting an ineffective strategy aiming to reach wide range of customers.

It's not enough to have knowledge on a product. An entrepreneur should focus and specialize in the marketing strategies on social media.

3. Be patient

It's hard to be successful in content marketing on social media right away. You sparkle like a little flame in the ocean. In order to maintain long term success, you should be patient.

4. Give priority to quality

Quality comes before quantity. Don't get in the mood even if you have too many followers. It's better to have 500 online followers who read your contents and share your posts than having 100 thousand uninterested followers who disappear after the first contact.

5. Domino Etkisi

Takipçilerinizle çok kaliteli ve muhteşem bir paylaşımda bulunduğunuzda şunu aklınızdan çıkarmayın ki takipçileriniz de kendi takipçileri ile Twitter, Facebook, LinkedIn, Instagram başta olmak üzere bir çok platformda bunu paylaşacaktır.

Bu yeni paylaşım ve girdiğiniz içeriğin geniş kitleler tarafından konuşulur hale gelmesi sizin Google başta olmak üzere birçok arama motorunda en üstlerde yer almanızı sağlayacaktır. Bir süre sonra yüzbinlerce insan Google'a bazı temel keyword'leri girerek size online olarak ulaşmaya çalışacaktır.

6. Popüler İnsanlarla İşbirliği Yapın

Rahmetli Kemal Sunal'ın oynadığı 100 Numaralı Adam filminde bir beyaz eşya firması halkın güvenini kazanan Şaban'ı, kendi reklam filminde ürünlerini daha kolay pazarlamak için oynatıyordu. Evet belki pazarlanmaya çalışılan ürünler kalitesizdi ama halk Şaban'a olan güveni dolayısı ile ürünlere ilgi gösteriyordu.

Girişimciler de piyasada yer edinmek ve ürün ve hizmetleri konusunda geniş kitlelere ulaşmak yerine toplumun etkili isimleri ile etkileşimlerini artırmalı ve onların gücünü kullanmalıdırlar.

Eğer bu önemli ve toplumun önde gelen isimlerinin ilgisini sosyal medyada çekebilirseniz, onlar da sizin paylaşımlarınızı kendi takipçileri ile paylaşacaklardır. Böylece ürün ve hizmetleriniz ile kendinizi bir anda büyük bir kalabalığın önünde bulabilirsiniz.

7. Paylaşımlarınıza Değer Katın

İnternetin başına oturup sadece kendi ürünlerinizi tanıtıcı materyaller paylaşsanız insanlar sizi sıkıcı bulur ve dinlemekten vazgeçer. Takipçileriniz için değer ifade eden paylaşımlarınızın olması gerekir. İlgi çekici içerik

5. Domino Effect

You should consider that when you share something good with your followers, your followers would share your posts with their followers on different platforms including Twitter, Facebook, LinkedIn and Instagram.

When you become popular on social media your name will appear among the top places in search engines including Google. After a while thousands of people will reach you online by entering the keywords on Google.

6. Cooperate With Popular People

In the film named "100 Numaralı Adam" starring Kemal Sunal, a white goods company gives role in its commercial film to Saban who gains public trust in order to promote their products. Although the products don't have much quality, the public is interested in them because they trust Saban.

Entrepreneurs should increase their communication with the people who gain public trust and use their power to gain place in the market instead of trying to reach a wide range of people. If you can attract the attention of these popular people on social media, they would share your posts with their followers. In this way you will find yourself in front of a big crowd after a short while.

7. Add Value To Your Shares

If you only share posts about your product on social media, people will get bored and unfollow you. You should share things which are valuable to your followers. You should try to attract the attention of popular people in the society by sharing interesting things and focus on increasing your communication with them. When the time comes, these people could act like a catalyst to spread details about your business.

**TÜRKİYE'DE GİRİŞİMCİLERİN
%38'İ SOSYAL MEDYAYI
KULLANIYOR**

**38% OF TURKISH ENTREPRENEURS
USE SOCIAL MEDIA**

Kaynak (Source): TÜİK (Turkstat) - 2015

**GOOGLE'DA BİR SANİYEDE
YAPILAN ARAMA SAYISI: 51 BİN**

**GOOGLE SEARCHES IN 1 SECOND:
51K**

Kaynak (Source): internetlivestats.com - 2015

**YOUTUBE'DA 1 GÜNDE İZLENEN
VİDEO SAYISI: 9 MİLYAR**

**NUMBER OF VIDEOS VIEWED DAILY
ON YOUTUBE: 9 BILLION**

Kaynak (Source): internetlivestats.com - 2015

**TWITTER'DA AKTİF KULLANICI
SAYISI: 316 MİLYON**

**NUMBER OF ACTIVE TWITTER
USERS: 316 MILLION**

Kaynak (Source): twitter.com - 2015

paylaşarak toplumun gönlünde yer edinmiş kişilere nüfuz edin ve onlarla iletişiminizi artırmaya odaklanın. Yeri ve zamanı geldiğinde bu kişiler, işinizle ilgili detayları ağızdan ağıza yaymak suretiyle sizin için eşsiz bir katalizör görevi görebilirler.

8. Bir Varmış Bir Yokmuş...

İçerik paylaştıktan sonra bir tembellik çöker üstümüze ve bir süre etrafta görünmeyiz. Ortalıkta kaybolmayın! Devamlı olarak yeni paylaşımda bulunun ve sohbetlere katılın. Online takipçileriniz maymun iştahlı olabilir ve haftalarca yeni içerik sunmadığınızı fark ettiklerinde sizi gözünüzün yaşına bakmadan silerler.

9. Karşılık Verin

Şark Bülbülü filminde Kabadayı Abimiz, stresli olduğu zamanlarda “Bana Mazlum’u getirin” der ve gelen kişiye meydan dayığı atarak rahatlamaya çalışır. Fakat Kabadayı Abimiz nedeni belli olmamakla birlikte stresini tam atamazdı. Ne zaman ki Kemal Sunal’ı yanına çağırır ve ona da aynı dayığı atmak istediğinde karşılık verildiğini görür, işte o vakit “Bırakın dokunmayın, çok iyi bu, karşılık da veriyor” der. Siz de sadece kendi içeriklerinizin başkaları tarafından paylaşılmasını ve konuşulmasını beklemeyin. Zamanınızın bir kısmını başkalarının sosyal medyada paylaştıklarını yayararak ve onlar hakkında konuşarak harcaabilirsiniz. Böylece sizi takip edenlerle karşılıklı bir etkileşime girer ve güven tesis etmiş olursunuz.

10. Ulaşılabilir Olun

Size online olarak ulaşmak isteyen kişiler olabilir ve olacaktır da. Bunları göz ardı etmek veya sorulan soruları cevapsız bırakmak gibi bir gaflete düşmeyin. Sosyal medyada pazarlama başarısının yolu her zaman yeni bağlar kurmaktan geçer. Bu sebeple, size ulaşmak isteyenleri kesinlikle cevapsız bırakmayın.

8. Once Upon A Time

Continue to share new things and join conversations. Your followers could unfollow you unless you share new things.

9. Respond To Your Followers

In the Orient Nightingale film, the badass character tries to relax by beating “Mazlum” when he is stressed. But he can’t relax anyway. But when he calls Kemal Sunal to beat him, Kemal Sunal hits him back and he says “Let him hit me. He is good because he hits me back.” Don’t wait until your posts are shared by other people. You can spend time on social media by sharing other people’s posts as well as talking about them. In this way you can interact with your followers and build a trustful relationship with them.

10. Be Reachable

People want to reach you online. Don’t ignore them and answer their questions. Being successful in marketing on social media depends on establishing new connections. Because of this you should always answer your follower’s questions.

TÜRK GİRİŞİMCİLERİN SADECE %29’U ERP, CRM VE SCM BENZERİ YAZILIM KULLANIYOR

ONLY 29% OF TURKISH ENTREPRENEURS USE SOFTWARE LIKE ERP, CRM AND/OR SCM

Kaynak (Source): TÜİK (Turkstat) - 2015

YAZILAN GÜNLÜK BLOG SAYISI: 4 MİLYON

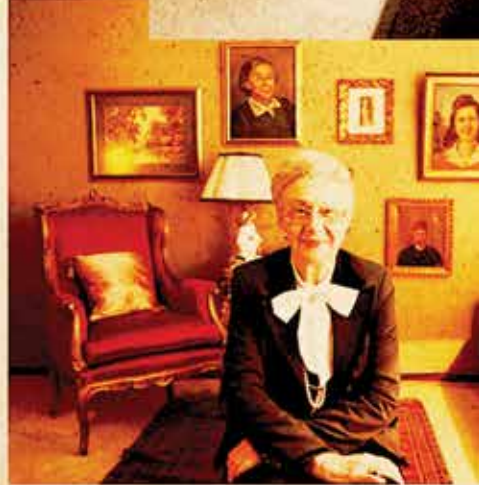
NUMBER OF BLOG POSTS WRITTEN DAILY: 4 MILLION

Kaynak (Source): internetlivestats.com - 2015

BETÜL MARDİN

“AZİM KÜLLİYATI BİR HAYAT”
“THE LIFE OF AN OEUVRE AMBITION”

“The life of an oeuvre ambition” Azim külliyatı bir hayat...

Dadısından yediği dayaklar yüzünden 4 yaşına kadar konuşamayan, sonrasında ise bir dönem kekeme olan bir kız çocuğu düşünün. O kız çocuğu, Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği'nin (IPRA) Dünya Başkanlığına kadar yükseldi ve şu an 89 yaşında!

Dünyada ve Türkiye'de işinin eri olarak anılan, mesleğinde bir efsane, özelinde ise yaşayan bir tarih olarak tecrübelerini ve bilgisini gelecek nesillere aktarmaya devam eden, halkla ilişkiler gurusu bir kadın; Betül Mardin.

Ülkemizi “halkla ilişkiler” kavramı ve mesleğiyle tanıştıran, bu alanda markalaşarak uluslararası halkla ilişkiler kuruluşlarının başkanlığını yapan ve 89 yaşında olmasına rağmen büyük bir tutkuyla mesleğini sürdüren Betül Mardin'in soy ağacı Mısır ve

Think of a 4 year-old girl who couldn't speak until she was 4 years old and began stuttering because she was beaten by her nanny. That girl has become the President of International Public Relations Association (IPRA) and she is 89 years old now!

Betül Mardin is public relations guru, who relay her experience and wisdom to the next generation.

The family tree of Betül Mardin reaches as far back as Egypt and Mardin who introduced “public relations” to our country and became the President of International Public Relations Association by becoming a well known brand. The first disappointment she caused was to be born a girl after her sister. She was beaten by her Swiss nanny because she was left handed. She stuttered in her childhood which she spent in Istanbul and Alexandria. Egyptian

“EN ÖNEMLİ DEĞER İTİBAR

“Bence en önemli değer itibar. Çok düzgün bir itibarınız olacak. Elinizden geldiğince düzgün bir yaşam ve sorunlara kapalı olmanız lazım, olduğunuz gibi olmanız lazım ki, insanlar size güvensin.”

“THE MOST IMPORTANT VALUE IS REPUTATION”

“I think the most important value is reputation. You have to have very good reputation. You should have a proper life and close yourself to problems as much as you can. You should be yourself so that people would trust you.”

“The Woman Who Turns Obstacles to Advantages”
 “Engelleri avantaja çeviren kadın”

Mardin'e kadar uzanır. Yarattığı ilk hayal kırıklığı, ablasının ardından oğlan doğmamış olmasıdır. Solak olduğu için İsviçreli mürebbiyesinden yediği dayaklar, İstanbul ve İskenderiye'de kekeme geçen çocukluk yılları... Mısır yönetiminin 1950'de ailenin tüm varlıklarına el koymas... Ailesinin üniversiteye gitmesini engellemesi, 2. dünya savaşına tanık olan gençlik yılları... Kendi ayakları üzerinde durmaya başladığı 60'lı yıllar ve mesleğe ilk adımlar... Tanıdıklar, dostlar, acılar, evlilikler, boşanmalar, kayıplar...

39 yaşında ismini o dönemde Türkiye'de kimsenin bilmediği bir işe yarı bilerek, yarı bilmeyerek küçük adımlar atarak, kitapları karıştırarak başlar. Halkla İlişkiler mesleğini Türkiye'ye getirdikten sonra bu mesleğe profesyonellik ve saygınlık kazandırarak, birçok uluslararası platformda Türkiye'nin adını duyurarak, kendini mesleğine adar.

government seized all her family assets in 1950. Her family didn't allow her to go to university. She witnessed the 2nd World War during her juvenile years. She began to stand on her own feet and took the first steps in the profession in the 60's. She had lived a long life with her acquaintances, friends and family. She got married, she got divorced. She lost her loved ones. She began to work in public relations sector when she was 39 years old without much experience. She worked hard and improved herself by reading books about her profession. After she introduced “public relations” to Turkey, she represented Turkey in International platforms and dedicated herself to her profession.

“OCTOPUS BETUL”

As she was married to actor Haldun Dormen, she was interested in radio broadcasting and theatre along with cinema. Because of her powerful communication network, her friends called her “Octopus Betul.” She looked for a new business field which she could

Betül Mardin Türkiye'yi ta 1990'lı yıllarda tüm dünyadan en tanınmış iletişimcilerinin üyesi olduğu IPRA- Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği'nde Dünya Başkanı olarak temsil etti

Betül Mardin represented Turkey as the World Leader at the International Public Relations Association – IPRA, having the most well-known communicators all over the world as members, back in the 90s.

“AHTAPOT BETÜL”

Gazetecilikten radyoculuğa, televizyondan tiyatroya, hatta Haldun Dormen’le evlendiği için sinemaya kadar bilgi sahibidir. Kuvvetli bir iletişim ağına sahiptir. Bu yüzden arkadaşları ‘Ahtapot Betül’ adını yakıştırır ona. Bu durumu değerlendireceği yeni bir iş alanı arar kendisine. Yıl 1968... Akbank Genel Müdürü Ahmet Dalli’ya gider. Tanıtım programları yapmaktan bahseder ona ama Dalli daha farklı bir iş önerir Betül Hanım’a: “Benim emrimde 3 bin 500 kişi çalışıyor. Ben bir şey söylüyorum, onlar ağlamaya başlıyorlar. Benim söylediklerimi onlara, onların söylediklerini bana getir.” Ve halkla ilişkilere ilk adımını böylelikle atar. Haftada üç gün gelip bin 900 lira maaş alması önerilir. O zamanlar bu alanda Türkiye’de çalışan bir iki kişi vardır sadece. Sonra Disko Türk Plak Şirketi’nden bir teklif alır. Şirketin basın ve reklam işlerini yürütmesi istenir kendisinden. Ardından Kervansaray adlı bir kulübün sadece mönülerini düzenlemek için bir teklif daha gelir. 1971 yılında ise Türkiye’de yapmaya çalıştığı bu işin yurtdışında nasıl olduğunu anlamak için İngiltere’ye gider. 1974’te İstanbul Festivali’nin birinci yılı hazırlıkları ve tanıtım işlerine yardımcı olur. Ardından Alaaddin Asna ile birlikte A ve B’yi kurar. 1984’te bu ortaklık sona erer ve 1987 yılında, Canan Bengiselp, Nilgün Pirinçcioğlu ve Cemal Noyan’la, “İmage”ı kurar. Bir zamanlar baba Muhiddin Arif’in çalışmaya izin vermediği Betül Hanım, halkla ilişkiler dalında birçok başarı ödülü alır, yılların ‘en başarılısı’ seçilir üst üste. Dünya onu IPRA (Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği) ve PRSA (Amerika Halkla İlişkiler Derneği) gibi kuruluşlardan aldığı başarı ödülleriyle ve iletişimci kimliğinin haricinde engellerini avantaja çeviren kadın olarak tanıyor!

benefit from this communication network. She went to see General Manager of Akbank Ahmet Dalli in 1968, she told him that she wanted to make demo programs about the bank but Dalli offered a different position to her. He said : “There are 3.500 employees in the bank. When I say something, they begin to cry. Be a mediator between me and the employees.” She took her first step in public relations with this offer. She was offered to come to the bank three times a week and to be paid 1.900 Liras per month. Back then there were one or two people who worked in this field in Turkey. Later she was offered a job by Disco Turk Plaque Company to manage press and advertisement relations of the company. Then she was offered a job by Club Kervansaray to arrange their menu. In 1971 she went to England to improve her experience in public relations. In 1974 she worked in the organization of Istanbul Festival. She founded A & B with Alaaddin Asna. Their partnership ended in 1984. In 1987 she founded “Image” with Canan Bengiselp, Nilgun Pirinccioglu and Cemal Noyan. Betul Mardin whose father, Muhiddin Arif, would not let her work ,received many awards in the public

UNUTMAYIN!

“Çalışkanlık, çalışma isteği ve motivasyon şarttır. Olumlu düşünmek, özgüveni artırmaya çalışmak, sürekli ve her gün okumak, kendini geliştirmek, genel kültürde geri kalmamak, dünyayı takip edip, yaratıcı olmak ve ustalaşmak gerek.”

REMEMBER!

“Diligence, desire to work and motivation are essential. You need to think positively, try to increase your confidence, read everyday consistently, improve yourself, acquire general knowledge, follow the world and be creative and skilled.”

“Turn Your Tears to Joy” “Gözyaşlarınızı neşeye çevirin”

HERKESİ AFFEDİN!

Herkesçe bilinen hayatını, kendisi: “Başarılı, sağlıklı ve mutluyum. Cesaretimi hiçbir zaman kaybetmedim. Tüm gözyaşlarımı neşeye çevirdim; herkesi affettim. İşte yaşamımın sırrı da burada yatıyor.” diyerek özetliyor.

“BEN ASIL ON YAŞINDA BEN OLDUM”

“Ben aslında on yaşında ben oldum. Piknik yaptığımız bir gün benimle çok alay ettiler. Çok ağır geldi bu durum bana, ağlayarak koşmaya başladım ve büyük bir çınar ağacının arkasına dayadım sırtımı, yemin ettim. Bana öyle bir güç ver ki Tanrım benimle alay etmesinler, Tanrım bana öyle bir iş ver ki Türkiye’yi tanıtayım dedim. Ve o yemin beni, ben yaptı.”

“GÖZLERİMLE KONUŞABİLMİYİ KÜÇÜK YAŞTA ÖĞRENDİM”

“Benim bütün çocukluğum, mücadele mecburiyeti içersinde geçti. İnsanın konuşamamak gibi bir zaafı varsa, onu başka biçimde aşmaya çalışır. 5 yaşına kadar konuşma güçlüğü çeken bir çocuktum. Bu nedenle iyi bir gözlemci ve dinleyici oldum. Gözlerimle konuşabilmeyi küçük yaşta öğrendim.”

relations field. She is known worldwide, with the awards she received from IPRA (International Public Relations Association) and PRSA (Public Relations Society of America) along with her character turning obstacles into advantages.

FORGIVE EVERYBODY

“I am successful, healthy and happy. I’ve never lost my courage. I turned my tears into joy. I forgave everybody. This is the secret of my life.” Says Betül Mardin.

“MY CHARACTER WAS FORMED WHEN I WAS 10 YEARS OLD”

“My character was formed when I was 10 years old. One day I was mocked in a picnic. I couldn’t take it. I started to cry and ran away. I leaned on an oak tree and I swore to myself. I prayed God to give me power so that no one could mock me again and to give me a job to promote Turkey. And this pledge formed my character.”

I LEARNED HOW TO TALK WITH MY EYES WHEN I WAS A LITTLE GIRL

“I had to struggle during my childhood. If a one can’t talk, he would compensate his defect in another way. I couldn’t talk until I was 5 years old. Because of this I became

“HAYATINI SEN ELE AL”

“Sen yönlendir. Sen şekillendir, yoksa senin yerine bir başkası yapar! Ben 35 yaşındayken, 50’ye kadar hayatımı planlamıştım. Her şeyi yapamazsın hayatta. Bazı şeyleri kafadan eleyeceksin! Bazı yerlere de gitme kardeşim! Her şeye saldıрма. Bazı alanlarda hiç olma. Mecbur da değilsen...”

“TAKE THE REINS OF YOUR OWN LIFE”

“You navigate. You shape, or does someone else in your place! When I was 35, I had my life planned till my 50s. You cannot do everything in life. You have to shift out some things head-on! Don’t go to the same places bro! Don’t dash in everything. Never be in some areas. Especially if you are not compelled in...”porio. Ducias auta sunte as voloreium,

89 yaşını süren Betül Mardin, tecrübelerini genç nesile aktarmaya devam ediyor.

89 years old Betül Mardin, continues to transfer her experience to the younger generation.

YARATICI BAKIŞ AÇISI: TİYATRO

"Bana, çevremdeki olaylara yaratıcı bir gözle bakabilmeyi öğretti. Özellikle sorumlu olduğum "casting" yani rol dağıtımı, insan sarraflığı tarafımı geliştirdi. İnsan ilişkilerinde taşları yerine oturtabilmeyi öğretti. Halkla İlişkilerde empati kavramını kullanmayı öğretti. Daha önce gerek duymadığım için derinine inmediğim, ama tiyatrunun olmazsa olmaz konularından örneğin mitolojiye eğilerek; dünya kültürlerini merak edip, öğrenmeme neden oldu."

a good observer and a good listener. I learned to talk with my eyes when I was a little girl."

CREATIVE PERSPECTIVE : THEATRE

"Theatre taught me to see things through a creative perspective. My character's judging side has developed thanks to "casting". Casting also taught me to empathize with people and how to use it in public relations. Theatre made me learn mythology that I had no interest for before along with getting to know different cultures."

"PATİKANDA KAL

"Çıldırma... Dağılma... Patikanda kal... Ama "Yapacağım!" dediklerini de en iyi şekilde yap! Kalbinle yap..."

"STAY ON YOUR PATH"

"Don't freak out... Pull yourself together... Stay in your path... But do your best for the things that you say "I'll do!" Do it with your heart..."

BAŞARININ SIRRI: POZİTİF BAKMAK

"Negatif bakmıyorum. Yapamamışız, becerememişiz değil de; bak yapacaksın, göreceksin haftaya daha iyi olacak gibi. Aslında çok öfkelenmediğim, çok kırdığım olaylar var; ama her defasında gülümsüyorum."

THE SECRET OF SUCCESS: LOOKING POSITIVELY

"I'm not looking negatively. Not as in "we couldn't" or "we failed in"; as in "you're going to make it", "things will get better next week, you'll see". In fact there are a lot of incidents that made me angry and offended me, but I smiled every time."

Haldun Dormen ve Betül Mardin
8 yıllık evliliklerinin bitmesine rağmen
dostluklarını sürdürüyor.

Haldun Dormen and Betül Mardin
maintain their friendship although their
8 years of marriage ended.

Advice by Betül Mardin... Betül Mardin'den öğütler...

1

Ölümden sonra yaşamak istiyorsan, günlük tut. O küçük notlar, hem kendi hayatının tanıklığı, hem de yarına kalan bir bilgi kaynağı. Mesela benim babam, hiç işenmeden 60 sene boyunca her gün ajandasına o gün olanları yazmış. Hâlâ açıp okuyorum ve çok faydalanıyorum.

If you want to live after death than keep journals. Those little notes are the testimony of your life, as well as a source of information that will continue to exist tomorrow. For example, my father wrote about the day into his calendar everyday for 60 years, without being lazy. I still open it up and read, and benefit from it.

2

Çocuk meselesine gelince... Ha işte, burada akan sular duruyor. Yapabiliyorsan yap. Birini bu kadar çok sevmek, onun sorumluluğunu taşımak sadece onu değil, seni de mutlu eder. Doğurmayacaksan, evlat edin. O zaman da senin çocuğun değişen bir şey yok. Evlat edinmeyeceksen de, manevi çocuğun olsun, birini okut, geleceğini şekillendirmesine yardımcı ol.

When it comes to the issue of children... That case is indisputable. Do it if you can. To love someone that much, to have his/her responsibility makes them as well as you happy. If you won't give birth than adopt. It will be still your child; nothing changes. Even if you won't adopt, be a supporter or mentor for a child; put someone to school, help him/her to shape his/her future.

3

Günceli takip edeceksin. Haber izle, dergi, kitap, gazete oku. Gündemi yakala. Her konuda kendini "update" et. Yeni çıkan kitapları da bil, yeni açılan lokantaları da, bu sene moda olan renkleri de.

You must follow the date. Watch the news; read magazines, books, newspaper. Catch the agenda. Update yourself in every subject. Learn about the latest books published, the new restaurants, and the fashionable colors of the year.

9

Bazı şeyleri kabul edeceksin: bütün kadınların seni sevmesine imkân yok! Demek ki bazı kadınlara dikkat edeceksin.

You must accept some things: There is no way all the women to love you! That is to say you will have to watch out for some woman.

8

Hep çalışacaksın, üreteceksin. Beynin meşgul olacak, her daim koşturman gereken işler olacak.

Work all the time; produce. You should always work and be productive. Your brain is going to be busy, you will always have work to do.

4

Evlilik ise şart değil, kafana takma. Gerekli de değil. Hatta şöyle söyleyeyim: one problem less! (Bir problem eksik!)

Marriage is not a must have, do not worry about it. Not necessary either. As a matter of fact let me say it this way: one problem less!

5

Erkeklere gelince, aynı anda birkaçını sevmeyeceksin ama onların böyle bir yeteneği olduğunu bileceksin.

When it comes to men, you do not like some of them at the same time but you know that they have such capability.

7

Olumlu olacaksın.
Be positive.

6

Günde bir kere et ye. Mutlaka her öğün sebze ve meyve ye. Kusura bakma, ben tatlı severim. Tatlıdan uzak dur diyemeyeceğim!

Eat meat once a day. Certainly eat fruits and vegetables at every meal. Sorry, I love sweets. I cannot say stay away from deserts!

10

Her sabah spor yapacaksın, güneşini filan değil evladım. Her sabah!

Exercise every morning; not every other day. Every morning!

YAŞAM BOYU BAŞARI ÖDÜLÜ

LIFE TIME
ACHIEVEMENT AWARD

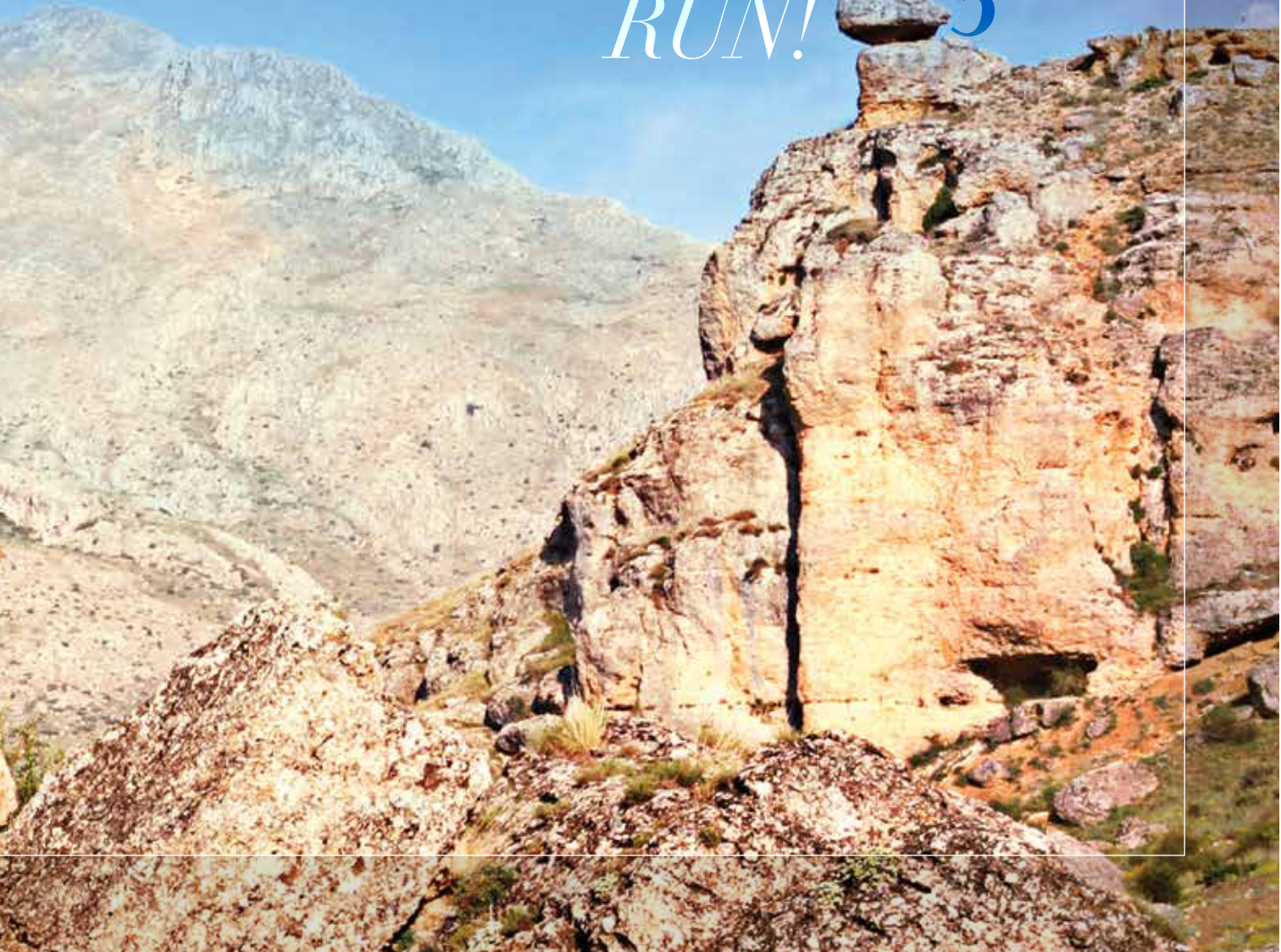
DURMA NECDET

DON'T STOP NECDET

NECDET TURHAN YILLARDIR DAĞLARA TIRMANIYOR, MARATONDAN MARATONA KOŞUYOR. FAKAT DİĞER SPORCULARDAN BİR "KÜÇÜK" FARKI VAR: GÖZLERİ GÖRMÜYOR!

NECDET TURHAN CLIMBS MOUNTAINS AND RUNS MARATHONS FOR YEARS. BUT HE IS A "LITTLE" BIT DIFFERENT FROM OTHER SPORTSMEN AS HE IS VISUALLY IMPAIRED!

TIRMAN
CLIMB, *KOŞ!*
RUN!

One Gong 4 Peaks Bir Çan Sesi 4 Zirve

Necdet Turhan yıllardır dağlara tırmanıyor, maratondan maratona koşuyor. Fakat diğer sporculardan “küçük” bir farkı var: Gözleri görmüyor. Bir çan sesinin peşinden, hiç görmeden buz seraklarını, kaya etaplarını, tozlu yolları aşıyor. Yani sizin anlayacağınız “Görmüyorsun, başaramazsın” diyenlere kulak asmayıp 5 kıtada 5 maraton koşup, 4 zirveye tırmandı, şimdi sıra 5.sinde!

23 yaşındayken başlayan kornea sorunları nedeniyle görme yeteneğini tamamen kaybeden Necdet Turhan, her şeye ve “Yapamazsın, imkansız, sen kafayı mı yedin?” diyen herkese rağmen motivasyonunu korumayı başararak atletizme ve dağcılığa gönül vermiş. O, hedeflediği “Beş kıtada beş maraton” hayalini uzun uğraşlardan sonra gerçekleştirmiş bir babayığit.

“VARSIN GÖRMESİN GÖZLERİM”

Üniversite yıllarında doğaya olan özlemi ODTÜ Dağcılık ve Kış Sporları Kolu'na taşıdı onu. “Varsın görmesin gözlerim.” diyerek yoluna devam etti. Temel dağcılık eğitimlerini ODTÜ yıllarında alan Necdet Turhan, daha önceleri arkadaşlarının ayak seslerini takip ederken şimdilerde tırmanışlarını çan sesini izleme tekniği ile gerçekleştiriyor. Görme engelli milli sporcu bu tekniği 1992 yılında Ilgaz Dağı'ndaki bir etkinlik esnasında deneme yanılma yolu ile bulmuş. Zirve zirve dolaşarak, Asya'da 5137 m. Ağrı'ya, Afrika'da 5895 m. Kilimanjaro'ya, Avrupa'da 3500 m. Mont Blanc'e ve Amerika'da 4280 m. Sherman dağına tırmanışlarını

Colarado
Colarado

“Not The Eyes But The Heart Climbs The Mountain”
“Dağa Göz Değil, Yürek Tırmanır”

gerçekleştirmiş. Onun için aslında zirveye ulaşmış olmak çok önemli değil, çünkü; dağlar iniş ve çıkışları ile bir bütün olarak güzel! ODTÜ ile başlayan spor hayatını mezuniyeti sonrasında da devam ettirir Necdet Turhan ama dağlar daha belirgindir yaşamında. İlk Ağrı tırmanışı öncesinde koşmaya gittiği Bursa Atatürk Stadyumu'nda, master sporcular ile tanışır ve onlarla birlikte 2000 yılı Avrasya Maratonu'nun 15 km. etabına katılır. Avrasya Maratonu'na katılan ilk görme engelli olur, 2002 yılında Ağrı Zirvesi'ne ulaşan ilk Türk görme engelli olduğu gibi... Bir doğa tutkunu olarak dağcılığa başlayan Turhan :“Şimdi benim dağcılık yapmam için iki nedenim var” diyor; “Birincisi doğaya

Necdet Turhan climbs mountains and runs marathons for years. But he is a “little bit different” from other sportsmen as he is visually impaired. He climbs seracs, rocks and runs on dusty streets. He ignores those who tell him he can't be successful. He ran 5 marathons in 5 continents, he climbed 4 mountain peaks. He is going to climb the 5th one!

Necdet Turhan who completely lost his visual ability due to the cornea problems when he was 23 years old, got interested in athletics and mountaineering and never lost his motivation. He is a brave fellow who realized his dream about running 5 marathons in 5 continents.

Kilimanjaro
Kilimanjaro

sevda olmam, ikincisi ise bir engelli olarak gerekli eğitimi aldıktan sonra pek çok şeyi başarabileceğimi göstermek. Ben okuldayken toplumsal bir mesaj vermek gibi bir amacım yoktu. Sadece doğayı sevdiğim için dağlara tırmanıyordum. Fakat fakülteyi bitirdiğim zaman sadece görme engelliyim diye diplomam hiç dikkate alınmadan santralde çalıştırıldım. Oysaki engelli insanlara da gerekli eğitim verildiği takdirde başaramayacakları şey yok. Ben bu deneyimimden sonra dağlara bir sosyal mesaj eklemiş oldum, “Engelliler de başarır” diye.”

YAŞAM MARATONU

Kimi zaman işinizin, kimi zaman sevdiğinizin, kimi zaman ise hayallerinizin peşinden koşarsınız, ya da bazen hepsini bir kenara bırakır koşmayı hayallerinizin baştacı yaparsınız! Bir tutkudur koşmak, maceradır, heyecandır ama en önemlisi özgürlüktür. Maraton ise tüm bu duyguları bir arada yaşama arzusudur. Yapabileceklerinizin boyutunu gördükçe daha iyisini yapabileme hissi uyandırır, bağımlılık yaratır. İlk başlarda koşarken ciğerleriniz yanar, kalbiniz hızla atmaya başlar, ter içinde kalırsınız. Önceleri 1 km bile sizi zorlarken zaman içerisinde bu sayı katlanarak artar. Belki de en güzeli koşmak için özel bir alana ihtiyacınızın olmamasıdır, her yer parkur, her yer pisttir ruhu özgür olana! Necdet Turhan da ruhu özgür olanlardan biri, Avrasya maratonu sonrası uzun mesafe koşularına gönül vererek bu sporu yaşamının bir parçası haline getirmiş ve 2002 yılında New York Maratonu'nda

“I CAN CLIMB MOUNTAINS EVEN IF I CANT SEE”

He became a member of METU Mountaineering and Winter Sports at university. He kept on dealing with sports despite his disability. Necdet Turhan who was trained in mountaineering during his university years, used to follow the footstep sounds of his friends climbing mountains with the sound of a gong now. Visually impaired national sportsman developed this technique through the trial and error method during an event that was held in Ilgaz Mountain in 1992. He climbed Agri mountain upto 5137 meters in Asia, he climbed mount Kilimanjoro to 5895 meters in Africa, he climbed Mont Blanc to 3500 meters in Europe and he climbed Sherman

İLK AVRASYA KOŞUSU

“Köprüden geçerken çok mutlu oldum, koşmak bana ayrı bir haz verdi. Koşarken özgürlüğü sonuna kadar hissediyorum. Avrasya Maratonuna ilk katıldığımda boğaz köprüsünün üstünden geçişimi hayal ettim ve bu mutluluk bana haz verdi. O sinerjinin içine düşmek beni cezbedetti.” Bu sene yine Avrasya Maratonunda yerimi alacağım ve Acev (Anne Çocuk Eğitim Vakfı) için koşacağım.

FIRST EURASIA MARATHON

“When I was passing through Bosphorus Bridge I felt very happy. I enjoyed running more. Although I use walking stick while walking I feel the freedom while running. When I first ran in the Eurasia Marathon I imagined myself passing through the Bosphorus Bridge and I felt very happy. Feeling this synergy attracted me. I will run again in the Eurasia Marathon this year and I will run for ACEV (Mother Child Education Foundation).

“My disability isn't an obstacle”
“Engelimiz bize engel değil”

yine bir ilki gerçekleştirerek ülkesini yurt dışında temsil eden ilk Görme Engelli Milli Atlet olmayı başarmış. Bu yıl 14. kez katılacağı Avrasya Maratonu'nun antrenman çalışmalarını Bursa'da gerçekleştiren Turhan, bir yandan da “Engelimiz bize engel değil” diyerek dünyada ilkler arasında yer alabilecek “Küresel Beş Kıta” projesinin son dağ etabı olacak olan Avustralya-Kosciuszko Dağı tırmanışı için destek bekliyor. Gerekli sponsoru bulduktan sonra bu hayalini de gerçeğe dönüştüreceğine emin olduğunuz Turhan'a şimdiden başarılar diliyoruz...

mountain to 4280 meters in America. It's not important for him to reach the peak, he just loves to climb mountains as he finds them beautiful. Necdet Turhan continued his sports life after he graduated from METU but he was especially interested in mountaineering. He met master sportsmen in Bursa Atatürk stadium where he went to run before he climbed Agri mountain for the first time and he ran 15 kilometers in the Eurasia Marathon in 2000 as the first visually impaired who ran in Eurasia Marathon. In 2002 he became the first visually impaired Turk who climbed Agri mountain .

5 KİTADA 5 MARATON 5 ZİRVE

O dönemdeki Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu Başkanı Asaf Avcı ve Dünya Maratonlar Birliği Türkiye Temsilcisi Osman Atakan Tekin'in yer aldığı bir katile ile Amerika'ya giden Necdet Turhan, New York'ta ilk kez 42 kilometre koşmuş, maraton koşmanın başarılılabir bir şey olduğunu görmüştür. 2005 yılında ise Türkiye Görme engelliler Spor Federasyonu Başkanı Mesut Dedeoğlu ile gideceği Japonya'da Dünya Körlük Maratonu'nu koşarak ikinci kez milli olan Necdet Turhan'ın küresel projesinin başlığı içeriğini de yansıtmaktadır; “5 Kitada 5 Maraton, 5 Zirve”

5 MARATHONS AND 5 MOUNTAINS IN 5 CONTINENTS

Necdet Turhan who went to America with a group including President of Turkish Visually Impaired Sports Federation Asaf Avcı and Turkish Representative of Union of World Marathons Osman Atakan Tekin ran, 42 kilometers in New York for the first time and saw that he could run a marathon. In 2005 he went to Japan with the President of Turkish Visually Impaired Sports Federation and ran in the Visually Impaired World Marathon and represented Turkey for the second time. Caption of Necdet Turhan's Global Project also reflects his aim “5 marathons and 5 mountains in 5 continents.”

Suyla bütünleşen kültür...

Türk Hamamı Turkish Bath

Where culture integrates with water...

“PAK MEDENİYETİMİZİN BERRAK BAKİYELERİ”

Geleneklerle bezeli bir simgenin tek kelimelik ifadesidir “Hamam...” Sıcaklığın sembolüdür bir nevi. Suya ve buhara karşı verilen bir mücadeleden öte onlardan faydalanmaktır, hissetmektir. Sıcaktan al al olmuş yanaklarıyla uzanır kadınlar göbek taşına... Börekler açılır, tatlılar hazırlanır akşamdan. Hep bir sebep bulunur bu güzelliği paylaşmaya. Yatılan göbek taşı bir büyüklük ifadesidir aslında. Sırası vardır her şeyin; yaşça büyük olan göbek taşına yatmadan küçük yatmaz. O kalkıp ferahlamadan, yaşça küçük olan yerinden kalkmaz. Hepsini bir dizi saygı sembolüdür bunların. Hamama ilk giren yıkanacağı kurnayı seçer. Onunla birlikte giren ise ona icabet eder...

HAMAMA GİREN TERLER!

Yıkanmaya başlamak için ilk önce terlemek gerekir. Hamamın mantığında da bu vardır zaten; terlemek! Kir, terleyen vücudu terk ederken asıl olan her zaman suyla akıp gitmesidir. Bu yüzden kişi hamamda kaldığı süre boyunca buraya aittir. Serinlemek için dahi olsa ilk terini sıcak su dökünerek atmadan dışarı çıkamaz. Hamamın mantığına terstir soğuk su!

“CLEAR REMAINDERS OF OUR CLEAN CIVILIZATION”

“Turkish Bath” is the expression of a symbol ornamented with traditions. It’s the symbol of warmth. You can feel the warmth of water and steam. Women lie down on the navel stone. Their cheeks become red because of the heat. They make borek and desserts at night to share with each other the next day at the Turkish Bath. Navel stone represents superiority. Younger women don’t lie down on the navel stone before older women. Younger women aren’t allowed to take a bath before the older women. This is the ritual of respect. Those who enter first, choose the basin of bath, others accept this.

HE WHO GOES IN THE TURKISH BATH, SWEATS!

The logic of the Turkish Bath is to sweat before taking a bath. Because of this one should pour hot water to clean the body. As dirt leaves the body with water, time elapses. Because of this, one belongs to the Turkish bath during bath time. It’s a tradition to clean sweat with hot water. To take a bath with cold water is against the logic of the Turkish Bath.

Yıldızların altında, 15. yy.’da yıkadığınızı hayal etsenize...

Imagine yourself taking bath under the stars in the 15th century...

II. BAYEZİD TÜRK HAMAMI

II. Bayezid Türk Hamam Kültürü Müzesi, Derviş Mehmed Sokak, Edebiyat Fakültesi yanındadır. Müze’de Osmanlı’dan kalma hamam eşyaları sergileniyor.

Müzedeki hamam kültürüne ait; iç gömlek, peştamal, yazma kumaş bohça, kıldanlık, şamdan, bakır ve pirinç hamam tasları, seccade, tülbent, peşkir, ponz taşı, hamam otu, kahve değirmeni, bakır tepsi, katlanı kahve kavurma tavası, takunya gibi eşyalar sergileniyor.

II. BAYEZİD TURKISH BATH

II. Bayezid Turkish Bath which attracts attention with its magnificent architecture and double dome among the Ottoman baths built in the 16th century, takes place among the “Historical Places in Istanbul” on UNESCO’s World Cultural Heritage List. The museum aims to emphasize the importance of water in the Ottoman society and its transformation during history. Ethnographic relics which belong to Turkish bath tradition are displayed and supported with visual materials in order to attract visitor’s attention.

Civilization begins with hygiene... Medeniyet temizlikle başlar...

Hamam, Anadolu kültürünün önemli parçalarından biri olmakla birlikte tarih sahnesine 6 bin yıl önce Sümerlerle çıkmış, ardından tarihte adı geçen hemen her medeniyetin kültürel bir parçası olmayı başarmıştır. Ülkemizi ziyaret eden veya Türklerle ilgili az çok bilgi sahibi olan yabancılara “Türkiye” veya “Osmanlı” deyince akıllarına ilk olarak neyin geldiği sorulsa, verilecek cevapların arasında “Türk Hamamı” olması gayet muhtemeldir. Bugün artık sayıları parmakla sayılacak kadar azalmış hamamlar ve genelde turistleri eğlendirmek amacıyla tur programlarına ilave edilen hamam ziyaretleri, yüzyıllarca Osmanlı ve dolayısıyla Türk Kültürünün en önemli ve renkli öğelerinden biri olarak var olmuştur.

Dört yanı çeviren işlemeli mermerden duvarları ve yüksek kubbeli yapısıyla sadece temizlenen bir yer değil, toplumsal hayatın vazgeçilmez bir parçasıdır. Tellağı, natırı, küllhanbeyi ile yaşayan ve kuşaklar boyu aktarılan bir kültürün simgesidir. Birçoğumuzun çocukluk yıllarında tanıştığı bir hazdır... Bu kültürü gelecek nesillere doğru bir şekilde taşımak isteyen İstanbul Üniversitesi, II. Bayezid Hamam'ını restore ederek yeniden ülkemize kazandırdı. İstanbul'daki 16. yüzyıl Osmanlı hamamları içinde gösterişli mimarisi, boyutu ve

Although Turkish Bath is one of the important traditions of Anatolian culture, its history goes back to 6000 years ago to Sumerians. After Sumerians, it became a cultural part of almost every civilization. Even the people who visit Turkey and don't know much about Turkish culture are asked what comes to their mind when they hear “Turkey” or “Ottoman”, they would say “Turkish Bath.” Turkish Baths which are the most important and colorful part of Turkish culture, have increased in number today and are visited by tourist groups for entertainment.

With their ornamented marble walls and high domes, Turkish Baths aren't used only for taking a bath, they are the irreplaceable parts of social life. With its rubbers and ruffians, Turkish baths are the symbols of Turkish culture which is relayed to the next generations.

In order to relay this culture to the next generations, Istanbul Univesity has restored II.Bayezid Turkish Bath.

“PATRONA HALİL” HAMMAM

Beyazit Hammam which is known as Hammam-I Kebir because it's one of the biggest Hammams in Istanbul and also knows as Patrona Halil

İSTANBUL'DA FAALİYET GÖSTEREN EN BÜYÜK TARİHİ HAMAMLARI;

Sultanahmet meydanındaki Ayasofya Hamamı, Çemberlitaş Hamamı, Çağaloğlu Hamamı, Gedikpaşa Hamamı, Edirnekapı'daki Mihrimah Sultan Hamamı, Üsküdar'daki Valide Atik Hamamı, Üsküdar'daki Çini-li Hamam'ı sayabiliriz. Tabii tarihi olmak vasfını taşıyan daha başka çifte hamamlarımız da var: Nişancı Paşa Hamamı, Kadırga Hamamı, Bostan Hamamı, Çarşamba'daki Mehmed Ağa Hamamı, Kasimpasa'daki Büyük Hamam, Yenikapı taraflarındaki Davutpaşa İskele Hamamı gibi...

ISTANBUL'S BIGGEST HISTORICAL HAMMAMS WHICH ARE IN USE:

There are many historical hammams in Istanbul including Haghia Sophia Hamman in Sultanahmet Square, Cemberlitas Hammam, Gedikpaşa Hammam, Mihrimah Sultan Hammam in Edirnekapi, Valide Atik Hammam in Uskudar and Cinili Hammam in Uskudar, Nisaci Pasha Hammam, Kadırga Hammam, Bostan Hammam, Mehmed Aga Hammam in Carsamba, Buyuk Hammam in Kasimpasa and Davutpaşa Iskele Hammam in Yenikapı.

1953 yılı öncesinde 2. Bayezid Hamamı'nın caddeye bakan kısmında dükkanlar bulunmaktaydı.

There were shops on the street side of Bayezid 2nd Hammam before 1953.

çifte hamam oluşu ile dikkati çeken II. Bayezid Hamamı, 1985 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültürel Miras Listesi'ne alınan "İstanbul Tarihi Alanları" içinde yer alır. Osmanlı toplumunda suyun gündelik yaşamdaki yerinin ve öneminin ne olduğu, tarihsel süreçteki değişimin ve dönüşümün nasıl gerçekleştiğinin ziyaretçiye aktarılması hedeflenen müzede Türk hamam geleneğine ait etnografik eserler vitrin içinde sergilenmiş ve bu gelenek görsel materyallerle desteklenerek ziyaretçilerin beğenisine sunulmuştur.

NAM-I DİĞER "PATRONA HALİL" HAMAMI

İstanbul'daki en büyük hamamlardan bir tanesi olması nedeni ile Hamam-ı Kebir ve Patrona Halil İsyanının çıkış noktası olduğu için Patrona Halil Hamamı olarak da bilinen Beyazıt Hamamı, Sultan II. Beyazıt tarafından 1501-1506 yılları arasında yaptırmış olduğu külliye'nin bir parçası olarak inşa edilmiştir. Roma sarayının zafer takı gibi bir çok Roma ve Bizans kalıntılarının temel taşı olarak kullanıldığı hamamda restorasyon ile bu parçalar gün ışığına çıkarılmaya çalışılmıştır.

Hamamın erkekler girişi eski divan yolu olan Ordu caddesinde, kadınlar girişi ise Kimyager Derviş Paşa sokağında, Hasan Paşa Medresesi'nin hemen yanında bulunmaktadır. 1930'lu yıllarda hamamın kapanmasının ardından depo olarak kullanılan yapı, günümüze kadar oldukça hasar görmüştür. Oluşan kot farkı nedeni ile arka cephesi yer altında kalan hamamın bugün tamamı toprak

Hamam because it's the point where Patrona Halil revolt had started, is the part of the Ottoman social complex which was built between 1501-1506 by the order of Sultan Beyazid II. Roman and Byzantine ruins including triumph arch of the Roman palace used in the construction are brought to light during restoration.

The entrance for men is located on Ordu Street which is the old imperial council road, entrance for women is located on Kimyager Dervish Pasha street next to Hasan Pasha Madrasa. The building which was used as warehouse after it was closed in 1930, got damaged. The rare front of the Hammam which was buried underground due to elevation difference, was completely taken out after excavations. But the experts state that the basement is still 2- 2,5 meters higher than the level where it should be. Because of this the excavations were conducted very carefully. Small domes at the rare front which were collapsed and buried underground, were taken out and renovated. A giant copper boiler was found inside the water tank and it was covered with glass for display. The boiler was heated with an oven. Water was supplied from the well which had 20 meters depth. The well which was full of garbage is completely buried underground. The building that was restored and reintegrated into the society in order to keep Turkish Bath culture alive,

40 DUT AĞACI

Bir rivayete göre; "Bayezid Meydanı'nda 40 adet dut ağacı varmış. Bu dutlar olgunlaşınca, Bayezid medresesinde okuyan kırk hafız çocuk, hocalarının nezaretinde işte bu hamama götürülmüş. Bir güzel yıkanan genç hafızlar sabah namazını Bayezid Camii'nde kıldıktan sonra dut ağaçlarına - besmeleyle - çıkarlarmış. Kırk hafızın silkelediği, kırk dut ağacından dökülen o güzel dutlar, gümüş kaşıklarla İstanbul halkına ikram edilirmiş. Böylece Bayezid-Veli'nin ruhu şad edilirmiş."

40 MULBERRY TREES

Rumor has it; "There were 40 mulberry trees in Bayezid Square. When these mulberries were ripe, the forty hafız boy students in Bayezid Madrasah would be taken to the Turkish Bath under the supervision of their teacher. These forty boys would bathe and do their morning prayer at the Bayezid Mosque and then they would climb the mulberry trees - reciting the bismillah. The tasty mulberry shaken off the forty mulberry trees by forth hafız boys would be offered to Istanbulites with silver spoons. It was believed that this way the soul of Bayezid-i Veli's would rest in peace."

II. Bayezid Türk Hamam Müzesi'nde sergilenen eşyalar

Bayezid 2nd Turkish Hammam Musuem

Çağaloğlu Hamamı

Çağaloğlu Hammam

altından çıkarılmış vaziyettedir. Fakat buna rağmen uzmanlar halen zeminin olması gereken düzeyden 2-2,5 metre daha yüksek olduğunu söylemektedirler, bundan dolayı da kazı çalışmaları titizlikle sürdürülmüştür. Hamamın arka bölümünde kalan küçük kubbe-ler, toprak altında kalması nedeni ile çökmüş ve hasar görmüştür. Restorasyon çalışmaları ile gün ışığına çıkan kubbe-ler onarılmıştır. Hamamın arka bölümü altında dev bir bakır kazanın bulunduğu su deposu vardır. Kazılar ile çıkarılmış bu dev kazanın sergilenebilmesi için üzeri cam ile kaplanmıştır. Söz konusu kazan dış cephede yakılan fırın ile ısınmakta ve depodaki suyu ısıtmaktadır. Depoya su ise derinliği yaklaşık 20 metreyi bulan kuyudan sağlanmaktadır. Restorasyon öncesi tamamı çöp ile dolmuş vaziyette bulunan kuyunun tamamı toprak altında kalmıştır. Türk hamam kültürünü yaşatabilmek adına restore edilerek yeniden topluma kazandırılan yapı daha sonraları Prof. Dr. Nurhan Atasoy'un yoğun çalışmaları ve İstanbul Üniversitesi'nin de katkılarıyla hamam müzesi haline getirilmiştir.

8. Osmanlı padişahı olan II. Bayezid, bildiğiniz gibi Fatih Sultan Mehmet'in oğlu, Yavuz Sultan Selim'in de babasıdır. Böyle bir ismin yaptırdığı hamamın içinde gezmek, tarihe dokunmak ister misiniz?

Eğer isterseniz, müze Pazartesi günleri kapalı olup, haftanın diğer günleri 09.30-16.30 saatleri arası ziyaretçilere açıktır.

was turned into a museum with the attempts of Prof.Dr. Nurhan Atasoy and contribution of Istanbul University.

Bayezid II, the 8th sultan of the Ottoman Empire is the son of Fatih Sultan Mehmet and father of Yavuz Sultan Selim.

Those who want to touch history can visit the hammam which was built upon the order by Beyezid II between 09.30am 16.30pm except Mondays.

II. Bayezid Türk Hamam Müzesi
Bayezid 2nd Turkish Hammam Musuem

BAYEZİD HAMAMI

Araştırmacı-yazar Akif Kuruçay: " Bayezid hamamı, klasik dönem Osmanlı mimarisinin ilk önemli yapılarından birisi. Bayezid II.'nin karısı Gülbahar Hatun adına yaptırılmıştır, yapı Bayezid külliyesinin bir parçası olarak kabul edilmektedir. Kitabesinin bulunamayışı sebebiyle camiinin yapım yılları esas alınarak tahmini bir tarihlendirmeye gidilmiştir, buna göre hamamın yapım yılları 1500'lerin hemen başına tekabül eder. Bugün rahatlıkla gözlemlenebileceği gibi, hamamın Ordu Caddesine bakan yüzeyinin temele yakın kısımlarında Roma dönemi kalıntılarında devşirme sütun parçalarına, rölyeflerine rastlamaktayız."

BAYEZİD HAMMAM

Researcher and writer Akif Kuruçay states the following regarding Bayezid 2nd Hammam : "Bayezid Hammam is one of the first examples of Ottoman architecture in the classical period. It was built in the name of Sultan Bayezid's wife Gulbahar Hatun. The hammam is the part of Bayezid social complex. As its epigraphy couldn't be found we could only estimate its construction period. We can say that it has been built in the beginning of 1500s. Column parts and reliefs remaining from the Roman period close to the basement part on Ordu Street side of the hammam can easily be seen today.

BİR BAYRAM KLASİĞİ:
KAVURMA
A BAI RAM CLASSIC
KAVURMA

Şüphesiz ki kavurma denilince herkesin aklına Kurban Bayramı gelir. Ününü bayram sabahlarının dışına taşırmayı başarmış, annelerimizin elinden çıktığı için ayrı bir öneme sahip olan kavurma, biraz nostalji, biraz lezzet ile Türk kültüründe kendine sağlam bir yer edinmiştir...

Teknolojik gelişmeler yemek kültürüne el atıp ulaşılabilirliği kolay kalsa da, aşına olduğumuz lezzetlerin orijinal tadına her daim ulaşabilmek o kadar da kolay olmuyor aslında. İşte bu yüzden ki sevdiğimiz lezzetleri, hakkını vererek yapan mekanların müdavimi oluyoruz. Böyle güzide yerleri keşfetmek istiyorsanız, kaybolacaksınız efendim... Bizler de İstanbul'un güzide sokaklarında kaybolarak bilinmeyen yerleri sizler için keşfettik..

Türk mutfak kültürünü incelerken, Türklerin 10. ve 11. yüzyıllara dayanan Orta Asya geçmişinden günümüze uzanan derin bir tarihsel süreçle karşılaşırız. Göçebe mutfak kültüründen, Anadolu'ya, Selçuklu mirasından, Bizans geleneğine, İran-Abbasi mutfak geleneğinin etkilerinden Osmanlı geçmişine ve bu geçmiş içinde olan alışverişle Türk mutfağı yüzyıllar boyunca değişerek, zenginleşen büyük bir kültürel mirastır. Et kültürü ise bu serüvende başlı başına bir sanat olarak çıkar karşımıza. Bu anlamda adını en çok duyduğumuz, sofralarımıza sıkça misafir ettiğimiz tatlardan biri ise kavurmadır.

Bu kültürel miras şimdilerde Kurban Bayramı nostaljisi olarak anılsa da, geçmişten günümüze toplumların her daim isim değiştirerek tükettiği vazgeçilmez bir tattır. Bayram günlerini süsleyen bu ritüeli canınızın çektiği her daim yemek isterseniz eğer, İstanbul'un ara sokakları bu lezzete ev sahipliği yapıyor aklınızda bulunsun. Bunlardan biri de Ayhan Işık Sokak'taki Tarihi

Undoubtedly when kavurma is mentioned, the festival of sacrifice comes to everyone's mind. Kavurma which achieves to exceed its limits of bairam mornings has a different significance because it is out of the hands of our mothers it has acquired a solid place in Turkish culture with both nostalgia and its flavor.

Although technologic developments make it easier to accessibility by reaching into food culture, actually it is not that easy to reach that original taste that we acquaintance. Therefore we become a regular at a place that sustains the taste we love. If you want to discover distinguished places like these you need to get lost... We got lost in the eximious streets of Istanbul and discovered unknown places for you.

We encounter a deep historical process extending from past to present which dates back till Turkish Central Asia history (10th and 11th centuries) while examining the Turkish cuisine culture. Turkish cuisine is a cultural heritage which is filled with transitions from nomad culture to Anatolian culture, from Seljuk inheritance to Byzantine traditions and from the effects of the Iran-Abbasi culinary to Ottoman history traditions. And with the transaction in this historical past Turkish cuisine changed over the centuries and become a major rich cultural heritage. We encounter the meat culture as an art by itself in this adventure. In this sense, roasting is one of the tastes we frequently make for our guests at our tables and the name we hear the most.

Although this cultural heritage is mentioned as the "Feast of Sacrifice nostalgia" nowadays, it is an indispensable flavor consumed in the past and present societies with different names. If you want to eat this during the ritual that decorate the holidays whenever you crave for, keep in mind that the streets of Istanbul hosts this flavor. One of these places is "Tarihi Kalkanoğlu Pilavcısı" which is in the

KAVURMA PİŞİRMENİN PÜF NOKTALARI

1. Kavurma, koyun ve kuzu etinin but ve kol kısmından, dana etinin ise sırt ve kol-kürek kısmından hazırlanır. Çıkarılan etler kuşbaşı olarak doğranır.
2. Etin çok iyi yıkanması, sonrasında ise iyice süzdürülmesi gerekir.
3. Kavurma eti, kendi yağında kavrulur. Bunun için etin yağlı kısımları kesilmeli ve tencereye konularak eritilmelidir.
4. Kavurma yüksek ateşte yapılır çünkü kısık ateş etin sulanmasına neden olur.
5. Kuzu ve koyun eti yumuşaktır ve daha kolay pişer. Kavurma dana etinden yapılıyorsa pişirme sırasında çok az su ilave edilebilir.
6. Tuz ve karabiber, etler iyice piştikten sonra katılır. Tercihe göre kekik, kimyon, kırmızı pul

Kuruluş tarihi 1856 yılına dayanan Tarihi Kalkanoğlu Pilavcısı, Trabzon'da kardeşim işletiyor bizde 4 yıldır Beyoğlu'ndayız.

TRICKS OF COOKING ROASTED MEAT

1. Roasted meat is made from the leg or arm of sheep or lamb or back or shoulder of calf meat. Meat should be hashed.
2. Meat should be washed under water and be drained.
3. Meat should be roasted with its fat. Because of this meat's fat should be chopped and melted in the cooking pot.
4. Meat should be roasted over high heat. If you cook meat over low heat meat will become watery.
5. Sheep and lamb meat can be cooked easily. If you cook calf meat you can add a little bit of water.
6. Salt and black pepper should be added after the meat is cooked. You can add thyme, cumin or red pepper according to wish.

Tarihi Kalkanoğlu Rice Restaurant was founded in 1856. My brother is in charge of the restaurant in Trabzon. We have been in Beyoğlu for 4 years.

Bairam Nostalgia... Bayram Nostaljisi...

Tarihi Kalkanoğlu Pilavcısı'nı ziyaret etmek isterseniz Beyoğlu/Ayhan Işık Sokak'ta, siz değerli misafirlerinizi bekliyor.

Those who want to taste the delicious rice of should visit, Tarihi Kalkanoğlu Rice Restaurant in Beyoğlu Ayhan Isik Street.

Kalkanoğlu Pilavcısı. Tabelasında pilavcı yazdığına aldırış etmeyin, kavurması ile de nam salmış bir aile işletmesi burası. 1856 yılında Trabzon'da kurulan bu pilavcı dükkanın duvarlarında tarihe tanıklık edebiliyorsunuz. Dededen toruna miras bu lezzetin günümüzdeki işletmecisi ise Hüseyin Rüştü Kalkanoğlu. Tarihi Kalkanoğlu Pilavcısı'nda oturma kapasitesi sınırlı, 8-10 masa var. Her daim doludur bu dükkan, menü basit ama bir o kadar da lezzetli; pilav, kuru fasulye ve kavurma.

"Pilavın yanına en çok ne yakıştır?" sorusuna hiç düşünmeden "Kavurma" diyenlerdeneniz eğer yolunuz buraya düşerse kavurmasından tatmadan ayrılmayın derim. Evde yapılan kavurma gibi, hiçbir farkı yok. Kaliteli malzeme kullanan, esnaflık anlayışına zeval getirmeyen, işini önemseyen bir müessese burası; sanırım başarının da sırrı tam olarak burada yatıyor...

Ayhan Isik street. Don't mind that sign saying "pilava" this is a family business which has become famous for its roast. You are able to witness history in the walls of the shop which was founded in Trabzon in 1856. The present day manager of this inherited taste (from the grandfather to grandson) is Huseyin Rustu Kalkanoğlu. The Tarihi Kalkanoğlu Pilavcısı has a limited seating capacity with 8-10 tables. The shop is always full; the menu is simple but so delicious; pilaff, beans and roast. If your path falls here and If you are one of those who answers "What goes best with pilaf?" question with "kavurma" without even thinking, I say don't leave here without tasting the roast. It is the same roast that your mother cooks at home. Here is a shop that uses quality materials, that does not jeopardize the shopkeeper mentality, and it is an institution that cares about business, so I guess that is it where the success lies...

Tarihi Kalkanoğlu Pilavcısı'nın işletmecisi: Hüseyin Rüştü Kalkanoğlu

FİYAT LİSTESİ
KAVURMALI PİLAV: 12,5
KAVURMA: 50 GRAM 7 LİRA
PİLAV: 7 LİRA
KURU FASULYE: 7 LİRA

Manager of Historical Kalkanoğlu Rice Restaurant Huseyin Rustu Kalkanoğlu

PRICE LIST
RICE WITH ROASTED MEAT: 12,5 TL
ROASTED MEAT 50 GRAMS: 7TL
RICE: 7 TL, HAROCOT BEANS: 7TL

KÜTÜP- HANELER LIBRARIES

“Each library closes one prison” “Her kütüphane bir cezaevi kapatır”

Kütüphaneler sadece bir bilgi havuzu değildir, aynı zamanda toplumların düşünsel güneşidir. Kitaplar bu amaçla değerlendirildiğinde, kitaplığın da önemi artar. Aksi halde kitaplıklar, kitaptan bir mezarlığa dönüşür. Victor Hugo'dan ödünç alarak kulağımıza bir küpe takalım; “Kitaplık kurmak, tapınak yapmak kadar kutsaldır.”

Unutmayalım, unutturmayalım!

İSTANBUL'DA BİR HAZİNE; İSTANBUL KİTAPLIĞI

Dünyanın sayılı şehirlerinden olan İstanbul hakkında hepimizin bilmediği birçok şey var. Masallara, destanlara konu olan bu şehir ile ilgili merak ettiğiniz her şeye 1990 yılında Çelik Gülersoy Vakfı tarafından kurulan İstanbul Kitaplığı'ndan ulaşabilirsiniz. İçerisinde İstanbul hakkında her şeyi öğrenebileceğiniz yaklaşık 10 bin eser var. Kütüphanede seyahatnameler, hatıralar, güzel sanatlar, biyografi, İstanbul'la ilgili şahsiyetlerin eserleri ve onlarla ilgili eserler, İstanbul rehberleri ve dergiler bulunmaktadır. İngilizce, Almanca, Osmanlıca ve Yunanca gibi çeşitli dillerde İstanbul ile ilgili kitapların bulunması özellikle turistlerin ilgi göstermesine yol açıyor. Şehrin belleği niteliğini taşıyan bu büyük arşiv öğrencilerin, akademisyenlerin, araştırmacıların, okuyucuların kolaylıkla faydalanabileceği bulunmaz bir fırsat. Alışılmışın dışında sıcak ve güzel bir ortama sahip 2 katlı kütüphane Sultanahmet'te bulunuyor. Aynı zamanda binanın camından insanı büyüleyen Ayasofya manzarası gözüküyor.

MİMARİSİYLE FANTASTİK; SEVAN NİŞANYAN KÜTÜPHANESİ

İçeri girdiğinizde sanki fantastik bir film sahnesindeymiş gibi hissedebilir-

Libraries are not just a knowledge pools but they are also the intellectual sun of the society. When books are evaluated for a purpose the importance of libraries increase. Otherwise, libraries would turn into graveyards of books. Let us borrow a lesson form Victor Hugo; “Build the library, so do holy temple.” Let us not to forget that!

A TREASURE IN ISTANBUL: LI- BRARY OF ISTANBUL

There are a lot of things that we don't know about Istanbul, one of the world's leading cities. Everything you need to know about this city which is the subject of legends can be found at the Istanbul Library which was founded in 1990 by the Celik Gursoy Foundation. It consists of 10 thousand works from which you can learn everything about Istanbul. There are travelogues, memoirs, fine arts, biographies, works of personalities that are related to Istanbul, works on those personalities, magazines, and Istanbul guides in the library. The books that can be found in several languages about Istanbul such as English, German, Ottoman and Greek, causes the attention of tourists in particular. Having the characteristics of the memory of the city this great archive is a rare opportunity that students, academicians, researchers and readers would benefit easily. 2-storey library is located in Sultanahmet and has an anomalous warm and beautiful environment. It also fascinates people with the alluring Hagia Sophia view from its window.

WITH ITS FANTASTIC ARCHI- TECTURE; SEVAN NISANYAN LIBRARY

When you walk in you may feel as you're in a fantastic movie set but you're wrong. This library is in Aziz

Çelik Gülersoy Vakfı tarafından kurulan
İstanbul Kütüphanesi
Istanbul Library founded
by Celik Gulersoy Foundation.

siniz fakat yanılıyorsunuz. Bu kütüphane İzmir'in Şirince köyüne 1 km uzaklıktaki Aziz Nesin Matematik Köyü'ne ait. 400 metrekare üzerine kurulmuş iki katlı bu taş yapı içerisinde 250 kişilik bir konferans salonu var. Bünyesinde felsefe, sanat ve matematik alanında kitaplar barındırıyor. Koleksiyon tamamlandığında 15 bin kitaba sahip olacak olan Sevan Nişanyan Kütüphanesi, hem mimarisi hem de işlevselliği açısından kapıdan girer girmez sizi kitap okuma isteğine sürüklüyor. Yolunuz İzmir'e düşerse uğramanızda, bu güzel kütüphaneyi görmenizde fayda var...

BİLGİ CENNETİ; HARVARD ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Üniversitede bulunan hem öğrenci hem akademisyenler için bilimsel, sosyal, kültürel, yüksek lisans, doktora ve daha sayılabileceğimiz birçok alanda araştırma yapmak için başvuracakları ilk yer kütüphanelerdir. Bu nedenle üniversite içerisinde bulunan kütüphanelerin arşivleri, bulduklarları kitap sayısı önemlidir. İşte tüm bu imkanların bir arada olduğu bir kütüphane; Harvard Üniversitesi Kütüphanesi. Dünyanın en büyük akademik kütüphanesi olmasıyla birlikte bünyesinde 16 milyondan fazla kayıt bulundurmaktadır. 90'ı aşkın birimden oluşan kütüphane 1638 yılında Cambridge, Massachusetts'de kurulmuştur.

Nesin Matematik Village which is 1 km away from Sirince village of İzmir. There is a conference hall for 250 people in the two-storey stone structure built on 400 square meters. It contains books on philosophy, art and mathematics. As soon as you enter the door, Sevan Nisanyan Library, which will have 15 thousand books when the collection is complete, drags you by both in terms of architecture and functionality to the desire of reading. If you happen to be in Izmir, you had better stop here and see this beautiful library...

INFORMATION HEAVEN; HARVARD LIBRARY

Libraries are the first stop for students and academicians of universities to make researches for scientific, social cultural, undergraduate, postgraduate programs and in many areas we cannot count. Therefore, the archives of libraries in universities, and the number of books they have are important. Here is a library that is a combination of all of these facilities; Harvard Library. Along with being the world's biggest academic library, it has more than 16 million records. Consisting of more than 90 units, the library was founded in 1638 in Cambridge, Massachusetts.

Sevan Nişanyan Kütüphanesi
Sevan Nisanyan Library

HER YAŞ İÇİN BURG WISSEM KALESİ

Almanya'daki Burg Wissem Kalesi hem müze hem kütüphane hem de eğitim ve araştırma merkezi. 1982 yılında Wilhelm Alsleben Vakfı tarafından kurulan müze birçok ülkeden, dilden 300'ü aşkın orijinal kitap illüstrasyonunu ve binlerce çocuk kitabını barındırıyor. İçinde okuma salonları, oyuncak odaları, arşivler olan bu müze hem yetişkinleri hem de çocukları okumaya teşvik ediyor. Özenle hazırlanmış camekanlarda farklı dönemlere ait önem atfeden kitapları görebildiğiniz bu müze kütüphane çocukların kendilerini bulabileceği aynı zamanda okuma alışkanlığının tohumunu atabilecekleri önemli bir yapı. Resimli kitap müzesi olarak açılan Burg Wissem Kalesi zamanla yerel yönetimlerin desteği ile koleksiyonunu geliştirerek adını duyurmayı başarmıştır.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ KONGRE KÜTÜPHANESİ

1800 yılında kurulan, kitap ve raf sayısı bakımından dünyanın en büyük kütüphanesi kabul edilen Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi, bünyesinde 150 milyon kaynak bulundurmaktadır. ABD'nin ulusal kütüphanesi kabul edilen bu yapı 1812 yılında tamamen harap olmuştur fakat Thomas Jefferson'un

BURG WISSEM CASTLE FOR ALL AGES

Burg Wissem Castle in Germany as well as a museum and library it is also an education and research center. The museum founded in 1982 by Wilhelm Alsleben Foundation contains more than 300 hundred original books from many countries and languages, and thousands of children's book illustrations. With its reading halls, toy rooms and archives the museum encourages both adults and children to read. This museum & library, in which you can see the books that attributes to different historical periods, in its carefully crafted showcases, is a major structure that children can find themselves and at the same time it is a place that children can lay their seeds of reading habits. Opened as a museum of pictorial books, Burg Wisseam Castle has managed to make a name in time by improving the collection with the support of local governments.

LIBRARY OF CONGRESS

Founded in 1800 and is accepted as the biggest library in the world in terms of the number of shelves and books, United States Library of Congress embodies 150 million sources. This structure which is regarded as the national library of the United States has been ruined in 1812, but with Thomas Jefferson's donation of all his books that belonged to his own

2009 Yılında bir sosyal sorumluluk projesi olarak başlatılan "Little Free Library" Amerika'nın her yerine hızla yayılıyor.

"Little Free Library" which was initiated within the scope of a social responsibility project in 2009, spreads all around America.

“The value of a person is equal to the books he reads”
 “Bir insanın değeri, kitaplarına eşittir”

Harvard Üniversitesi Kütüphanesi
 Harvard University Library

kütüphanesinde yer alan bütün kitapları buraya bağışlamasıyla yeniden büyümeye başlamıştır. Thomas Jefferson Binası, John Adams Binası ve James Madison Anıt Binası olmak üzere üç bölümden oluşur. Birçok zorluk atlatan, savaşa maruz kalan bu kütüphane yine de kapanmamış dünya için önem taşıyan bir yapı haline gelmiştir.

KÜÇÜK HALK KÜTÜPHANELERİ

Amerika'nın her yerine hızla yayılan 'Little Free Library' 2009 yılında başlatılan bir sosyal sorumluluk projesi. Küçük sokak kütüphanelerinin oluşturduğu bu proje sayesinde okuyucular istedikleri kitapları alırken, aldıkları kitap kadar kütüphaneye kitap bırakarak projenin dönüşümünü sağlıyor. Aynı zamanda tasarlanan kütüphaneleri evinizin önüne koymak istiyorsanız tasarımcılardan satın alıp projeye katkı sağlama şansını kazanıyorsunuz. Bu ve buna benzer projeler sayesinde evde kitabınızı unutmuş olmak sizi tüm gün kitap okumaktan alıkoymuyor.

library, it began to grow again. The building consists of three parts called Thomas Jefferson Building, John Adams Building and James Madison Memorial Building. Surviving many difficulties even being exposed to war, yet this library remains open and has become an important structure for the world.

SMALL PUBLIC LIBRARIES

“Little Free Library” is a social responsibility project that was launched in 2009 and rapidly spreading all over America since then. Thanks to this project formed by small street libraries, while readers get the books they want, they must also leave as many as they took to maintain the motion of the project. In addition if you want to place one of these library designs in front of your door, you have the chance to contribute to the project by purchasing it from its designer. Through this and similar projects, forgetting your book at home never holds you back all day for reading.

OSMANLI'DAN HİNDİSTAN'A UZANAN HAT

“TAC MAHAL”

THE STORY OF TAJ MAHAL THAT REACHES BACK TO THE OTTOMAN EMPIRE

İstanbul'un mimaride çekim merkezi olduğu zamanlar, ihtişamı dünyanın her yerine yayılmıştı. 16. Yüzyılda zirveye çıkan bu sanat ve mimari Tac Mahal yapılırken de etkisini gösterdi ve Tac Mahal'in duvarlarına nakış gibi işlenen Yasin Suresi'ni Mimar Sinan'ın hattatları yazdı. İşte İstanbul'dan Hindistan'a uzanan bir hat öyküsü...

TAC MAHAL AŞKLA YAPILMIŞ BİR CAMİDİR

Hindistan'ın en güzide şehirlerinden bir tanesi Agra'dır. Red Fort kalesi, yemyeşil parkları, parklardaki ağaçlarda oyun oynayan maymunları, yolun ortasında yatan inekleri ve yoksul kenar mahalleleri ile kafa karıştırıcı ve mistik bir şehirdir. Şayet atık su kanallarının açıktan aktığı karmaşık kenar mahallelerden bir Rikşa'ya (üç tekerli yolcu taşıma aracı) atlayıp kaosun ortasından, ara mahallelerden Tac Mahal'e doğru geldiğinizde, büyük bir sükünle karşılaşsınız. Kırmızı mermerden yapılmış duvarlarla çevrili bir avlunun içinde

Istanbul's magnificence spread all over the world when the city was the center of architecture and culture in the 16th century. The making of Taj Mahal Mosque in India is among proofs of this magnificent culture. The Yasin sura is carved on the walls of Taj Mahal by the calligraphists of Mimar Sinan. The story of Taj Mahal reaches from Istanbul to India...

TAJ MAHAL IS A MOSQUE WHICH WAS BUILT WITH LOVE

Agra is one of the most popular cities of India. With its green parks and monkeys, poor suburbs and cows that lie on the street, the city looks confusing and mystical. If you get on a riksha (a vehicle with three wheels) in one of the crowded suburbs where sewers flow off the roads, you will soon arrive at Taj Mahal and you finally find peace. Taj Mahal is located inside a yard surrounded by the walls made of red marble. As you approach main entrance an Indian guide meets you right away. You pass through Darwaza-i Rauza (The Big Gate) and

ZARAFETİN, YARATICISI ŞAH CİHANDIR. ZARAFETİN ORANTININ GÜCÜN VE GÜZELLİĞİN BİRLEŞTİĞİ YAPI İSE ONUN ÇİZDİĞİ PLANA GÖRE YAPILMIŞTIR.

SHAH CIHAN IS THE CREATOR OF THIS ELEGANT STRUCTURE AS IT WAS BUILT ACCORDING TO THE PLAN THAT HE DREW WHICH COMBINED ELEGANT BALANCE WITH STRENGTH AND BEAUTY.

bulunur Tac Mahal. Ana kapıya doğru yaklaşırken hemen bir Hintli rehber yanınıza gelir ve size rehberlik etmek ister. Onun eşliğinde Darwaza-i Rauza, yani Büyük Kapı'dan geçerek Tac Mahal'in bulunduğu alana girersiniz. İnci gibi beyaz bu nadide eseri ilk önce Darwaza-i Rauza'nın oval kapısının gölgesinin arasından görürsünüz. Gölgenin sağladığı kontrastla birlikte beyazın da sizde bıraktığı izlenim koyulaşır. Ana Kapı'dan Tac Mahal'in orta yerinde duran Mümtaz Mahal'in sandukasına doğru, düz bir hat şeklinde havuzlu bir yol uzanır. Zira önce kapının kemerli antresindeki görüntü ve onu geçince ona doğru uzanan bir su yolu sanki Tac Mahal'i işaret ediyor gibidir ve bu yolun sonunda karşınıza çıkan Tac Mahal sizi akıllıca kurgulanmış bir kompozisyonun içerisine alır. Karanlık bir yoldan geçip dünyanın en güzel kadını görmek gibi ve zaten Tac Mahal'de dünyada aşk için yapılan ilk ve tek anıttır (!). Pisa kulesi, Eyfel Kulesi, İsa heykeli, Mısır piramitleri gibi simgeler ya ticaretle, ya da inançla bir bağ kurarlar. Oysa sadece Hindistan'ın simgesi Tac Mahal aşkla kültür arasında bir bağ kurar.

YASİN SURESİ'Nİ KİM NAKŞETTİ?

Suyun eşliğinde, mermer yoldan Tac Mahal'e doğru yol alırken ilk dikkatinizi çeken kubbe yapılarının Anadolu mimarisini anımsatmasıdır. Beyaz mermer ve bin bir mücevherle donatılmış ana türbe yapısının hemen iki yanında cami ve konuk evi mevcuttur. Konuk evi caminin yansıması şeklinde inşa edilmiş ve bu yönüyle mükemmel bir simetri o. Yapı bu yönüyle de Osmanlı'da külliye mantığının bir yansıması gibi... Tabii bu durumda gözünüz mimaride Osmanlı izleri arıyor ve bu izler konusunda sizi rehberiniz uyarıyor. Tac Mahal'in duvarlarına nakşedilmiş Yasin Suresi'ni gösterip "Bu yazıyı Osmanlı'dan gelen hattatlar" yazmış diyor.

Süleymaniye Camii
Suleymaniye Mosque

enter Taj Mahal.

First you see this magnificent building which is white as pearl between the shade of Darwaza-I Rauza's oval gate. The contrast between the darkness of the shade and the white building looks dazzling. After you pass the main gate, you walk on a flat road with pools through the Mumtaz Mahal's cist which is placed in the middle of Taj Mahal. The image on the arched entrance of the gate and the waterway looks like the signs to Taj Mahal and Taj Mahal that appears at the end of the road takes you into a well fictionalized composition. It feels like seeing the most beautiful woman after passing through a dark road. Taj Mahal is the only monument that was built for love (!). Buildings like Eiffel Tower, Egyptian pyramids and relics like Jesus

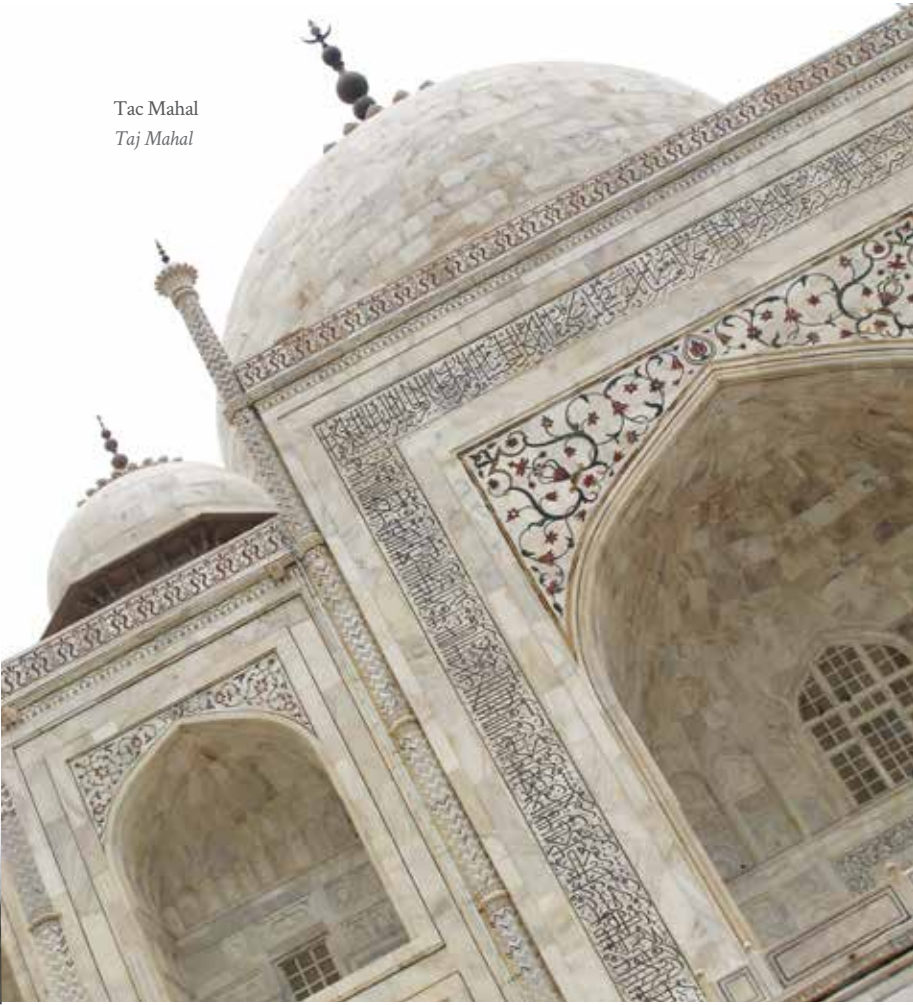
KUBBELER

Bir rivayete göre Tac Mahal yapılırken İstanbul'daki cami kubbelerinden etkilenilmiş ve Mimar Sinan'ın öğrencileri kubbe yapımı için Hindistan'a çağrılmıştı.

DOMES

Rumor has it that when the Tac Mahal was being built Istanbul mosque domes were the influence of design and the Great Architect Sinan called over his students from İstanbul for the domes in India.

Tac Mahal
Taj Mahal

Rehberin bu uyarısı merakınızı celbediyor ve sonrasında biraz araştırma yapınca ilginç bilgilere rastlıyorsunuz. Wikipedia Türkçe sayfasında ve TRT'nin bir belgeselinde yapının mimarının Mimar Sinan'ın öğrencilerinden Mehmet İsa Efendi ve Mehmet İsmail Efendi olduğu, Yasin Suresi'nin nakkaşının ise Hattat Serdar Efendi olduğu belirtiliyor. Ama birçok yabancı kaynağa göre mimarının kim olduğuna dair kesin delil sayılabilecek kaynak yok. Babür geleneğine göre yapıyı inşa ettiren kişi, yapıyı yapan mimardan daha önemliydi ve mimarın öne çıkması istenmezdi. Bu nedenle yapının mimarının kim olduğuna dair net bir kanıt yok.

Hindistan hükümeti Turizm Bakanlığının web sayfasında ise bir isim dikkati çekiyor: İsmail Efendi, diğer bir ifade

sculpture are related with commerce or religion. But only Taj Mahal-the symbol of India- builds connection between love and culture.

WHO ENGRAVED YASIN SURA ON THE WALLS?

As you walk on the marble road towards Taj Mahal, you notice that domes look similar to Anatolian architecture. The mosque and the guest house is located between two sides of the main tomb made of white marble and ornamented with various kinds of jewelry. The guest house which is built as the reflection of the mosque, looks perfectly symmetric. With this characteristic, the building looks like the Ottoman social complex. As you try to find the similarities with Ottoman architecture your guide gives information about Taj Mahal and

NOTLAR

- » Şah Cihan, Şah-ı Cihan demektir, yani Dünyanın şahı.
- » Babür Şah'ın Hindistan'da kurduğu Türk İmparatorluğu 1526 ila 1858 yılları arasında hakimiyet sürdü.
- » Babürlüler Hindistan'da 332 yıl hüküm sürdü.
- » Agra Şehri Babür İmparatorluğu zamanında Hindistan'a başkentlik yapmıştır.
- » Şah Cihan'ın adına Tac Mahal'i yaptırdığı eşi Mümtaz Mahal'in diğer adı Ercüment Banu Begüm'dür.
- » Türbeye Dört minaresi vardır.
- » Tac Mahal mehtaplı gecelerde aydan daha parlak görülür.
- » Her yıl 3 milyon insan Tac Mahal'i izlemek için Hindistan'a gelir.
- » Tac Mahal, 1983'ten bu yana UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde yer almaktadır

NOTES

- » *Shah Cihan means king of the world.*
- » *The Turkish Empire which was established by Babur Shah dominated between 1526 and 1858.*
- » *The empire dominated India for 332 years.*
- » *City of Agra used to be the capital city of India during the dominancy of Mughal Empire.*
- » *The other name of Mumtaz Mahal is Ercument Banu Begum.*
- » *The tomb has four minarets.*
- » *In the moonlight Taj Mahal looks brighter than the moon.*
- » *Taj Mahal is visited by 3 million people every year.*
- » *Taj Mahal is on UNESCO's World Heritage List since 1983.*

Akıllica kurgulanmış bir kompozisyon
“Tac Mahal”

“Taj Mahal”

A composition that was fictionalized wisely.

ile İsmail Khan (<http://www.tajmahal.gov.in/creation.html>) Burada yer alan bilgiye göre İsmail Efendi ana kubbenin tasarımcısı, yani bütün yapının mimarı olarak geçmiyor.

HİNDİSTAN'A UZANAN MİMARİ ESİNTİLER

Tac Mahal'i inceleyen uzmanlara ve çekilen belgesellere bakarsanız zaten bu muazzam eserin inşasında Nepal'den, Osmanlı'ya ve hatta İtalya'ya dönemin bütün ünlü mimarlarının, taş ustalarının ve hattatlarının çalıştığını görüyorsunuz. O dönemde Osmanlı mimarisinin İstanbul'da ürettiği eserlerle zirvede olduğunu da anlıyorsunuz.

Antik Roma'nın kubbe geleneği İstanbul'da Mimar Sinan'ın elinden yeni bir form kazanmış ve güzel hat sanatı süslemeleri ile en ihtişamlı günlerini yaşıyordu. Yukarıda bahsi geçen üstatlar da Mimar Sinan'ın öğrencileridir. Zaten duvarlara nakşedilen hat sanatını incelediğinizde Süleymaniye ve Sultan Ahmet camilerinin hat esintilerini fark ediyorsunuz. Bugün yapının hattatlarının İstanbul'dan gittiklerine dair bir şüphe yok. Anıtın dört yanına

says “sura is engraved by the Ottoman calligraphers.”

This statement attracts your attention and when you make a little research, you reach information. In the Turkish version of Wikipedia and TRT documentary it has been stated that Taj Mahal was built by the students of Mimar Sinan Mehmet Isa Efendi and Mehmet Ismail Efendi and Yasin Sura was engraved on the walls by calligraphist Serdar Efendi. But according to foreign sources its architect is unknown. According to the tradition of Mughal Empire ,those who ordered the structure to be built was important than the architect. Because of this name of the architects were kept as secret.

On the web site of Indian Ministry of Tourism one name attracts attention: Ismail Efendi-in other words Ismail Khan (<http://www.tajmahal.gov.in/creation.html>) According to the information on the web site, Ismail Efendi was mentioned as the designer of master dome, not the architect.

ZÜMRÜT VE YAKUTLAR

Tac Mahal'in yüz binlerce akik, sedef ve firuze gömülü olan duvarlarında ayrıca 42 zümrüt, 142 yakut, 625 pırlanta ve 50 adet çok iri inci vardır

EMERALD AND RUBIES

At the Tac Mahal where there are thousands of agate, mother-of-pearl and turquoise resting embedded on the walls are also 42 emeralds, 142 rubies, 625 diamonds and 50 very big pearls.

Hattat Serdar Efendi tarafından Yasin suresinin tamamı özenle ve değişik bir teknik kullanılarak yazılmış. Öyle ki aşağıdan yukarıya doğru bakıldığında bütün yazılar aynı büyüklükte görülür. Kubbe yapısı ve hat sanatıyla Hindistan'da ve Osmanlı'da yükselen iki Türk İslam Medeniyetinin mimari ve güzel sanatlarda verilen eserlerle 1600'lü yıllarda bir birine bağlandığını ve bir birinden etkilenecek çok güzel eserler ortaya çıkarttığını anlıyorsunuz. Bir şehrin dünya lideri olduğu mimari ve sanatta geldiği nokta ile belli olur. Roma'nın en ihtişamlı zamanlarında Colesium, Pantheon gibi şaheserler yapılmış ve bu gösterişli yapıların inşası için mimaride, mühendislikte ve inşaat teknolojisinde devrim niteliğinde kararlar alınmıştır. Süreç esnasında ortaya çıkan eserler, bu ihtişamla yarışmak isteyen diğer şehirlerin mimarisinde etkili olmuştur. Kemer, kubbe ve harç gibi inşaat teknikleri Roma'nın gelişmesi ile paralel bir şekilde gelişmiş, inşaatlarda kullanılmış ve daha sonra diğer medeniyetlere yayılmıştır. Benzer yapıları yapabilmek için daha önceki yapılarda imzası olan sanat ve bilim adamlarına ihtiyacınız olur ve hakeza mimarların, sanatçıların ve bilim adamlarının göçü de böyle başlar.

16. ve 17. Yüzyılda Osmanlı dünyanın en güçlü imparatorluğu iken İstanbul'da bilim, sanat ve mimaride dünyanın parlayan yıldızı idi. Özellikle Mimar Sinan ve öğrencilerinin İstanbul'a kazandırdığı eserler ve süslemeler İslam kültür dünyasına yeni bir mimari estetik bakış açısı getirmişti.

İSLAM VE MATEMATİK

Melborn Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden Dr. Geoge Michell ise Tac Mahal'deki İslam mimarisi esintilerine dikkat çekiyor. Dr. Geoge'a göre matematik ve oran büyük mimarinin ve tavrının tasarımlarının unsurları. İslami bakış açısında matematiğin mimarinin destekleyicisi olduğunu söyleyebiliriz.

ARCHITECTURAL INFLUENCES THAT REACH INDIA

According to the experts who study Taj Mahal and the documents all the famous Nepali, Ottoman and Italian architects, stonemasons and calligraphers of the time have worked in the construction of Taj Mahal. When you look at the structures in Istanbul in that period, you understand that Ottoman architecture reached its zenith.

Mimar Sinan gave a new form to the domes of Ancient Rome and the structures were looking magnificent with the most beautiful calligraphies. The two masters who were mentioned above were the students of Mimar Sinan. When you observe the calligraphies on the walls of Taj Mahal, you can see the similarities between the calligraphies of Süleymaniye and Sultan Ahmet mosques. We have no doubt that the calligraphers of Taj Mahal were brought from Istanbul. Yasin sura has been engraved on four sides of the monument by Calligraphist Serdar Efendi carefully with a different technique. When you look at from the bottom to the top the writings look at the same size.

You can understand that two Turkish Islam Civilizations which raised in India and Ottoman Empire affected each other with their architecture and fine arts as well as similar dome structures and calligraphies in the 1600's. A city becomes a world leader with its architecture and art. Structures like Colosseum, Pantheon were built and a major breakthrough was achieved in architecture, engineering and construction technology which are used in building arches, domes and preparing mortar when Rome has reached its zenith. Other cities were influenced by these structures and adapted their techniques. Artists and scientists who have worked in the former structures are needed to build similar ones. Because of this they became powerful.

In the 16th and 17th century when Ottoman Empire was the most powerful

Tac Mahal'in dış kapısının duvarına işlenmiş Yasin Suresi
Yasin Sura engraved on Taj Mahal's wall.

Süleymaniye Camii
Süleymaniye Mosque

Tac Mahal'in tasarımcıları İslami geometri prensiplerinin rehberliğinde bir Greek sistemi kullanarak inşa ettiler. Geometrik şekillerin bazıları sonsuza kadar devam edebilir ve bu yolla merkezi bir hat yaratmak amaçlandı. Bu da mükemmel bir simetriyi ortaya çıkardı. Bu merkeziyetçi bir konseptti. Bu merkezi Binanın çevresinde 43 metre uzunluğunda 4 minare bulunuyor ve bu minareler olası bir depreme karşı Kubbe yapısına zarar vermemesi için dışa yıkılacak bir şekilde yapıldı. Dört minarenin ortasında yer alan Türbenin merkezi ise aşkın merkezi yani Mümtaz Mahal'in sandukasıdır.

AŞKIN TAŞ OLMUŞ HALİ

Her ne kadar bir birinden esintiler yakalasa da yapılış öykülerinin arka planı farklı temellere oturmaktadır. Hikayeyi bilmeyenler ve yeniden hatırlamak isteyenler için yeniden verelim ve Şah Cihan'ın o deruni aşkına geri dönelim. Babür İmparatorluğu 5. Hükümdarı Şah Cihan bir isyanı bastırmak için ordularıyla Burhanpur'a giderken kendisine hamile eşi Mümtaz Mahal (Ercümen Banu Begüm) de eşlik etmektedir. Dokuz aylık hamile olan Mümtaz Mahal 14. çocuklarını doğurduktan sonra seferde kanama sebebiyle ölür. Karısına çok derin bir aşkla bağlanan Şah bu ölüme o kadar üzülür ki, rivayete göre ölümden sonra iki gün odasından çıkmaz, kimse ile görüşmez, iki gün sonra meydana çıktığında ise saç ve sakallarının beyazladığı görülür.

Ama artık şah değişmiştir, dünya işlerine karşı ilgisini kaybeder ve acısını unutmak için kendini sanat ve mimariye verir. İlk işi de karısı için eşi ve benzeri olmayan bir eser yaptırmaktır. 1632 yılında, karısının ölümünden bir yıl sonra işte bugün bile Hindistan'ın sembolü olan Tac Mahal'in temellerini attırır. Dünyanın birçok yerinden mermerler getirilir, mücevherler

Empire of the world, Istanbul was the center of science and art along with architecture. Especially the structures and work of arts that were built by Mimar Sinan and his students brought a new architectural esthetic perspective on Islam culture.

ISLAM AND MATHEMATICS

Dr. George Michell from the Architecture Department of Melbourne University draws attention to the Islamic architectural influence on Taj Mahal. According to Dr. George, mathematical proportions are the factors of a great architecture and designs of God. We can say that architecture was supported by mathematics in Islamic perspective. Designers of Taj Mahal used a Greek system within Islamic geometrical principles when building the structure. Infinite geometrical shapes aim to create a central line which forms a perfect symmetry. This was a centralist concept. There are 4 mosques which are 43 meters high around the building and they were built to collapse outside in case of an earthquake. The tomb is located at the center of four mosques and Mumtaz Mahal's cist is located at the center of the tomb.

LOVE CARVED ON STONES

Let's tell the story of Shah Cihan and his love he felt for his wife and Taj Mahal. While the 5th Mughal Emperor Shah Cihan was going to Burhanpur with his armies to quell a revolution, his pregnant wife Mumtaz Mahal (Ercumend, Banu, Begum) accompanied him. Mumtaz Mahal who was nine months pregnant died after she gave birth to her 14th child due to bleeding. Shah who was deeply in love with his wife felt very sorry and he didn't come out from his room for two days. After he got out from his room, his hair and beard became white. Shah changed after the incident. He lost his interest in earthly affairs and he dedicated himself to art and architecture.

İNGİLTERE'Yİ KURTARMAK İÇİN TAC MAHAL SATILACAKTI

İngiltere 1700'lü yıllarda ekonomik darboğaza düşer. O vakitler bir İngiltere sömürgesi olan Hindistan bir vali tarafından yönetilmektedir. Dönemin Valisi Tac Mahal'i söküp mermerlerini satarak İngiltere'yi kurtarmak ister ama neyse ki akil kişiler devreye girer ve bu nadide eser bugün hala bir dünya harikası olarak ayakta.

TAJ MAHAL WAS GOING TO BE SOLD TO SAVE BRITAIN

Britain went into recession in 1700's. Back then India was the colony of Britain and was ruled by a governor. The governor wanted to dissemble the marbles of Taj Mahal to sell them to save Britain. Luckily, some wise men intervene and stopped him. This elegant structure still stands on its place as one of the world's wonders.

taşınır, binlerce işçi çalışır ve 21 yıl sonra inşa biter. Artık Babür Sarayı'nın en güzel kadını, dünyanın en güzel yapısının içinde edebi uykusuna yatmaya hazırdır. Ama Şah Cihan'ın da hükümdarlığı uzun sürmez, kısa bir süre sonra hastalanır ve taht kavgasına tutuşan oğlu Alemgir Şah tarafından, Kırmızı Kale'ye (Red Fort) hapsedilir. Kısa bir süre sonra da vefat eder. Rivayet odur ki, Şah Cihan Yumna Nehri'nin öbür kıyısına da kendisi için bir Türbe yaptıracaktır ki, bunu yaptırmaya ömrü vefa etmez. (Bazı kaynaklar bu türbenin siyah olacağını söylerler ama buna dair bir kanıt yoktur.) Büyük kızı tarafından ölümünden sonra çok sevdiği karısının yanına gömülür. Ama bugün halen dikkat çeken bir ayrıntı vardır, o da simetri mükemmelliği ile dikkat çeken Tac Mahal'de simetrik olmayan tek şey Şah Cihan'ın sandukasıdır. Sevgili karısı Mümtaz Mahal Büyük kapının girişinden düz bir hat çekildiğinde tam orta yerde dururken, Şah Cihan'ın ki bu hattın yanındadır. Bunun sebebi ise Şah'ın bu türbeyi sadece karısı için planlamış olmasıdır, kendisi ise büyük kızı tarafından sonradan alınan bir kararla oraya gömülmüştür. İşte böyle... Hindistan'ın bugün simgesi olarak lanse edilen ve dünyanın yedi harikasından biri olan ve dünyada aşk için dikilen en büyük yapı olan Tac Mahal'in hikayesi ve İstanbul'dan uzanan esintileri.

He wanted to erect a unique structure for his wife. In 1632 one year after his wife's death he gave the order to build Taj Mahal. Marbles and Jewelry were brought from different places around the world, thousands of worked in the construction which was completed in 21 years. The most beautiful woman of Mughal Palace was ready to rest in her tomb forever. But sovereignty of Shah Cihan didn't last long, he got sick and imprisoned in Red Fort by his son Alemgir Shah who was fighting for sovereignty. He died after a short time. It has been told that Shah Cihan wanted to a tomb for himself to be built on the other side of Yumna River but he couldn't live that long. (In some sources it has been stated that the tomb would be black but there is no evidence to confirm this claim) He was buried next to his beloved wife by his elder daughter. But there is still a remarkable detail in Taj Mahal. The only thing that ruins the asymmetry of Taj Mahal is Shah Cihan's cist. While his beloved wife's cist is located at the center, Shah Cihan's cist stands next to her cist which ruins the symmetry as the monument was designed only for Mumtaz Mahal. Shah Cihan was buried next to his wife according to his daughter's decision. That's the story of Taj Mahal the biggest monument erected in memory of love that became the symbol of India and is accepted as one of the seven wonders of the world.

HİNT FAKİRLERİ VE RİKŞALAR

Hindistan'da Rikşa adı verilen üç tekerlekli araçlar dört gruba ayrılıyor.

- İnsanın önünde koşarak çektiği Rikşa
- Üç tekerlekli Bisiklet Rikşa
- Üç tekerlekli Motorlu Rikşa
- Motorlu Büyük Rikşa (Vikram)

FAKİRS AND RİKSHAS

In India three wheeled vehicles which are called riksha are divided into four groups.

- Rikshas pulled by human
- Three wheeled bicycles
- Three wheeled motorized riksha
- Big motorizes riksha

Red Fort
Red Fort

SICAK YAZ
GÜNLERİNİN
ARDINDAN,
TÜM SOSYAL
FAALİYETLERİMİZİ
EN SON NOKTASINA
KADAR YORULMADAN
YERİNE GETİRDİĞİMİZ
SONBAHAR TÜM
KAÇINILMAZ
HALLERİYLE
BİR HIRSIZ GİBİ
HAYATIMIZA GİRER...

AFTER THE WARM
SUMMER MONTHS,
FILLED WITH ENDLESS
OPPORTUNITIES TO
EXHAUST ALL SOCIAL
INCLINATIONS,
AUTUMN CREEPS UPON
US LIKE A THIEF IN ALL
ITS INEVITABILITY
AND...

İstanbul: Kış Gelsin Artık

Istanbul: Bring On Winter

Günler kısalıyor, geceler uzuyor. Karanlık hergün biraz biraz şehri sararken, soğuk hava herkesi biraz daha sıkıca ve yakınında tutuyor. Hal böyle olunca, hareketli halimizi hüznün teslim alması biraz daha kolay oluyor. Özellikle de yalnızlık ve içe kapanıklık dönemlerinin habercisidir soğuk havalar. Sıcak yaz günlerinin ardından, tüm sosyal faaliyetlerimizi en son noktasına kadar yorulmadan yerine getirdiğimiz, Sonbahar tüm kaçınılmaz halleriyle bir hırsız gibi hayatımıza girer... Ve hayat değişir. Hiç bir şey aynı değildir. İnsanlar aynı değildir. Aynı da görünmezler zaten, halleri bir başkadır, hayatın gerçekleri ve rutin işler onları kendilerinden almıştır. Önümüzdeki aylarda ise küçük bir kaçışın sözü bile neredeyse bu günlük ritimden sürgün edilmiştir.

Ancak, rüya gibi geçen yaz aylarında bile eksik olan bir şey var ve bunun her yıl yeniden ortaya çıkması, haya içinde geçen bu uzun aylardan sonra oluyor. Bir kaç yaz festivali için şehri terk eden müzikli oyunlar, konserler ve turlar. Yaz aylarındaki sıcak hava Avrupa'nın birçok yerinde kiskanılacak boyutlara gelse de, insanlar yılda bir kez de olsa sosyal göç olarak güneye gitmek ve dış mekanlarda olmak için gerekli maddi kaynağı bulsalar da, gösteri sanatları için bu zaman oldukça kısır bir dönemdir. Şehirde

The days grow shorter, the nights longer. As darkness creeps in around the city earlier and earlier each day, the cold begins to grip every one a little closer, a little tighter every day. It could be easy to allow the melancholy to subdue the drive to be active, to give in to the calls of solitude and inwardness. After the warm summer months, filled with endless opportunities to exhaust all social inclinations, Autumn creeps upon us like a thief in all its inevitability and... life changes. Its not the same. People are not the same. They do not look the same, attitudes are different, borne down by reality and routine. The promise of an escape from this daily rhythm seemingly banished for the months ahead.

Yet there is one thing missing in the summer idyll that only reappears again every year after the passing of the months long fantasy. Musical performances, gigs, tours, save for a handful of summer festivals, abandon the city. While the summer climate is one of envy across much of Europe and eagerly anticipated for the outdoors lifestyle and social migrations southwards that are afforded annually, it is indeed for the arts a barren time. Barely a concert is held over the summer months with

geçen yaz aylarında bir kaç yabancı ve yerel sanatçının verdiği konserler dışında pek bir hareket olmaz. Dans gösterileri, tiyatro, sanat galerileri ve benzeri tüm yerler sıcaklık artmaya başlayıp şehir terleyince adeta derin bir uykuya dalarlar.

Yaz aylarını dolduran plajlar, geceleri balkonlardaki barlar ve zamanı durduran deniz kenarındaki kasabalar, şehrin tekdüze halinin yanında farklı bir boyut katarken kimse sanatsal elementlerin yokluğunu fark etmez bile. Ortadaki aylarda sızan özlemle birlikte bunun bir yıl daha böyle olması herkes için olağan bir durumdur. Yağmuru, soğuğu ve hiç dinmeyecekmiş gibi görünen karı kucaklamakta sorun yok. Karanlık ve kasveti inkar edemeyiz, ancak şehre gelen en ünlü sanatçı ve müzisyenlerin performanslarıyla ruhumuz bir nebze olsun sakinleşecek. Tüm bu gösteriler ise dünyanın en ünlü mekanları arasında sayılan Salon, Babylon, Nardis, Mitani gibi bir çok yerde yapılacak.

Önceleri mantıksız gelse de, yaz ayları Sanat'ın sessiz zamanı. Ancak, işte tam bu nedendir ki, şehir de sessizleşir. Listesiz, sıcak ve nemin ağırlığıyla ayırılmış ve sakinlerinin toplu göçüyle sessizleşmiş. Herkes kolayca ortadan kayboluyor. Birçokları güneye, geri kalanı ise kavurucu yaz sıcaklığına beton yığını şehirde yakalanmamak için daha uzaklara gidiyor. Sonuçta gösteriler duruyor. Çünkü izleyiciler gitmiş. Onların şehre geri gelmesiyle mekanlar kapılarını yeniden açıyor, takvimleri ünlü sanatçılarla dolduruyorlar ve şehrin kültürel aktiviteye susamışlığını gidermeye çalışıyorlar. Böylelikle de onlar için mevsimlerin en kederlisi bitmiş oluyor. Birçokları için, yılın bu ayları bir çok farklı deneyimle İstanbul'un özünün ve en çok hafızalarda kalan gecelerin yaşanacağı zamanlar. Kış gelsin artık.

only a small handful of international or local artists performing in the city. Dance, theatre, galleries, all go into hibernation mode as the temperatures rise and the city swelters.

A summer filled with beaches, late night balcony bars and city escapes to timeless sea side villages bizarrely gains tedium through the absence of artistic compliments. It is this yearning that seeps into the middle months and tells us that it is all right for this to end for another year. It is all right to embrace the rain, the cold, the snow that will seem constant. The darkness and gloom cannot be denied but spirits will be calmed through all of this by the quenching abilities of some of the best artists and musicians in the world on display in

numerous venues, Salon, Babylon, Nardis, Mitani and many more.

It seems counterintuitive at first, that the summer season would be the Arts' quiet time. But it is for that very reason. The city is quiet. It is listless, weighed asunder by heat and humidity and an exodus of it's people. They simply disappear. Many go south and others further abroad to avoid the

oppression of the scorching summer in this city of concrete. So the shows stop. The audience has gone. And with their return, so too the venues throw open their doors, fill their calendars with artists and the cultural thirst of the city, parched and eager to be sated, heads out in the dimmest of seasons. For many, this is the time of year that the essence of Istanbul is to be experienced the most, and in which the best times and most memorable nights are to be had. Bring on winter.

MARMARA
BELEDİYELER BİRLİĞİ
KÜLTÜR YAYINLARI

Marmara Belediyeler Birliği
Kültür Yayınları'nın Kitapları Artık

e-kitap.marmara.gov.tr'de

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ

Adres: Sandemir Mah. Rađip Gümüspala Cad. No: 10
Eminönü 34134 Fatih-İstanbul/TÜRKİYE

Telefon: +90 (212) 514 10 00

Faks: +90 (212) 520 85 58

E-Posta: info@marmara.gov.tr

Konusan BANKLAR

RADYO BANK

NOSTALJİ BANK

ŞİİR BANK

TERAPİ BANK

MASAL BANK

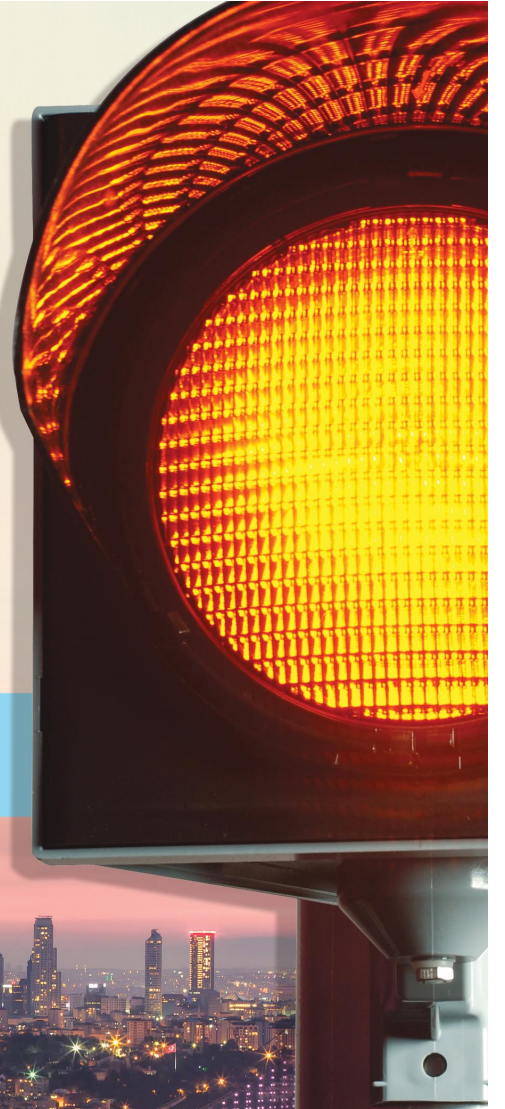

AKILLI
ULAŞIM
SİSTEMLERİ

iBB'nin

TEKNOLOJİK
yüzü

TRAFİK MÜHENDİSLİĞİ, **ADAPTİF TRAFİK YÖNETİM SİSTEMİ**, TRAFİK KONTROL MERKEZİ, **TRAFİK SİNYALİZASYON SİSTEMLERİ**, ELEKTRONİK DENETLEME SİSTEMİ, **HABERLEŞME SİSTEMLERİ**, GELİŞMİŞ TRAFİK BİLGİ SİSTEMLERİ, **KAMERA VE GÜVENLİK SİSTEMLERİ**, AKILLI AYDINLATMA SİSTEMLERİ, **TÜNEL SCADA YÖNETİM SİSTEMLERİ**, ARAÇ TAKİP VE FİLO YÖNETİM SİSTEMLERİ

www.isbak.com.tr

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

MARMARA

FİNANS

Belediyeler ve Finans

G20'YE "ALTYAPI" AÇIKLAMALARI DAMGA VURDU

G20'NİN İŞ DÜNYASININ TEMSİLCİLERİNDEN OLUŞAN AÇILIM GRUBU B20-L20 ORTAK TOPLANTISINDA, KÜRESEL EKONOMİNİN GELECEĞİ TARTIŞILIRKEN; ALTYAPI YATIRIMLARININ HEM BÜYÜMEYE HEM DE İSTİHDAMA YARDIMCI OLACAĞI VURGUSU YAPILDI.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, dünyanın birçok ülkesinde hem kısa hem de uzun dönemde büyümenin itici gücünün altyapı olduğunu belirterek, "Sonuçta büyümeyi kısa ve uzun dönemde iten bir güçtür altyapı yatırımları. Çünkü istihdam yaratır" diyerek inşa edilen tüm altyapı yatırımlarının istihdam yarattığına dikkati çekti. Altyapı projelerine ivme kazandırılmasının çok önemli olduğunu, finansal

kuruluşlar olarak bu alanda çalışmaya devam edeceklerini vurgulayan Lagarde, "Aynı zamanda İslam finansmanını desteklemek de önemli. Gerçekten bunun büyüme açısından çok önemli bir rolü olabilir. Altyapı projelerinde kamu sektörünü özel sektörle bir araya getirebilmek de çok önemli. Bu birleşmenin daha fazla olması gerekiyor. Geleneksel olarak bunun az olduğunu söyleyebiliriz" değerlendirmesinde bulundu.

Sahibi

Marmara Belediyeler Birliği adına
Recep Altepe

Genel Yayın Yönetmeni

M. Cemil Arslan

Yayın Kurulu

Ezgi Küçük
Hatice Erkan
Ülkü Arıkoğa

Yazı İşleri Müdürü

İlyas Yıldız

Editör

Dilara Gülşah Azaplar

Tasarım

Hasan Dede

İletişim

Ragıp Gümüşpala Cad. No:10
Eminönü 34134 Fatih / İstanbul
Tel: 0212 514 10 00
Faks: 0212 520 85 58

Katkıda Bulunanlar

Dilara Özdes

Yapım

Gafa Ajans
Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok.
No:23 D:13 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 243 20 86
Faks: 0212 243 28 59

Reklam Satış Direktörü

Burak Akay (Gafa Ajans)
burak.akay@gafa.com.tr

YEREL YÖNETİM FİNANS ZİRVESİ YAPILACAK

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ, FİNANS DÜNYASI İLE BİRLİKTE 2016 YILINDA TÜRKİYE'DE İLK DEFA ULUSLARARASI YEREL YÖNETİMLER FİNANS ZİRVESİ DÜZENLEYECEK. KAMU FİNANSMA-NI İLE İLGİLENEN YERLİ VE YABANCI KURULUŞLARI VE SEKTÖRÜN ÖNEMLİ AKTÖRLERİNİ BİR ARAYA GETİRECEK OLAN ZİRVE İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİRİLECEK.

Marmara Belediyeler Birliği, 2016 yılı içerisinde belediyelerin finans sorunlarının masaya yatırılacağı Yerel Yönetim Finans Zirvesi düzenleyeceğini açıkladı. Açıklamayı Marmara Belediyeler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Birliğin Bursa'da gerçekleştirilen 2015 yılı II. Meclis Toplantısı'nda yaptı.

Bu zirvede yerel yöneticilerin yanı sıra yurt içi ve yurtdışından önemli bankaların ve finans kuruluşlarının yöneticilerini bir araya getirmeyi hedeflediklerini belirten Recep Altepe "Kamu projelerinin finansmanının sağlanması, bölgesel kalkınma, kamu – özel sektör işbirliği uygulamaları, yerel yönetimlere geri ödemeli ve karşılıksız destekler gibi konuların tartışılması üzerinde çalışıyoruz. Hedefimiz belediyelerimizin finansal olanaklarını tartışmaya açarak, uygun şartlarda finans olanaklarını genişletip yatırımlara hız vermek" dedi.

FİNANS DÜNYASI BU ZİRVEDE OLACAK

Marmara Bölgesi'ndeki belediyelerin devasa yatırım bütçeleri açıkladığı bu dönemde, belediyelere odaklanan finans zirvesi ayrı bir önem taşıyor. Katılımın uluslararası düzeyde olması

planlanan Yerel Yönetim Finans Zirvesi'nde finansal enstrümanların rekabet ortamına açılması, belediyelerin uluslararası derecelendirme kuruluşları ile işbirlikleri, uzun vadeli yatırımların önündeki engeller gibi konular değerlendirilecek. Kamu sektörüne kaynak aktaran bütün oyuncularını bir araya getirecek olan zirve, özellikle yerel yönetim odaklı finans konusunu masaya yatıracağı için de Türkiye'de ilk olma özelliğini taşıyor.

YEREL YÖNETİM
FİNANS ZİRVESİ

EKONOMİNİN YÜKÜ KAMUNUN SIRTINDA

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2016 BÜTÇESİNİ İŞTİRAKLERİ İLE BİRLİKTE 38 MİLYAR TÜRK LİRASI OLARAK BELİRLEDİ. BİRÇOK BAKANLIĞI KATLAYAN BU BÜTÇEYE MARMARA'DAKİ DİĞER BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN BÜTÇESİNİ DE EKLEDİĞİNİZDE ORTAYA 60 MİLYAR TL'YE YAKIN BİR EKONOMİK BÜYÜKLÜK ÇIKIYOR.

Son olarak Antalya’da yapılan G20 Zirvesi’nde dünyanın en büyük ekonomilerinin “Alt Yapı” yatırımlarına daha fazla bütçe ayırma kararını da buna eklerseniz şehirlerde büyük bir kamu hareketliliğini görebilirsiniz. Tabii bu ekonomik büyüklük yeni finans kaynağı arayışını da gündeme getiriyor. Yani anlayacağınız önümüzdeki yıllar kamu finansmanı yapan şirketlerin yılları olacak.

Türkiye’nin ev sahipliğinde Antalya’da yapılan G20 Zirvesi’nin en önemli başlıklarından biri de dünyadaki ‘alt yapı’ sorunlarıydı. Dünyanın en gelişmiş 20 ülkesini bir araya getiren G20 Zirvesi’nin başkanları, önümüzdeki yıllarda bütün dünyada sağlıklı şehirler için alt yapı projelerinin desteklenmesini kararlaştırdılar. Bu durum, yerel yönetimlerin önemini arttırırken, yatırımlara hız verilmesi gerektiği gerçeğini de ortaya koyuyor. Lakin alt yapı dediğiniz çocuk oyuncağı değil; şehirlerin yeniden yapılanması gerek ve bunun için de devasa bütçelere ihtiyacınız var. Bu da yeni finansal kaynaklar yaratmayı gerektiriyor. Zengin ülkelerin durumu iyi, dış ticaret fazlası verdikleri için kaynakları bol ve parayı kullanıracak yer arıyorlar. Bu nedenle birçok yatırım için eksi Libor’la kredi imkanı sağlıyorlar. Ama Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler aynı kaynaklar için çok daha yüksek faiz ödemek durumunda, çünkü risk payı yüksek. Zira 2014 yerel yönetim yatırımlarını karşıladığımızda Avrupa ve Türkiye arasında derin farklılıklar görüyorsunuz. 2014 yılı içerisinde İtalya, İngiltere, Almanya, Fransa gibi Avrupa ülkeleri ortalama 200 milyar Avro harcama yaparken, Türkiye’deki yerel yönetimlerin harcaması 29 milyar Avro. Türkiye’de yerel yönetimlerin harcamalarının Gayri Safi Milli Hasıla’ya oranı yüzde 3.9 iken, Avrupa’daki 28 ülkenin ortalaması 11.2. Danimarka’da ise bu oran yüzde 36.5.

Yüzde 36 ile yüzde 3,9’u kıyasladığımızda Türkiye’nin kaynaklarının çok az bir bölümünü şehirlerdeki yaşam kalitesinin iyileşmesi için harcadığını görüyorsunuz. Buna karşın Türkiye’nin bu konuda bir atağa geçtiğini de söyleyebiliriz. Zira, 2014 yılında Marmara Bölgesi’ndeki belediyelerin toplam bütçesi 40 milyar TL iken, bu yıl ise sadece İBB’nin bütçesi 25 milyar TL’den 38 milyar TL’ye çıktı. Peki bu ne anlama geliyor?

Anlamı şu; önümüzdeki dönem şehirlerdeki yatırımlar hızlanacak ve yoğun bir finansal hareketlilik olacak. Sadece İstanbul, Bursa, Sakarya, Kocaeli, Balıkesir ve Tekirdağ büyükşehir belediyeleri ve iştiraklerinin yapacağı yatırımlar değil; bütün Marmara’da çok yoğun bir canlanma yaşanacak. Bu durum sadece belediyelere mal ve hizmet satan şirketleri değil, finans şirketlerini de harekete geçirecek ve yan sektörlerle birlikte devasa bir ekonomi oluşacak.

Her ekonomi, çarkı işletmek için finansal kaynaklara ihtiyaç duyar, işte bu noktada yerel yönetimlere finans sağlayan kuruluşlar devreye girecek. İller Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Bankası gibi kuruluşların yanı sıra Türkiye’de kamu finansmanına ilk defa giriş yapan özel bankalar DenizBank ve TEB’in de adı sık sık duyulacak. Bu nedenle biz de Kasım-Aralık sayımızdaki ekimizi finans konusuna ayırdık ve yaklaşık 50 milyar TL’lik bir pazarı mercek altına almak istedik. Bu finans nasıl sağlanacak ve sektörün belediyelere bakış açısı nedir ve Türkiye piyasasına nasıl bakıyorlar? Daha uygun finans kaynaklarına nasıl ulaşılır? Sektörün kamu otoritesinden ve belediyelerden beklentileri neler? Türkiye’de buldukları süre zarfında neleri gözlemlediler ve ülkemizin dünya standartlarına gelmesi için neler yapılması gerekiyor? Bu soruları sektörün uzmanlarına sorduk...

ULUSLARARASI DERECELENDİRME
KURULUŞU FITCH'E GÖRE BİR
TAKIM İYİLEŞTİRMELERE RAĞMEN
TÜRKİYE'DEKİ YEREL KURUMLARA
İLİŞKİN KURUMSAL ÇERÇEVE
"ZAYIF" DURUMUNU KORUYOR.
BUNUN BAŞLICA NEDENİ, YEREL
YÖNETİMLERİN FİNANSAL
ESNEKLİĞİNİN ÇOK DÜŞÜK OLMASI,
YEREL YÖNETİMLER ARASINDA
BÜYÜK GELİR FARKLILIKLARININ
BULUNMASI VE YEREL YÖNETİMLERİN
BORÇ VE LİKİDİTE YÖNETİMLERİNİN
SÜREKLİ GELİŞMEKTE BİR TREND
İÇİNDE OLMASIDIR.

FITCH: KURUMSAL ÇERÇEVE "ZAYIF"

Fitch Ratings

Avrupa'daki birçok belediye Türkiye'deki belediyelere göre çok daha uygun faizlerle borçlanıyor. Bunun nedenlerinden biri ise sağlam mali disipline dayalı bütçe performansları ve bütçe verilerinin açıklamalarındaki şeffaflıktır. Türkiye'deki belediyeler ise etkin bir mali disiplin uygulamamakla beraber belge ve bilgi paylaşımı açısından çekingen davranıyorlar. Özellikle bilgi paylaşımlarındaki düşük dereceli şeffaflık genelde belediyelerin uluslararası reyting kuruluşları ile çalışmalarına sınırlayıcı bir etken olmaktadır. Bu da belediyelere kredi veren birçok uluslararası finans kuruluşu açısından riskli bir durum. Risk almayı sevmeyen finansal aktörler, Türk belediyelerinden uzak durduğunda ise yerel yönetimlerin borçlanma alternatifleri azalıyor. Türk belediyeçilik sistemi nasıl daha şeffaf hale gelir? Uluslararası derecelendirme kuruluşlarının talepleri nelerdir?

New York ve Londra Merkezli bağımsız kredi notu veren ve araştırma yapan küresel derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings'in, Türkiye Genel Müdürü Gülcan Üstay ve Uluslararası Kamu Maliyesi Analisti Nilay Akyıldız ile Türkiye'deki yerel yönetimleri ve yerel kurumlara ilişkin kurumsal çerçeveyi konuştuk.

TÜRKİYE'DE ÖRNEĞİ YOK

Kredi derecelendirme kuruluşlarının hükümete not verdiğini biliyoruz ancak belediyelere verdiği not birçok kişi tarafından bilinmiyor? Fitch yerel yönetimlere neden not verir?

(Gülcan Üstay) - Kredi notu bir kuruluşun mali yükümlülüklerin zamanında yerine getirme kabiliyetine ilişkin bir görüştür. Yerel yönetimler de bu kapsamda derecelendirilmektedir.

Bu notun avantajları ve dezavantajları nelerdir?

(Gülcan Üstay) - Kredi notu bağımsız bir görüştür. Kurumlar daha şeffaf bir şekilde 3. kişilere finansal durumları hakkında bu görüşü iletme kapasitesine ulaşmaktadırlar. Bu görüş herkes tarafından hoş karşılanmayabilir.

Bir belediyenin Fitch'in derecelendirmesine girmesi için ne yapması gerekiyor? Başvuru usulü mü yapıyor, yoksa Fitch belli bir büyüklük yakalayan belediyeleri mi inceliyor?

(Gülcan Üstay) - Belli bir büyüklük sınırı yoktur ancak

talep ettiğimiz bilgilerin bize arzulanan koşullarda temin edilmesi önemlidir.

Büyükşehir belediyeleri dışında, daha küçük ölçekli belediyelerin takibi yapılabilir mi?

(Gülcan Üstay) - Evet. Türkiye'de örneği yok ancak diğer ülkelerde küçük ölçekli belediyelere de bu hizmet verilmektedir. Türkiye'deki belediyelerden bu tarz bir talep gelmediği için, henüz örnek yoktur.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN YEREL VERGİLERDEN ALDIĞI PAY, TOPLAM GELİRİN %1-2'SİDİR

Fitch daha önce Türkiye'deki belediyelerin kurumsal yapılarının güçsüz olduğunu açıklamıştı. Bu durum devam ediyor mu? Son yıllarda pozitif veya negatif bir seyir söz konusu mu?

(Nilay Akyıldız) - Türkiye'deki yerel kurumlara ilişkin kurumsal çerçeve "zayıf" durumunu korumaktadır. Bunu başlıca şu faktörlere dayandırabiliriz: Yerel yönetimlerin finansal esnekliğinin çok düşük olması. Uluslararası akranları ile karşılaştırdığımızda "zayıf" bir finansal eşitlik sağlama mekanizması içinde yerel yönetimler arasında büyük gelir farklılıklarının bulunması. Ve Yerel yönetimlerin borç ve likidite yönetimlerinin sürekli gelişen bir trend içinde olması.

Yerel yönetim sisteminin başlıca servis sağlayıcıları olan belediyeleri ele aldığımızda zorunlu sorumlulukların yerine getirilmesinde önemli bir rol oynadıklarını görmekteyiz. Özellikle büyük ölçekli yerel kurumlar olan büyükşehir belediyeleri artan nüfus artışı ve hızlı kentleşme sorunları ile karşı karşıyadırlar. 2004'ten bu yana belediyelerin gelir kaynakları, yapılan kanun değişiklikleri ile sektörün karşı karşıya olduğu sorunlara daha etkin yanıt verecek şekilde geliştirilmiştir. Ancak, Türkiye'de mahalli idarelerin vergilendirme yetkileri sınırlıdır ve yerel vergi oranları merkezi hükümetçe belirlenmektedir. Bu yüzden, belediyelerin öz gelir elde etme olanakları kısıtlı olup, kurumlar büyük ölçüde ulusal vergilerden aldıkları paylara bağımlıdırlar ve bu da belediyeleri merkezi yönetim politikalarına bağımlı kılmaktadır.

Merkezi hükümetten gelen paylaşımlı vergi gelirleri (merkezi hükümetten gelen yardımlar hariç) büyükşehir belediyelerinin toplam gelirlerinin %80'ine varan oranları

sağlayabilmektedir. Oysa ki, büyükşehir belediyelerinin yerel vergilerden aldığı ortalama pay, toplam gelirlerinin ancak % 1 ila 2'sini oluşturmaktadır.

Yine de, büyükşehir belediyeleri ve büyük il merkezi belediyelerinin karşı karşıya olduğu nüfus artışı ve hızlı şehirleşme karşısında ulusal vergi havuzundan sağlanan paylaşımlı vergi gelirleri tek başına yeterli olmamaktadır. Yapılan reformlara rağmen belediyelerin görev ve sorumluluklarına paralel olarak bir gelir (kaynak) artışı sağlanamamaktadır.

Türkiye'deki yerel yönetimlerin dünyada kabul edilmiş standartlara erişmeleri için ne gibi yapısal ve mali iyileştirmeler yapmaları gerekiyor?

(Nilay Akyıldız) - Bu sorunuz kredi notu değerlendirme analizimiz kapsamında değildir. Yalnız sunu söyleyebiliriz; Türkiye'deki yerel yönetimleri Avrupa'daki akran mahalli idareler ile karşılaştırdığımızda daha önce belirttiğimiz gibi belediyelerin hızlı kentleşme ve artan nüfus artışı karşısında görev ve sorumluluklarına paralel olarak gelir artışı sağlanamadığını görmekteyiz. Mahalli idarelerin vergilendirme yetkilerinin sınırlı olması, kendi öz gelirlerini yaratmada kısıtlayıcı olmaktadır. Örneğin; Almanya'da eyaletlerin öz gelirleri, toplam gelirlerinin %80'ini, Fransa'da ortalama %60'ını, Türkiye'deki belediyeler de ise ancak %30'unu oluşturmaktadır. Ayrıca kurumların büyük ölçüde ulusal vergi havuzundan aldıkları payların artan sorunlar karşısında yeterli olmadığını görmekteyiz. Ulusal vergi havuzu merkezi hükümetçe toplanan doğrudan ve dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Toplam gelirler içinde dolaylı vergilerin payı doğrudan vergilerin miktarının üzerindedir. Dolaylı vergiler arasında ise özel tüketim vergisi (ÖTV) yerel ekonominin performansı ile bağlantılı seyretmektedir. Bu vergi, katma değer vergisinin (KDV) ardından merkezi hükümetçe toplanan dolaylı vergiler arasında en büyük paya sahip olanıdır. ÖTV 2002'de yürürlüğe girmiş ve dört ürün grubu üzerinde uygulanmaya başlanmıştır. Grup I ÖTV içinde en büyük paya sahip olup, petrol ürünleri, doğal gaz, yağ ve solventler'den elde edilen vergi gelirlerini teşkil etmektedir. Ortalamada tüm ÖTV gelirlerinin %50'sinden fazlasını oluşturmaktadır. Ancak ÖTV Grup I ile elde edilen gelirler yalnızca merkezi hükümete aktarılmaktadır. Bu da belediyelerin, özellikle de büyükşehir belediyelerinin vergi gelirlerini ciddi biçimde sınırlandırmaktadır.

Fitch Ratings Türkiye Genel Müdürü
Gülcan Ustay

Uluslararası Kamu Maliyesi Analisti
Nilay Akyıldız

DENİZBANK: “BELEDİYE UZMANI”YIZ

DENİZBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET AYDOĞDU “BU İŞE İLK GİRDİĞİMİZDE BELEDİYELER DAHA ÇOK KAMU BANKALARI İLE ÇALIŞMAYI TERCİH EDİYORLARDI. ÖZEL BANKALARA RANDEVU VERMEKTEN, MALİ EVRAKLARINI PAYLAŞMAKTAN ÇEKİNİYORLARDI. BU DİRENÇ ÇOKTAN KIRILDI. SUNULAN HİZMET, OLANAKLAR VE FİYAT AVANTAJI ÖN PLANA ÇIKTI.”

DenizBank
Genel Müdür Yardımcısı
Mehmet Aydoğdu

DenizBank

1997 yılında kurulan DenizBank A.Ş. kuruluşundan beri belediye iştirakleri ile çalışırken, 2007 yılında belediye finansmanı alanına girdi ve bu alandaki kamu alışkanlığını değiştirmeye başladı. Türkiye’de yerel yönetimler alanında aktif faaliyet gösteren ilk özel banka olma unvanını aldı ve bu alanda hızlı büyüdü. DenizBank’ın kamu alanındaki yaklaşımı, büyüme stratejisi, Eylül 2012 değişen yeni hissedarı Rusya’nın en büyük ve köklü bankası SberBank tarafından da desteklendi. DenizBank Kamu Finansmanı’nın bağlı olduğu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Aydoğdu, Türkiye bankacılık sektöründe belediye finansmanını ayrı bir iş kolu olarak tanımlayan ilk ve tek banka olduklarını hatırlatıp bu alanda kalmaya devam edeceklerini söyledi. Marmara Life’in sorularını yanıtlayan Aydoğdu, 100’den fazla belediyenin vergi, su vb. tahsilatlarına aracılık ettiklerini, her 3 belediyeden 1’inin müşterileri olduğunu hatırlattı ve ekledi: “Hissedarımız değişti fakat bizim belediyelere yaklaşımımız hiç değişmedi. Hissedarımız Sberbank da bizi bu alanda güçlü bir şekilde destekliyor.”

“2007 YILINDAN BERİ ÇALIŞIYORUZ”

Denizbank, yerel yönetimleri bir işkolu olarak tanımlayan ilk özel bankaydı? Belediye finansmanı alanında girmek nereden aklınıza geldi?

DenizBank’ın kuruluşundan beri belediye iştirakleri ile çalışıyorduk. Belediyeler ile ise 2007 yılından beri çalışıyoruz. Bu amaçla Genel Müdürlük bünyesinde önce bir kişiyle kurduğumuz ekibi giderek büyüterek, Türkiye bankacılık sektöründe belediye finansmanını ayrı bir iş kolu – kar merkezi olarak tanımlayan ilk ve tek banka olduk. Belediye ve iştiraklere özel satış ekibimiz, kredi analiz ekibimiz, pazarlama ekibimiz bulunuyor. DenizBank’ı Dexia’nın satın alması ile birlikte, belediye finansmanı alanına da konsantre olduk. Hissedarımız değişti fakat bizim belediyelere yaklaşımımız hiç değişmedi. Hissedarımız Sberbank da bizi bu alanda güçlü bir şekilde destekliyor.

Bu alana girdiğiniz günden bugüne Türkiye yerel yönetimlerinde neler değişti?

Türkiye’de belediyecilikte çok güzel ve önemli adımlar atıldı. Büyük değişimler de aslında bizim bu alana girdiğimiz yıllarda gerçekleşti. Öncelikli olarak belediyelerin görevleri yeniden belirlendi ve birçok sorumluluk, merkezi hükümetten yerel idarelere devredildi. Bu son derece doğru alınmış bir karardır. Zira halkın ihtiyaçlarını temel alarak halka doğrudan hizmet sunmayı en doğru, belediyeler bilir.

Bu kapsamda sadece yetki devredilmedi, merkezi bütçeden belediyelere aktarılan paylar da artırıldı. Örnek vermek gerekirse yerel idarelere ayrılan paylar 2000 yılında 3.3 Milyar TL iken 2008’de 15.8 Milyar TL’ye yükseltildi. 2014 yılında ise bu rakam 34,4 Milyar TL’ye ulaştı.

Belediyelerin finanslarını incelemeye, anlamaya çalışmaya başladığımızda, belediyelerin tek düzen hesap planına geçtiklerini gördük. 2006 yılında TC Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü’nce yürütülen uzun ve başarılı çalışmalar sonucunda belediyelerimiz ortak bir muhasebe programı kullanmaya başladı. Daha da önemlisi Genel Müdürlükçe konsolide edilen bu data internette de yayımlanmaya başladı. Bu, şeffaflık için atılmış çok önemli bir adım. Biz üç ayda bir Muhasebat tarafından, belediyelerin gelir / gider yapısı, borçluluk bilgilerini buradan takip ediyoruz.

Sizce belediye finansmanının zorlukları nelerdir? Belediyelerin kamu bankaları ile çalışma tutumları özel bankaların bu alanda faaliyet göstermelerini zorluyor mu?

Bu işe ilk girdiğimizde belediyeler daha çok kamu bankaları ile çalışmayı tercih ediyorlardı. Özel bankalara randevu vermekten, mali evraklarını paylaşmaktan çekiniyorlardı. Bu direnç çoktan kırıldı. Sunulan hizmet, olanaklar ve fiyat avantajı ön plana çıktı. DenizBank Finansal Hizmetler Grubu olarak belediyelerimizin ve iştiraklerinin A’dan Z’ye ihtiyaçlarını karşılayabiliriz. Öyle ki çalışanlarının maaş hesaplarından, belediyelerin ve iştiraklerin her türlü kısa ve uzun vadeli nakit - gayri nakit kredi ihtiyaçlarına, altyapı proje danışmanlığından, Eximbank kredilerine, Leasing ve Faktoring ihtiyaçlarından Sigortacılığa kadar birçok farklı ürün çeşidine sahibiz. Özel geliştirdiğimiz nakit yönetimi sistemleri ile

Mehmet Aydoğdu: "BelediyeDeniz.com web sitemiz ve belediyelerimize dağtılan aylık gazetemiz ile belediyelerimize bilgi ve haber duyurmaya devam edeceğiz."

Bankamızın şube ağını ve alternatif dağıtım kanallarını kullanarak, vergi tahsilat süreçlerinde operasyonel etkinlik ve verimlilik kazandırıyoruz. Bugün 100'den fazla belediyenin vergi, su vb. tahsilatlarına aracılık ediyoruz. Bu sayı gün geçtikçe artıyor. Kısaca, yerel yönetimlere sadece kredi sağlamakla kalmıyor, her türlü bankacılık ihtiyaçlarını karşılamak üzere faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

İLLER BANKASI TEMİNAT MEKTUBU KOMİSYONU YOK

Kamu bankaları ile karşılaştırdığınızda yerel yönetimler için özel bankaların finansman olanaklarının avantajlı veya dezavantajlı olduğunu söyleyebilir misiniz?

Belediyelerin en büyük finansörü İller Bankası. İller Bankası'nın fonunun belediyelerin katkı paylarından sağlandığını göz önünde bulundurursak, sunulan fiyat avantajı ile bizim rekabet etmemiz pek mümkün olmuyor. Diğer taraftan bizler de yabancı bankalardan sağladığımız fonlar ile belediyeleri finanse etmeye çalışıyoruz. Burada önemli olan sadece fiyat değil elbette, teminat da önemli bir unsur. İller bankası teminat mektubu şartımız bulunmuyor. Her belediyeyi kendi içinde inceliyoruz. Nakit akışını, örneğin, kira gelirlerini, elektrik – su tahsilatlarını teminat olarak değerlendirebiliyoruz. Bu şekilde İller Bankası teminat mektubu komisyonu ödemek zorunda kalmıyorlar. Belediye yapısına özel teminat yapısı oluşturuyoruz. DenizBank olarak en büyük farkımız bu.

Belediyelerin finansman tercihleri nelerdir? Uzun vadede yerel yönetim finansman enstrümanlarında nasıl bir gelecek görüyorsunuz?

Yerel yönetimlerin ana finansman tercihleri TL döviz cinsinden nakit kredi. Döviz borçlanmaları için yatırım odaklı projeleri, Devlet Planlama Teşkilatı ve Hazine Müsteşarlığı onayı olmasından dolayı, işleyiş biraz daha uzun. Belediye başkanları kendi dönemleri içinde aldıkları kredileri ödeyip kapatmak istedikleri için, sürekli kısa

vadeli fonları tercih ediyorlar ve ödeme kapasitelerini aşan borç yükünün altına girebiliyorlar. Belediyelerimizi daha uzun borçlanmaya yönlendirdiğimiz olabiliyor. Finansman enstrüman seçeneklerine katkısı olacağını düşündüğümüz bir husus, mevcut sistemdeki teminat yapısı alternatiflerinin çoğaltılması. Gelişmiş ülkelerdeki uygulama, belediyelerin gelecek yıllardaki vergi ve benzeri gelirlerini teminat göstererek uzun vadeli tahvil çıkartıp borçlanabilmeleridir. Bu mekanizma şu an itibarıyla Türkiye'de maalesef uygulanabilir değil.

TÜRKİYE'DEKİ BELEDİYELER AZ HARCİYOR

Dünyanın gelişmiş ülkeleri ile karşılaştırırsanız, Türkiye'deki belediyelerin merkezi bütçeden aldığı pay ve yatırım ilişkisi nasıldır?

Belediye gelirlerini incelediğimizde, yerel idarelerin faaliyet gelirlerinin çok büyük kısmı, %60'a yakın, merkezi bütçeden ayrılan paylardan oluşuyor, yani belediyelerin

kendi gelirlerini belirleme hakları maalesef bulunmuyor. Diğer ülkelerdeki örnekleri incelediğimizde bu alanda da kat etmemiz gereken bir yol olduğunu düşünüyorum. Gelirlerinin doğrudan haktan gelmesi, belediyelerin her yıl ne kadar gelirleri olacağından emin olmaları demek. Yerel gelirler sadece %30 civarında. Geriye kalan %10 ise diğer faaliyet gelirlerini temsil ediyor.

Her yıl Avrupa Birliği ve Türkiye Yerel Yönetimler Analizi yayınlıyorsunuz. Bu analizleri yaparken en çok dikkatinizi çeken durum nedir? Türkiye'deki belediyeler hangi durumlarda Avrupa ortalamalarının üstünde, hangi durumlarda altında kalıyor?

Türkiye'de belediyeler Avrupa ile kıyasla daha az harcıyor. Dedğiniz gibi her yıl Avrupa Birliği'ndeki 28 ülke yerel yönetimlerinin

finansal bilgilerini Türkiye ile karşılaştırıyoruz. En son 2014 sonuçları üzerinden gidersek, Türkiye'deki yerel yönetimler toplamda 29 milyar Avro harcama yapmış. Aynı dönemde İtalya, İngiltere, Almanya, Fransa'daki yerel idarelerin ise 200 milyar Avronun üzerinde

A'DAN Z'YE MÜKEMMEL HİZMET

“DenizBank Finansal Hizmetler Grubu olarak belediyelerimizin ve iştiraklerinin A'dan Z'ye ihtiyaçlarını karşılayabiliriz. Öyle ki çalışanlarının maaş hesaplarından, belediyelerin ve iştiraklerin her türlü kısa ve uzun vadeli nakit - gayri nakit kredi ihtiyaçlarına, altyapı proje danışmanlığından, Eximbank kredilerine, Leasing ve Faktoring ihtiyaçlarından Sigortacılığa kadar birçok farklı ürün çeşidine sahibiz.”

harcamaları olmuş. Bu harcamaları Gayri Safi Milli Hasılaya (GSMH) oranladığımızda durumu daha iyi analiz edebiliriz. Yerel idarelerin 2014 yılında yapmış olduğu harcamaların GSMH'lerine oranı Danimarka'da %36.5, İsveç'te %25.6, Finlandiya %24.2 olarak kayda geçmiştir. 28 ülkenin ortalaması bile %11.2 iken Türkiye'de bu oran sadece %3.9'dur. Borçluluk durumları da farklı değildir. Avrupa Birliği'ndeki yerel idarelerin toplam banka borçlarının GSMH'lerine ortalaması %6.1 iken Türkiye'de bu oran %0.6'dır. Görüleceği üzere söylenenlerin aksine durum Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla daha iyidir. Diğer Avrupa ülkeleri ile kıyasladığımızda bizim gibi kalkınmakta olan bir ülkede belediyelerin işi çok daha zor. Proje ihtiyaçları ile birlikte belediyelerimizin bütçe açığı vermesi de çok normal. 2014'de 8 milyar avro yatırım harcamamız ile GSMH oranı %1.3, Avrupa ülkeleri ile aynı seviyelerde. Kısaca daha gidecek yolumuz var.

EN BÜYÜK BELEDİYE PORTALI: BELEDİYEDENİZ.COM

DenizBank'ın yerel yönetim finansmanı alanındaki hedefleriniz nelerdir?

Biz her zaman olduğu gibi belediyelerimizin yanında olma-ya devam edeceğiz. Yerel yönetimlerimizin yatırımlarını ve projelerini yaratacağımız uygun maliyetli kaynaklar ile desteklemeye çalışacağız. Sadece finansman anlamında değil, nakit yönetimi, proje finansmanı, sosyal hizmetler gibi her tür bankacılık alanında desteklerimizi arttıracacağız. Hiçbir bankada olmayan Belediyedeniz.com web sitemiz ve belediyelerimize dağıtılan aylık gazetemiz ile belediyelerimize bilgi ve haber duyurmaya devam edeceğiz. Türkiye'de bu alanda uzmanlaşan ilk ve en büyük özel banka olarak ve amacımız belediyelerimiz için hızlı ve etkin finansal çözümler sunarak ülkemizin gelişimine katkıda bulunmak. Bu vizyonla her zaman belediyelerimizin yanındayız.

İlbank Yönetim Kurulu Başkanı
Fuat Gedik

İLLER BANKASI KENTSEL DÖNÜŞÜM HAMLESİNDE

TÜRKİYE'DEKİ BELEDİYELERİN EN ÖNEMLİ FİNANSÖRÜ OLAN İLLER BANKASI, ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE BAŞTA KENTSEL DÖNÜŞÜM OLMAK ÜZERE BELEDİYELERLE ORTAKLAŞA PROJELER YAPARAK GAYRİMENKUL İLE İLGİLİ HAMLE YAPMAYI PLANLARKEN AYRICA BANKA MEVZUATINI DEĞİŞTİREREK YURT DIŞINDA DA YATIRIM YAPMAYA HAZIRLANIYOR.

Belediyeler ve finans denince ilk olarak akla İller Bankası gelir. Cumhuriyet tarihi kadar eski ve köklü olan 82 yıllık İller Bankası artık kabuk değiştiriyor. Marmara Life'in sorularını yanıtlayan İlbank Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Gedik, dünya standartlarında bir banka olma yolunda ilerlediklerini söyledi. İlbank'ın köklü bir kurum olduğunu hatırlatan Gedik, yeniliğe açık olduklarını belirtti ve yeni dönemde hedef olarak teknolojiyi takip eden dünya standartlarında bir banka olma yolunda emin adımlarla ilerlediklerinin altını çizdi. Önümüzdeki dönemde başta kentsel dönüşüm alanında olmak üzere kar amaçlı gayrimenkullerin değerlendirilmesi ve belediyelerle ortak projeler geliştirilmesi konusunda önemli hamleler peşinde olduklarını sözlerine ekleyen Gedik "Biz güçlü bir kuruluşuz. 82 yıllık bir geleneğimiz, birikimimiz ve altyapımız var. Tüm çalışanlarımızla ülkemizin sağlıklı kentleşmesi ve yerel yönetimlerimizin uygun maliyet ve uzun vadeli krediler alabilmesi için sürekli projeler geliştirmeye çalışıyoruz. Projelerden elde edeceğimiz gelirler, yerel yönetimlerimize hibe veya yatırım desteği olarak dönmektedir." dedi.

İller Bankası A.Ş., geçmişi 82 yıl öncesine dayanan bir kurum. Bize kısaca İller Bankasının bugüne geliş öyküsünü anlatır mısınız?

İller Bankası, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili kurulusudur. Bankamız, Cumhuriyetin ilk yıllarında belediyelerin

kısa zamanda bayındır hale getirilmesini sağlamak; mali kaynak ve imkandan yoksun bu idareleri kredi ile desteklemek amacıyla 11 Haziran 1933 tarih ve 2301 sayılı Kanunla "Belediyeler Bankası" adı ile 15 Milyon TL sermaye ile kurulmuştur.

Bankanın daha güçlü bir yapıya sahip olması amacıyla 13 Haziran 1945 tarihli Kanunla faaliyet alanı genişletilerek "İller Bankası" adını almıştır. Bu tarihten itibaren görev alanı genişleyen ve insan yaşam alanının her noktasına nüfuz eden Bankamız aynı zamanda Türkiye kalkınma tarihinin en önemli yapı taşlarından biri olmuştur.

Bankamız 2011 yılında ortaklarına daha yüksek kalitede hizmet vermek ve Bankacılık yasal statüsüne uyum sağlayarak çağın gereklerini de karşılayan bir insan kaynakları yönetimi anlayışıyla anonim şirket statüsüne kavuşturulmuştur.

Anonim şirket olduktan sonra yeni kanunla İller Bankasında neler değişti?

2011 yılında çıkarılan 6107 Sayılı İller Bankası A.Ş. Kanunu ile Bankamızın işlevinde birtakım değişiklikler olmuştur. Bu kanunla birlikte Bankamız, kaynaklarını artıracak nitelikte kar amaçlı gayrimenkul projeleri üretme sürecini yakalayarak yerel yönetimlere daha fazla kaynak sağlama imkanına kavuşmuştur. Banka olarak bu fırsatı iyi değerlendirerek hasılat paylaşımı, yerel yönetimlerle ortak proje

üretme, kentsel dönüşüme katılma ve yeni edinilecek arsalar üzerinde projeler gerçekleştirme konusunda çalışmalara başladık. Bankamızda bu uygulamaları gerçekleştirmek amacıyla Kaynak Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın etkisini artırarak hızlı bir şekilde süreci işletiyoruz. Bu projelerle elde edeceğimiz kar belediyelere yatırım olarak dönmetedir.

6107 Sayılı Kanunla birlikte uluslararası alanda da önemli çalışmalarda yer almaya başladık. Dünyada önemli olarak bilinen uluslararası kredi kuruluşlarından yerel yönetimlerimize yüksek miktarda düşük maliyetli kredi sağlayarak kendi özkaynaklarımız dışında da onlara katkı sağlamaya çalışıyoruz.

İller Bankası'nda nasıl bir idari örgütlenme yapısı var, bize biraz bilgi verir misiniz?

İller Bankasının merkez ve taşra teşkilatı şeklinde bir örgütlenme yapısı vardır. Genel Müdürlüğümüz dışında 18 bölge müdürlüğümüzle Türkiye'nin her bölgesine hizmet vermekteyiz. Bankamızda halen 2 bin 676 çalışmamız bulunmaktadır. Bunların 1.394' ü idari personel, 990'ını teknik personel ve üç yüze yakın bir kısmını da işçi kadrosunda çalışan personel oluşturmaktadır.

Bankanın Temel Faaliyetlerini başlıklar altında toplarsak, nasıl bir tanım yapabiliriz?

FİNANSMAN TEMİNİ

İller Bankası, yerel yönetimlerin her türlü kentsel ihtiyaçlarının karşılanması için geliştirilen projelerine uygun kaynakların temin edilmesi konusunda yerel yönetimlere yardımcı olmakta ve piyasa şartlarına göre ulusal ve uluslararası kaynaklardan en uygun koşullarda finansman sağlamaktadır. Genel bütçeden sağlanan kaynaklarla içmesuyu ve atıksu altyapı projelerinin yapımına hibe desteği vermektedir.

DANIŞMANLIK VE TEKNİK HİZMET

Banka aynı zamanda yerel yönetimlere; danışmanlık hizmeti vermekte, sürekli iletişimle yönlendirmekte, yol göstermekte ve çözüm önerileri sunmaktadır.

PROJE GELİŞTİRME

Yerel yönetimlerin her türlü kentsel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik modern, optimum ölçekte ve son teknolojiyi kapsayan mahiyette projeler geliştirmekte, üretmekte veya yerel yönetimlerin bu şekilde hazırlanmış projelerini inceleyerek uygunluk vermektedir.

YATIRIM FAALİYETLERİ

Banka, yatırım faaliyetleri kapsamında; harita, imar planı, jeolojik ve jeoteknik etüt, içme suyu, kanalizasyon, her türlü arıtma, katı atık, deniz deşarjı, jeotermal enerji uygulamaları, belediye hizmet binaları, soğuk hava deposu, terminal ve peyzaj gibi her türlü alt ve üst yapı projelerini belediyeler adına bizzat yürütmektedir.

SAĞLANAN KREDİLER

İller Bankası tarafından proje, nakit destek ve gayri nakdi kredi adı altında üç ayrı kredi sağlanmaktadır. Proje kredileri, kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik projelendirme işleri, her türlü yapım işleri ile kamulaştırma, malzeme araç gereç ve ekipman alımı için verilmektedir.

Nakit destek kredileri, yerel yönetimlerin ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri ile buna benzer nedenlerle ihtiyaç duyduğu krediler için verilmektedir. Gayri nakdi krediler ise kredi kullanıcısının talepleri halinde verilen teminat mektuplarıdır. İller Bankasının 2015 yatırım programı çerçevesinde yer alan işlerden ilk üç çeyreklik dönemde yapıları işleri için banka özkaynaklarından 1 Milyar 937 Milyon TL'lik kredi kullanılmıştır.

Belediyelerin İllbank'tan kredi alma süreci nasıl oluyor?

Bankamız; gerek özkaynaklarından yarattığı ve gerekse uluslararası finans kuruluşlarından sağladığı hibe ve kredi kaynakları ile yerel yönetimlerin hizmet kalitesinin artırılması, ülke insanına yaşanabilir kentler sunulması ve çevrenin korunması, doğal kaynaklarının kirlenmesinin önlenmesi için finansman politikaları geliştirmektedir. Diğer yatırım ve kalkınma bankalarının kredilendirme sürecine göre bankamızın kredi açma ve kullandırma süreci son derece basit ve hızlı çalışmaktadır. Kredi sürecimizde yerel yönetimlerimizin müracaatları akabinde nakdi kredi taleplerinde meclis kararı ile bankamıza müracaat etmeleri kredilendirme sürecimiz için yeterli görülmekte ve talepleri ilgili birimlerimizce değerlendirmek suretiyle en kısa sürede neticelendirilmektedir. Proje finansman kredilerinde ise yerel yönetimlerimizin yazılı taleplerine ve Meclis Kararlarına istinaden Bölge ve Genel Müdürlüğümüzün ilgili birimleri harekete geçerek projenin her safhasını yerel yönetimler adına gerçekleştirebilmektedir. (Fizibilite-proje-ihale-kontrol ve denetim hizmetleri)

Bankamız uluslararası finans kuruluşları ve Banka kaynaklarından sağladığı hibeler ile proje yapımını finanse etmekte ve böylelikle yatırım maliyeti üzerindeki yükü azaltmaktadır. İhale sürecinin Bankamızca yerine getirilmesi halinde bu sürecin etkin, verimli ve rekabete açık bir ortamda gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. Gerek Bankamızca ihalesi gerçekleştirilen gerekse yerel yönetimlerce ihalesi yapılan proje kredilerinde yatırımların rantabl miktar ve sürede gerçekleştirilmesi için azami özeni gösterilmekte, hak ediş bazında doğrudan yükleniciye yapılan ödemeler ile mal alımı, kamulaştırma, alt ve üst yapı, yenilenebilir enerji kaynakları alanlarındaki yerel yönetimlerimizin her türlü finansman ve yatırım ihtiyaçları karşılanmaktadır.

İller Bankasının bankacılık sektöründeki yeri hakkında bilgi verebilir misiniz?

14 Mart 2014 tarihi itibarıyla nominal sermayemiz 2014/6045 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 18 Milyar TL'ye çıkarılmıştır.

Ayrıca 17.9 milyar TL. aktif büyüklük ile kalkınma ve yatırım bankaları arasında ikinci sırada yer alıyoruz.

12.2 milyar TL. özkaynaklarımız ile kamu ve yatırım bankaları arasında ilk sırada, tüm bankacılık sektörü içinde 8. sırada olduğumuzu belirtmek isterim. Bu bilgiler ışığında İller Bankasının bankacılık alanında da güçlü bir yapıya sahip olduğunu açıkça ifade etmemiz mümkündür.

Uluslararası kredi kuruluşlarından belediyelere finansman sağlama noktasında ne tür çalışmalar yapıyorsunuz? Bu çalışmalarla ne kadar kredi sağlandı?

Uluslararası kuruluşların sağladığı uygun kredi koşullarının yerel yönetimlerimiz için büyük fayda sağlayacağı kanaatindeyiz. Bu nedenle ilişkilerimizi sıkı bir bağ içerisinde devam ettiriyoruz. Sürekli yaptığımız görüşmelerle yerel yönetimlerimize önemli miktarda uzun vadeli ve düşük maliyetli kredi sağlamaya başladık. Bu kapsamda Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı gibi büyük kuruluşlardan sağlanan krediler belediyelerin büyük projelerinin gerçekleştirilmesinde önemli avantajlar sağlamaktadır.

Dünya Bankasından Belediye Hizmetleri Projesi-I kapsamında sağlanan 212 milyon 900 bin Avroluk kredi daha sonra 178 milyon 200 bin Avroluk Belediye Hizmetleri Projesi-II (Ek kredi) ile desteklenmiş, böylece yaklaşık 400 milyon Avroluk bir kredi portföyü yaratılarak yerel yönetimlerin kullanımına sunulmuştur. Bu proje (Belediye Hizmetleri Projesi-I) kapsamında 11 belediye ve Belediye Hizmetleri Projesi-II (Ek kredi) kapsamında 6 belediye ile alt kredi anlaşması imzalanarak kredinin yerel yönetimlere dağıtılması sağlanmaktadır. 11.11.2015 tarihi itibarıyla krediden 98.772.858,94 Avro kullanılmıştır.

"Belediye Kanalizasyon ve Atıksu Arıtma Tesislerinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında, küçük ve orta ölçekli belediyelerin kanalizasyon şebeke ve evsel atıksu arıtma tesislerinin geliştirilmesi amacı ile İller Bankası ile Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı arasında 12,8 Milyar Japon Yeni tutarındaki kredi anlaşması 22 Haziran 2011 tarihinde imzalanmıştır. 15 Haziran 2012 tarihinde Orhangazi (Bursa), Biga (Çanakkale), Kadirli (Osmaniye) ve Reyhanlı (Hatay) Belediyeleri ile; 28 Eylül 2012 tarihinde Tekirdağ Belediyesi ile; 18 Ekim 2012 tarihinde ise Çan (Çanakkale) Belediyesi ile 21 Mart 2013 tarihinde Kütahya ve Kuşadası (Aydın) Belediyeleri ile, 7 Temmuz 2014 tarihinde ise Osmaniye Belediyesi ile Alt Kredi Anlaşmaları imzalanmış olup, uygulama süreci devam etmektedir. 11.11.2015 itibarıyla krediden 5.367.218.478,31 JPY (112.749.824,07 TL) kullanılmıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) Üyelik Müzakere sürecin-

deki öncelikli sektörlerden olan çevre konusunda; su, atıksu ve katı atık alanlarında işbirliği yapılması amacıyla, 28 Haziran 2012 tarihinde Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ile İller Bankası arasında 150 Milyon Avro tutarındaki Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı garantili "Kentsel Altyapı Projeleri" Kredi Anlaşması imzalanmıştır. Alt proje seçim süreci devam etmektedir. "Yerel Yönetimler Altyapı Geliştirme Projesi" kapsamında, ülkemizde geçici koruma altında olan Suriyeli kardeşlerimizin bulunduğu yerel yönetimlerin su, atıksu ve katı atık sektörlerindeki proje taleplerine yönelik olarak İller Bankası ile Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı arasında 45 Milyar Japon Yeni tutarındaki Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı garantili Kredi Anlaşması 15 Mayıs 2015 tarihinde imzalanmıştır. JICA ile yapılan müzakereler neticesinde geçici koruma altında olan Suriyeli kardeşlerimizin yerleştiği kampların bulunduğu Adana, Osmaniye, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Gaziantep, Malatya, Adıyaman, Şanlıurfa ve Mardin kentlerinin söz konusu sektörlerdeki ihtiyaçlarının karşılanması planlanmaktadır. Proje kapsamında Yerel Yönetimler tarafından Fizibilite Raporları hazırlanmakta olup süreç devam etmektedir.

"İller Bankası Kentsel Ulaşım ve Çevre Kredisi" kapsamında yerel yönetimlerin kentsel ulaşım, su, atık su ve katı atık sektörlerindeki öncelikli yatırım projelerinin finanse edilmesi, kamu sağlığını ve çevreyi iyileştirmek ve AB müktesabatının Türkiye'de uygulanmasına katkıda bulunmak amacıyla İller Bankası ile Avrupa Yatırım Bankası (AYB) arasında 250 Milyon Avro tutarındaki Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı garantili Kredi Anlaşması 6 Ekim 2015 tarihinde imzalanmıştır.

Bu kredi kuruluşlarıyla önümüzdeki dönem için belediyelerimize farklı alanlarda kredi seçeneği yaratma çalışmalarımız sürüyor. Örneğin Dünya Bankası ve JICA ile belediyelerin kent içi ulaşım, enerji gibi alanlarda kullanabileceği kredi sağlanması konusunda görüşmele-

BANKANIN FAALİYET KONULARI

Yerel Yönetimlere;

- » Finansman Temin Etmek,
- » Proje Geliştirmek,
- » Danışmanlık ve Teknik Hizmet Vermek
- » Proje Yürütmek,
- » Yerel yönetimlere Genel Bütçeden ayrılan payların dağıtımlarını yapmak,
- » Bankaya kaynak temin etmek üzere, proje kaynağı için herhangi bir borç ve şartlı yükümlülük altına girmemek kaydıyla kâr amaçlı gayrimenkul yatırım projeleri ile uygulamalar yapmak veya yaptırmak,
- » Bakanlık tarafından talep edilen özel projeler ve kentsel altyapı projeleri ile yapım işlerini yapmak veya yaptırmak,
- » Yurtiçi ve yurtdışı finansman kurumları ile işbirliği yapmak,
- » Yurtiçi ve yurtdışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından ve her türlü fonlardan kaynak sağlamak,
- » Her türlü taşıt, menkul ve gayrimenkul malları almak, satmak, kiralamak, kiraya vermek, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri ve diğer ortaklıkları tesis etmek,
- » Kendi kaynakları dışında finansman temin edilmek ve Bankacılık Kanununa aykırı olmamak kaydı ile çalışma alanı kapsamında yurtdışında projelendirme ve danışmanlık hizmetleri vermek,
- » Projelerin uygulanması için temin edilen finansmanın kullanılmasına aracılık etmek,
- » Ortak idarelere dönük her türlü eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinde bulunmaktır.

rimiz devam ediyor. Böylece yerel yönetimlere öz kaynaklar dışında yeni bir seçenek yaratarak hem modern şehirleşmeye katkı sunuyoruz hem de belediyelerimizin daha rahat iş yapmasını sağlamış oluyoruz.

Gelecekle ilgili değerlendirmenizi almak istiyoruz.

İller Bankası Cumhuriyet tarihimiz kadar eski ve köklü bir kurum. Ancak bir o kadar da yeniliğe açık olduğumuzu burada belirtmek isterim. Vizyonunu geliştiren, teknolojiyi takip eden dünya standartlarında bir banka olma yolunda emin adımlarla ilerliyoruz. Önümüzdeki dönemde başta kentsel dönüşüm alanında olmak üzere kar amaçlı gayrimenkullerin değerlendirilmesi ve belediyelerle ortak projeler geliştirilmesi konusunda önemli hamleler peşindeyiz. Biz güçlü bir kuruluşuz. 82 yıllık bir geleneğimiz, birikimimiz ve altyapımız var. Tüm çalışanlarımızla ülkemizin sağlıklı kentleşmesi ve yerel yönetimlerimizin uygun maliyet ve uzun vadeli krediler alabilmesi için sürekli projeler geliştirmeye çalışıyoruz. Projelerden elde edeceğimiz gelirler yerel yönetimlerimize hibe veya yatırım desteği olarak dönmektedir. Ayrıca yakın bir gelecekte kanunumuzda yapılacak bir değişiklikle yurt dışında da İller Bankası olarak yatırım yapmak arzusunda'yız.

Özetle belirtmek gerekirse bundan sonrası için kalite yönetimi ispatlanmış, bankacılık sektöründeki yerini hep bir adım ileriye taşıyan, Ülkemiz için, yerel yönetimlerimiz için güçlü ve verimli projeler üretmeye devam eden bir İllbank hedefliyoruz.

Faaliyetlerimizi yakından takip eden ve sürekli desteklerini bizden esirge-

meyen Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın İdris Güllüce Beyefendiye ve Bakanlığımız çalışanlarına da teşekkür ediyorum. Ayrıca İller Bankası çalışanlarına da teşekkür ediyorum.

TEKSTİLBANK İSİM DEĞİŞTİRDİ

TEKSTİLBANK'I ALARAK TÜRKİYE'YE GELEN İLK ÇİN BANKASI OLAN INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK OF CHINA (ICBC) BANKANIN TEKSTİL BANKASI AŞ. OLAN UNVANINI ICBC TURKEY BANK AŞ. OLARAK DEĞİŞTİRDİĞİNİ DUYURDU.

Tekstilbank yüzde 75.5 hissesinin tamamını 669 milyon liraya ICBC'ye satmak için sözleşme imzaladığını geçen sene Nisan ayında duyurmuştu. Mart ve Nisan aylarında ise Çin bankacılık otoritesi ile BDDK tarafından satış işlemine onay gelmişti. Açıklama Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndan şöyle verildi:

"Bankamızın 05/11/2015 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında alınan Ana Sözleşmemizin "Unvan" başlıklı 2. maddesinin değiştirilmesine ilişkin karar 13/11/2015 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğüne tescil edilmiştir. İşbu karar gereği Bankamızın Tekstil Bankası Anonim Şirketi olan unvanı ICBC Turkey Bank Anonim Şirketi olarak değiştirilmiştir."

TEKSTİLBANK

Murat Ülker
AFD Ankara Temsilcisi

Yıldız Kuruoğlu
Kentsel ve Sosyal Altyapı Proje Sorumlusu

AFD'NİN ÖNCELİĞİ ÇEVRESEL PROJELER

FRANSIZ KALKINMA AJANSI (AFD) TÜRKİYE'DE ÇOK ÖNEMLİ PROJELERDE FİNANSMAN DESTEĞİ SAĞLADI. ON YILDIR TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN AFD, YENİ STRATEJİSİNİ ENERJİ VERİMLİLİĞİ, YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI, SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTSEL GELİŞİM, DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE İŞ GÜCÜNE ERİŞİMDE CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ TEŞVİK KONULARI OLARAK BELİRLİYOR.

Bertrand Willocquet
AFD Grup Türkiye Direktörü

Serge Perrin
Kentsel Gelişim ve Çevre Bölümü Başkanı

Günümüz şehirlerinin en büyük sorunu ulaşım ve enerji. Trafik sorunu yaşamayan, havası temiz şehirler için toplu ulaşım projelerine ağırlık verilecek. Bunun için emisyon hacimlerini azaltmak ve enerji sorununu çözmek gerekiyor. Bu da ancak daha çevreci projelerle mümkün. 10 yıldır Türkiye’de faaliyet gösteren ve birçok projeyi finanse eden Fransız Kalkınma Ajansı (AFD), Türkiye’de özellikle çevreci projelere odaklanmış durumda. Toplu ulaşım, çevresel yatırım, raylı sistem ve yenilenebilir enerji alanında çalışmak isteyen belediyelere kapılarının açık olduğunu söyleyen AFD Türkiye Müdürü Bertrand Willocquet, destekleyecekleri projelerin yakından veya uzaktan iklimle ilgili olmasının şart olduğunu altını çizdi.

AFD Türkiye Müdürü Bertrand Willocquet ile Türkiye’deki yerel yönetimlerin finans anlayışını, kalkınmanın bölgeler arasındaki farklılıklarını, Fransa ve Türkiye arasındaki geçmişe dayalı köklü işbirliğini ve sürdürülebilir bir şekilde kalkınmaya dair tüm detayları konuştuk.

AFD, Türkiye’ye ilk girdiği zamanlar uzun vadeli kredilerden ve Türk belediyelerinin uzun vadeli krediye bakış açılarındaki sorunlarından bahsediyordu. O nedenle Marmara Belediyeler Birliği ile ortaklaşa eğitimler düzenlediler ve Türkiye’deki belediyelere bunu anlatmak için çok çaba sarf ettiler. O günden bu güne bir şeyleri değiştirebildiler mi?

Öncelikli olarak Fransız Kalkınma Ajansı’nın misyonu biraz gelişmiş olsa da uzun vadeli yaklaşımında ciddi bir değişim olmadı. Uzun zamandır Türkiye’deyiz ve daha uzun yıllar burada kalmak istiyoruz. Bu son 10 yıl içinde ekonomik kalkınmayı desteklerken bu gün daha çok yeşil ve kapsayıcı büyüme olarak adlandırabileceğimiz bir misyonumuz olduğunu söyleyebiliriz. Bizim azimle çalıştığımız hedeflerimiz bunlar. Bu hedeflerimiz kapsamında iklim değişikliği ile mücadelede katkıda bulunuyoruz ve bu mücadeleyi destekleyen projeleri finanse etme misyonuna sahibiz. Bir projenin tamamı iklim ile ilgili olmayacaksa bile bunun en az yarısı iklimle ilişkilendirilebilir. İklim değişikliği ile mücadele için doğrudan kentlerle ilişki

kurmamız çok önemli. Bu gün bildiğimiz üzere kentler iklim değişikliği konusunda çok önemli bir role sahipler, bu nedenle önemli sorumlulukları var. Tabii biz burada kentlerin karbon salınımlarını daha fazla azaltmalarını ve kentsel gelişim ile birlikte daha az enerji tüketmelerini, bunun daha verimli olması için ise yenilenebilir enerji üretebilmelerini arzuluyoruz.

Türkiye, emisyon ve küresel iklim değişikliği gibi kavramları gittikçe yoğun olarak tartışmaya başladı. Belediyelere bu konuyu anlatmak için AFD neler yapıyor?

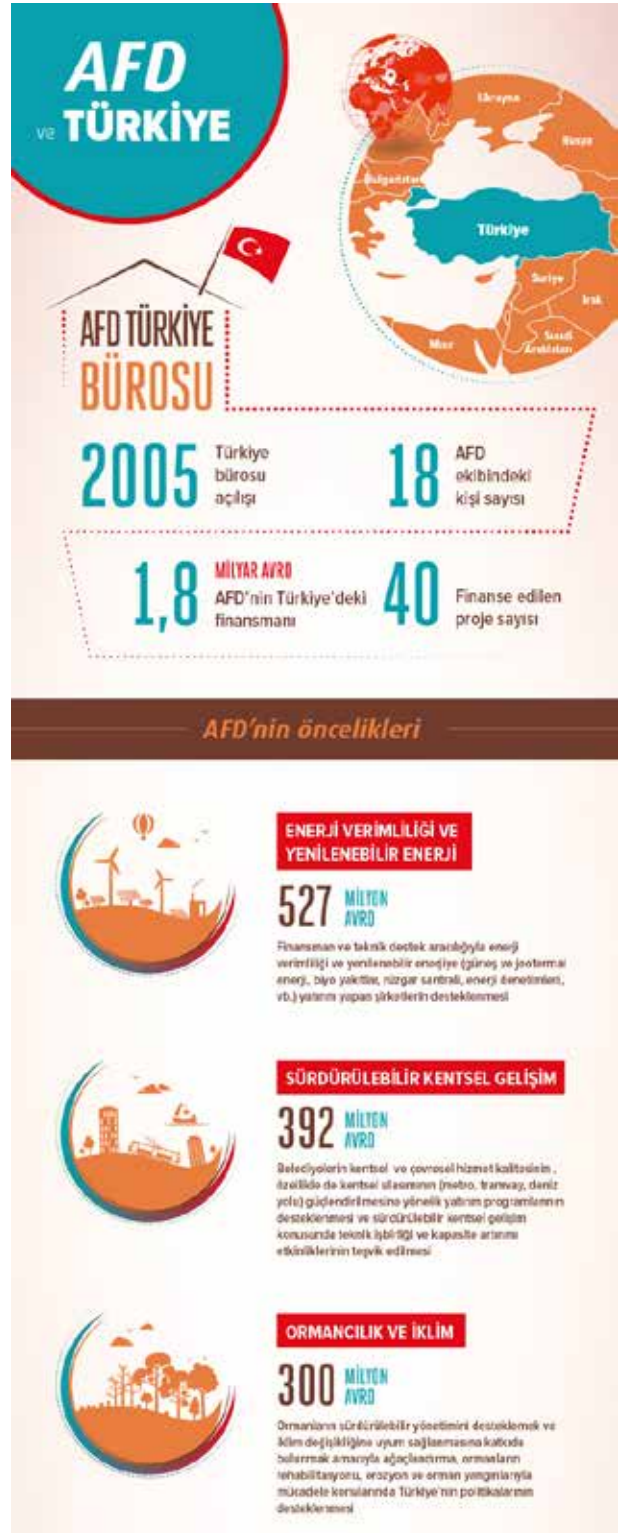
Finanse ettiğimiz projelere bakarsak eğer vadelerinin 15-20 yılı kapsadığını görürüz. Örneğin; katı atık, atık su, ulaştırma vb. Bu yatırımlara baktığımızda kendini uzun vadede gerçekleştiren projeler oluyor. Farkındalık konusuna bakacak olursak sağladığımız finansmanlar kapsamında, ilgili konularda önerilerde bulunarak ve karbon emisyonu düşük olan ya da yenilenebilir enerjiyi destekleyen projeleri finanse ederek; katkı sunmaya çalışıyoruz. Katı atık ve enerji kazanımı da bu kategoriye girebilir. Enerji üretiminde de daha sağlıklı, verimli, yenilenebilir enerji üretimi geliştirilebilir.

AFD Türkiye'deki belediyeleri destekleme konusundaki yaklaşımını değiştirdi mi? Daha önce kalkınmaya yönelik politikaları desteklerken neden çevre ağırlıklı projeleri destekleme yönünde bir karar aldı?

Genel olarak bakacak olursak kalkınmadan bahsettiğimizde şirketlerin gelişmesini kast ediyoruz ancak belediye sektöründe hiçbir zaman politik bir değişiklik gerçekleşmedi. Aynı yaklaşım sürdürülmeye devam ediyor.

Çevreci anlayışın ön plana çıkmasının sebebi nedir?

Çünkü günümüzde artık sadece ekonomik kalkınmadan konuşmuyoruz. Sürdürülebilir kalkınmadan bahsediyoruz. Sürdürülebilir kalkınmanın ise 3 bileşeni vardır. Bunlar çevre, sosyal ve ekonomik bileşenleridir. Bu 3'ünün yerine getirilebilmesi veya bunlardan 1 tanesinin bile yerine getirilebilmesi bu kapsama girecektir. Mesela bir süre çevresel yatırımlar yapıldığında bunun ekonomik kalkınmaya zarar verebileceği düşünülmüştü. Ama bugün tam tersi bir durum söz konusu, artık çevreye bir yatırım yapacak olursak bunun ekonomik kalkınmaya ve büyümeye de faydalı olacağını söyleyebiliriz. Yani hiç birini birbirinden ayırt etmek mümkün değil.

“ÇEVRE VE KALKINMAYI KARŞI KARŞIYA GETİRMEMEK GEREK”

Bütün dünyada çevre ve ekonomi hep karşı karşıyadır. Ekonomi ve çevre arasında bir tercih yapmak zorundaymışız gibi. Bu anlamda kredi veren bir kuruluş olarak bu konuyu nasıl bakıyorsunuz?

Çevre ve kalkınmayı karşı karşıya getirmemek gerekir. Çünkü ihtiyaç duyulan alt yapı projeleri her daim mevcuttur. Bu projeleri gerçekleştirirken ondan sonra olumsuz çevresel etkilerini azaltacak çalışmaların da önemlidir. Altyapı projesinin anlamsız olduğunu söylemek çok doğru olmaz. Fransa Kalkınma Ajansı'nın yaptığı projelere bakarsak finanse ettiğimiz projeler zaten bu çevresel etkileri azaltmaya yönelik projelerdir. Fransa Kalkınma Ajansı kendi büyüklüğüne göre gerçekçi davranarak projeleri finanse ediyor. Diğer uluslararası kuruluşlar gibi biz de kendi ölçeğimizde projeleri finanse etmeye çalışıyoruz. Yeni teknolojiler konusunda yeterince bilgiye sahip olamayabiliyoruz. O sektörde gelişmemiş olması da söz konusu olabiliyor. Örneğin Türkiye'de enerji verimliliği konusunda yüzde 20 ile 30 arasında çok ciddi bir kazanç potansiyeli söz konusu ve bu konuyla ilgili AFD gibi kalkınma kuruluşları daha çok teşvik edici. Mesela yeni fırsatlardan bahsederek Türkiye'de güneş enerjisi potansiyelinin olduğunu biliyoruz. Yeni teknolojiler mevcut. Fotovoltaik panolardan çok daha ileride olan özellikle enerji stok etmeye yarayan konsantre edilmiş

güneş enerjisi panolarının mevcudu gibi yeni teknolojilerin geliştirilerek uzun vadede istihdamın da söz konusu olabilir. Burada tabii ki karşımızdaki partnerimizin karar alması gerekiyor. Ya orta vadede bir finansman sağlanacak, ya da bizim gibi kuruluşlar aracılığıyla uzun vadeli finansmanlardan yararlanılarak yeni sektörlerin gelişmesi sağlanacak.

Türkiye'de buna örnek gösterebileceğimiz bir proje var mı?

Şimdilik yok ama diğer coğrafyalarda deneyimlerimiz var. Mesela Fas'ı örnek olarak alabiliriz. Orada güneş enerjisinin inovatif kullanımı konusunda, özel sektör ve kamunun birlikte geliştirdiği çok kapsamlı ve geniş bir yatırım programını desteklemiştik. O yüzden de diğer finansal yatırım kuruluşlarıyla birlikte eş finansal modelinde çalışmıştık. Özellikle bu tip projelerde tecrübelerimizi eğer Türkiye'de böyle bir ilgi doğacak olursa kullanabileceğiz. Tabii ki bu arada yeni teknolojilerden bahsettiğimiz için bunlar daha çok ulusal ölçekte oluyor. Ama pilot proje şeklinde belediyelerle çalışmalar gerçekleştirebilecektir.

Bu açıdan baktığımızda Türkiye'nin diğer dünya ülkeleri arasındaki konumunu nasıl değerlendirebiliriz?

Bu açıdan bakacak olursak Türkiye'nin başka bir ülkeye göre çok da farklı bir konumda olduğunu söylemek doğru olmayacaktır. Çünkü yeni teknolojinin tanınması da genelde çok yaygın değil. Örnek verecek olursak belediye sektöründe bizim bir hibe kapsamında yenilenebilir enerji, enerji verimliliği konusunda yaptığımız teknik işbirliği projesi halen devam etmektedir. Tabii ki bu konularda teknik işbirliği çalışmaları gerçekleştirmek mümkün olabiliyor. Bir belediyenin de böyle bir proje ile bize geldiğini görüyoruz.

Nedir bu proje?

Biyomas; yani organik atıklardan ısı ve elektrik üretimi. Gerçekçi olmak gerekirse belediyelere baktığımızda toplu taşıma konusunda yapılan yatırımların öncelikli olduğunu görüyoruz. Bir de toplu taşımanın karbon emisyonunu ve trafiği doğrudan azalttığını çok daha duyarlı projelerin gerçekleştiğini görüyoruz. Ama bir amacımız da farklı konularla ilgili uluslararası deneyimimizi yerel yönetimlerle paylaşmak.

Türkiye'de belediyelerden en yoğun talep özellikle ulaşım sektöründe mi geliyor ne tür projeler için talep var?

Ulaştırılmaya baktığımızda farklı boyutları var. Birincisi ekonomik, bu anlamda şehir içinde özellikle insanların

birbirine iletişiminde olması ve ekonomideki büyümenin de bir yerde artması anlamına geliyor. Bu durum daha fazla hareketliliği de artırıyor ve bu da finansal hareketliliği sağlıyor. Finansal derken yani özellikle biletlerin alınabilirliğinden bahsediyorum.

Bir de sosyal boyutu var. Sonuç olarak kentin bir yerinden başka bir yerine uygun masraflarla hareket edebilme imkanı söz konusu, haliyle kapsayıcı bir tarafı da olmuş oluyor. Üçüncüsü de çevresel olarak havaya salmış olduğunuz toksit olarak adlandırabileceğimiz gazlarında azalmasını sağlıyor.

Türkiye’de son 5 yılda ne kadar hibe, ne kadar kredi yapıldı?

Son 5 yılda belediye sektörüne sağlanan finansmanın tamamına yakını kredi şeklinde gerçekleşti. Kredilerin uzun vadeli olması ve aynı zamanda piyasa koşullarının altında olması önemli bir detay. Ayrıca hibeler de teknik danışmanlık konusunda kullanıldı. İkincisi hibelerin farkındalık çalışmalarını desteklemiş olması. Tekrar edecek olursak 2 özellik var Fransız Kalkınma Ajansının finansmanında. Birincisi vadesi. 15-20 yıla varan vadelerden bahsedebiliriz ve aynı zamanda faizlerin piyasa koşullarına göre daha düşük olması. Bu piyasa koşullarında bizim destek sağlamamızda farkındalık çalışmaları eğitimlerini de kapsıyor.

Küçük belediyeler AFD’nin bu uygun kredilerinden yararlanabiliyorlar mı, başvuruları ne durumda?

Büyükşehir belediyeleri doğrudan Fransız Kalkınma Ajansı’nın finansal kalkınmalarından yararlanabiliyorlar. Diğer belediyelere de erişebilmek için bizim banka aracılığı dediğimiz özellikle Türkiye’deki bir banka yoluyla bu belediyelerin yatırımlarını finanse edebilme imkanımız oldu. Ağırlıklı olarak hem ilçe belediyeleri hem beldeler oldu. Bir uluslararası finansman kuruluşuyla birlikte eş finansman sağlamayı düşündüğümüz

bir bankayla birlikte büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri ve diğer belediyelerin de yatırımlarını karşılayabilmek istiyoruz; bunun üzerinde çalışıyoruz. Türkiye’de erişebileceğimiz tüm belediyelerle bunun

gibi farklı kanallarla çalışıyoruz. Diğer finansal kuruluşlarla kendimizi de karşılaştıracak olursak belki de biz dünyada yerel yönetimlerle doğrudan (hazine garantisiz ve garantili) en çok çalışma kabiliyetine sahip olan kuruluşlardan bir tanesiyiz. Özellikle dünyada deniz aşırı belediyelerle yaptığımız projeler mevcut. Bunun dışında diğer coğrafyalarda da Medellin, Sao Paulo ve Meksiko City gibi kentlerle de çalışmışlığımız var. Belediyecilik konusunda dünyada eğer uluslararası finansal kuruluşlarla kendimizi karşılaştıracak olursak bu konuda çok ciddi bir deneyime sahibiz.

Küçük belediyeler özel bankalara diğer belediyeler ise AFD’ye direkt başvurabilirler mi?

Kesinlikle finanse etmek isteriz, bugüne kadar büyükşehir belediyelerini finanse etmiştik. Eğer diğer belediyeler de finansman arayacaklarsa bu konuda görüşülmesi mümkün olabilir. Burada önemli olan belediyelerin bize geldiklerinde en azından fikir sahibi olmaları, eğer bir ön etütleri ve ön veya fizibilite çalışmaları olması önemli. Bu fikirleri geliştirmek için teknik işbirliği, teknik danışmanlık, teknik asistanlık geliştirme gibi konularda imkânımız olabilir. Verimlilikten dolayı biz en az üç aşağı beş yukarı 10 milyon euroluk projeleri finanse edebiliyoruz.

Belediye başkanlarına hitap etmek isteseydiniz ne söylediniz?

İklim değişikliği konusunun gerçekten çok önemli olduğunu söylemek isterdim. Taraflar konferansını (COP21 Konferansı Paris’te Aralık ayında gerçekleştirilecektir) da ağırlayan bir ülkenin adına da konuşacak olursam gerçekten bu konunun geleceğe yatırım olacağını belirtmek isterim.

FRANSIZ KALKINMA AJANSININ TÜRKİYE STRATEJİSİ

Fransız Kalkınma Ajansı (AFD), Türkiye’deki faaliyetlerini, Akdeniz bölgesi için belirlenen hedefleri kapsamında yürütmektedir.

İklim ve çevre konularında Türk-Fransız işbirliğini güçlendirmeye katkıda bulunarak, Akdeniz ekosistemlerinin korunmasına ve sera gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ortak çözümler üretilmesine destek olmaktadır.

AFD Türkiye, 2014-2017 stratejisi kapsamında 4 öncelikli çalışma alanı belirlemiştir :

- » Kentlerin sürdürülebilir gelişimini desteklemek ;
- » Şirketlerin ekonominin gelişmelerine uyum sağlamalarına eşlik etmek ;
- » Doğal kaynakları korumak ve değerlendirmek ;
- » İş gücüne erişimde cinsiyet eşitliğini teşvik etmek.

*Türkiye Belediye ve
Altyapı Projeleri Müdürü*
Fatih Türkmenoğlu

EBRD’NİN YENİ YATIRIM GÖZDESİ “TÜRKİYE”

AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI
BELEDİYELERİN SU, ATIK SU ARITMA,
OTOBÜS ALIMI, HAFİF RAYLI SİSTEM, KATI
ATIK YÖNETİMİ, MERKEZİ ISITMA, SOKAK
AYDINLATMASI, ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE
BENZERİ PROJELERİNİ FİNANSE ETMEYE
DEVAM EDECEĞİNİ SÖYLÜYOR.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinin gündemi alt yapı... Raylı sistem, atık yönetimi, atık su arıtma ve merkezi ısıtma gibi alt yapı işleri büyük bütçeler istiyor ve hiçbiri bu konuda uygun faizli finans kaynakları olmadan gerçekleştirilebilecek olan projeler değil... Şehirlerle ilgili finans sağlayan kuruluşlardan bir tanesi de EBRD, yani Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası... EBRD'nin Türkiye ile ilgili vizyonunu ve misyonunu sormak için Türkiye Belediye ve Altyapı Projeleri Müdürü Fatih Türkmenoğlu'na ulaştık. Türkmenoğlu EBRD'nin önümüzdeki yıllarda da diğer banka ve finansörlerden daha uzun vadeli riskler alarak projelerin gerçekleşmesinde katalizör rolü üstlenmeye devam edeceğini söylüyor.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın kuruluş amacı ve vizyon nedir?

European Bank for Reconstruction and Development-Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD-AIKB) 1991 yılında devletler arası anlaşma ile kurulmuş Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve İslam Kalkınma Bankası gibi kurumlarla aynı statüde çok uluslu bir kalkınma bankasıdır. Bankanın ortaklık yapısı içerisinde Türkiye Cumhuriyeti'nin de bulunduğu 64 devlet ve 2 uluslararası kuruluştan (Avrupa Birliği ve Avrupa Yatırım Bankası) oluşmaktadır. Bankamızın kuruluş amacı faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde özel sektör girişimciliğini geliştirmek ve alt yapı yatırımlarının

desteklenip ülkelerin çevresel ve sürdürülebilir kalkınmasına katkıda bulunmaktadır. Toplam 36 ülkede faaliyetlerini sürdüren Banka, Türkiye'deki faaliyetlerine ise 2009 yılında başlamıştır.

Türk belediyeçilik sistemine bakış açınızı kısaca bize anlatabilir misiniz?

2014 yılı Nisan ayından itibaren efektif olan 6360 sayılı yasa ile büyükşehir belediyelerinin sorumluluk sahaları genişlemiş ve 14 ilde büyükşehir belediyesi kurulmuştur. Büyükşehir belediyelerimizin mevcut merkez ilçelerinde ve sorumluluk sahasına yeni eklenen ilçelerde kentin ihtiyaçlarını karşılama ve sürdürülebilir kalkındırmanın sağlaması için su, katı atık yönetimi ve kent içi ulaşım alanlarındaki projelerini ivedilikle hayata geçirmeleri gerekmektedir. Biz de Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası olarak belediyelerimizin bu projelerini zamanında ve başarıyla hayata geçirmeleri için üzerimize düşen görevi yerine getireceğiz. Bankamız bu amaçla belediyelerin su, atık su arıtma, otobüs alımı, hafif raylı sistem, katı atık yönetimi, merkezi ısıtma, sokak aydınlatması, enerji verimliliği ve benzeri projelerini finanse edecektir.

“TÜRKİYE'DEKİ BELEDİYELERE DESTEK OLARAK YAŞAM STANDARTLARININ GELİŞTİRİLMESİNE KATKIDA BULUNMAYI HEDEFLİYORUZ.”

Türkiye'de çalıştığınız belediyeler var mı ve bu belediyelerle yaptığınız işler hakkında bilgi verebilir misiniz?

Türkiye'de faaliyete başladığımız tarihten itibaren toplam altı projede belediyelerimize dış finansman sağladık. Bankamız, Bursa Büyükşehir Belediyesi Hafif Raylı Sistemi'nin ikinci aşaması ve 30 adet vagon alımı için 70 milyon Euro, Mersin'de tamamlanan ilk atık su arıtma tesisine ek olarak şehrin batısında yapılması planlanan Mezitli Atık Su Arıtma tesisinin inşaatı projesine 20 milyon Euro, Gaziantep Büyükşehir Belediye'sinin ulaşım sistemine 50 adet yeni ve çevreci CNG otobüsün eklenmesi projesine 10 milyon Euro, Bodrum Belediyesi'nin su şebekesinin yenilenmesine 7.5 milyon Euro ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin üç adet arabalı vapur alımı projesine 33 milyon Euro ve yine Büyükşehir Belediyesi'nin 85 adet metro aracı alımı projesine ise 23.5 milyon Euro kredi sağlamıştır. Bu projelere ek olarak Bankamız, İstanbul Deniz Otobüsleri şirketinin

özelleştirilmesi sürecinde 150 milyon USD finansman sağlamıştır. Banka, finanse ettiği projeler aracılığıyla Türkiye'deki belediyelere destek olmayı ve insanların yaşam standartlarının katkıda bulunmayı hedeflemiştir.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan Türk belediyeleri nasıl yararlanırlar ve irtibata geçme prosedürleri hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

Belediyelerimizi ziyaret ederek projeleri hakkında bilgi alıyoruz. Zaman zaman belediye projelerinin hayata geçirilmesine katkıda bulunacak bankamızın teknik proje uzmanları da belediye ziyaretlerimize katılıyorlar. Belediyelerimiz de bankamızı arayarak bizimle irtibata geçebiliyor. AIKB olarak belediyelere finansman sağlamaya ek olarak belediyelerimizin kurumsal kapasitelerinin artırılması, belediyelerimizin yönetim ve operasyonlarının uluslararası standartlara getirilmesi amacıyla hareket ederek sadece finansör olmaktan çıkarak onlara toplu çözümler sunuyoruz. Bu konulara ek olarak aynı zamanda projenin başarıyla uygulanması ve tamamlanması için de kendilerine destek olacak uluslararası ve yerel uzmanlardan oluşan danışman firmaları donör ülke-lerimizden sağlamış olduğumuz fonlarla belediyelerimiz üzerinde hiçbir maliyeti olmaksızın hizmetlerine veriyoruz. Dış borçlanma için merkezi hükümetten alınması gereken izin ve onay süreçlerinde yine belediyelerimize destek sağlıyoruz. Projeyi çevresel, sosyal ve ekonomik değerler çerçevesinde inceleyerek projenin verimliliğini azami seviyeye getirmeye çalışıyoruz. Bankamız belediye projelerine iki türde finansman sağlamaktadır. Banka, doğrudan belediyeleri proje bazında kredilendirebilir veya belediyeler tarafından ihale edilen Yap-İşlet-Devret modelinde olan projelerde müteahhit firmalara finansman sağlayabilir.

Önümüzdeki dönemlerde Türkiye ile ilgili nasıl bir plan ve vizyon öngörüyorsunuz?

Belediyelerimizin dış kredili olarak gerçekleştirmek istediği projeler için işbirliği yapmak ve finansman sağlanmasına yönelik girişimlerde bulunmak istiyoruz. AIKB önümüzdeki yıllarda da diğer banka ve finansörlerden daha uzun vadeli riskler alarak projelerin gerçekleşmesinde katalizör rolü üstlenmeye, geniş ürün yelpazesi ile, farklı para birimleri ve vadelerde kredi vermeye devam edecektir.

38 MİLYAR 600 MİLYON TL'LİK DEV BÜTÇE!

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN 2016 YILI BÜTÇESİ 16 MİLYAR 100 BİN LİRA OLARAK AÇIKLANDI. BU RAKAM, İSKİ, İETT VE ŞİRKET CİROLARI İLE BİRLEŞİNCE 38 MİLYAR 600 MİLYON LİRAYA KADAR ULAŞIYOR.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, 2016 yılında İstanbul'da yapılması planlanan hizmet ve yatırımları içeren 2016 yılı bütçesini Belediye Meclisi'ne sundu. İstanbul'un dünyanın 127 ülkesinden büyük olduğunu ifade eden Kadir Topbaş, İBB'nin 2016 yılı bütçesinin 16 milyar 100 bin lira; İSKİ ve İETT ile birlikte 24 milyar lira, şirket ciroları dahil konsolide bütçenin ise 38 milyar 600 milyon lira olacağını açıkladı.

Topbaş, "Görevde olduğum 11 yılda İstanbul'a 69.4 milyar lira yatırım yaptık. 2016'da da toplam 16 milyar 300 milyon lira yatırım yapacağız. Gelecek yıl sonunda yatırımlar toplamımız 97.6 milyar liraya ulaşacak" diye konuştu.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu FITCH'in İBB'nin uzun vadeli kredi notunu yükselttiğini, Japon kredi derecelendirme kuruluşu JCR'nin ise İBB'yi en yüksek düzeyde yatırım yapılabilir kategoride gösterdiğini söyleyen Topbaş, son kredi notlarının İstanbul'un yatırım yapılabilir bir kent olduğunu açıkça gösterdiğini kaydetti.

EN BÜYÜK PAY ULAŞIMA AYRILDI

Bütçede en büyük payı ulaşım ayırdıklarını söyleyen Topbaş, 8 milyar 42 milyon liralık ulaşım yatırımı yapacaklarını, çevre yatırımlarına ise 5 milyar 818 milyon lira ayırdıklarını belirtti. 2019 yılı sonunda İstanbul'un 483 kilometre raylı sisteme ulaşmasını hedeflediklerini vurgulayan Topbaş, "İstanbul'da gelecek yıl sonunda günlük 7 milyon kişi raylı sistemleri kullanır hale gelecek. İstanbul 2019 yılı sonunda da 11 milyon kişinin günlük raylı sistemleri kullandığı bir şehir olacak" dedi.

BELEDİYELERİN DANIŞMAN BANKASI:

TEB

DANIŞMAN BANKA SIFATIYLA SEKTÖRÜN İHTİYAÇ VE BEKLENTİLERİNİ BELİRLEYEN, ÖZEL BİR YAPILANMA OLUŞTURARAK UZMAN BİR EKİPLE BELEDİYELERE YÖNELİK ÜRÜN VE HİZMETLER SUNAN TEB, SEKTÖRDE FARKLILAŞMA YOLUNDA EMİN ADIMLARLA İLERLEMeye DEVAM EDİYOR.

Belediyecilik alanına ilk giren özel bankalardan biri olan TEB, Kobi alanındaki deneyimlerini yerel yönetimlere aktarıyor. Belediye finansmanı alanına girmeden önce sektörle ilgili araştırma yaptıklarını belirten TEB Kobi Bankacılığı Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı Turgut Boz, belediyeleri ziyaret etmeye başladıklarında onlarla aynı dili konuşan bir özel banka haline geldiklerini söyledi. Kamuyu ve mevzuatı iyi bildiklerinin altını çizen Boz, hedeflerinin sadece kredi sağlayan bir banka değil aynı zamanda belediyelere yön gösteren bir “danışman banka” olmak olduğunu da sözlerine ekledi. Peki TEB’in sektöre girdiği günden bugüne neler değişti? Turgut Boz bu sorunun yanıtı ile birlikte TEB’in yerel yönetimlere bakış açısını ve hedeflerini de anlattı.

TEB KOBİ Bankacılığı
Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı ve
Genel Müdür Vekili
Turgut Boz

Türkiye’de yerel yönetimler finansman ihtiyaçlarında genelde kamu bankalarını kullanmayı tercih ediyorlardı. Kamu finansmanı alanında faaliyet gösteren ilk özel bankalardan bir tanesi olduğunuza göre, ilk zamanlar ne gibi sorunlarla karşılaştınız?

Türk Ekonomi Bankası (TEB) olarak kamu finansmanı alanındaki faaliyetlerimize 2008 yılında başladık. Bu dönemde yaptığımız araştırmalarda, yerel yönetimlerin büyük ölçekte ekonomik aktivite yaratmalarına rağmen, finansal kaynaklara erişimde zorluk yaşadıklarını, teknolojidenden ve bankacılık sektöründen yeteri kadar faydalanamadıklarını tespit ettik. Bu ihtiyaçtan yola çıkarak kamu finansmanı alanında çalışmalarımıza başladık.

Çalışmalarımıza ilk başladığımızda yaklaşık 3000 belediyenin önemli bir kısmı maalesef bazı olanaklardan yoksun durumdaydı. Elbette özel bir bankanın belediyelerle çalışma talebi, size finansman sağlayacağımız demesi, teknolojik olarak katma değer sağlayacağımız demesi çok kolay olmadı. Yasalardan kaynaklı olarak belediyeler kamu bankalarından hizmet alıyorlardı fakat bu desteğin de yetersiz kaldığı durumlar olabiliyordu.

Öte yandan, 2008 yılı yerel yönetimlerin kabuk değiştirdiği yıllara denk geliyor. 2002 yılı sonrasında, özellikle 2005’ten itibaren yerel yönetimler, yapılan reform niteliğinde yasal değişikliklerle gelirlerini artırabilen, öz gelir yaratabilen, merkezi bütçeye bağılılıkları azalan, daha fazla özel sektör mantığıyla yönetilen bir yapıya dönüştü.

Biz TEB olarak tüm bu gelişmeleri dikkatle takip ederek, gerekli araştırmalarımızı yaparak ve sektörün ihtiyaç ve beklentilerini belirleyerek bu alana girdik. Faaliyetlerimize başlamadan önce Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, İller Bankası gibi ilgili taraflarla bir araya geldik; yasaları, mevzuatı taradık ve neler yapabileceğimizi belirleyerek yol haritamızı çıkardık. Dolayısıyla belediyeleri ziyaret ettiğimizde belediyeler karşılarında özel bir bankadan ziyade, kendileriyle aynı dili konuşabilen bankacılar gördüler. Özellikle o dönem için hem yepyeni bir yaklaşımın karşılaştıkları hem de bankamızın sunduğu farklı ürün ve hizmetlerle tanıştılar.

TEB olarak, ilk kez bir bankanın, üstelik de özel bir bankanın bu alana özel bir yapılanma oluşturarak uzman bir ekiple sadece belediyelere yönelik ürün ve hizmetler sunmasını sağladık. Bu da bizi sektörde farklılaştıran en büyük etken oldu.

“ÖZEL BANKALAR İLE SEKTÖR REKABETE AÇILDI!”

Özel bankaların bu alana girmesi belediyeler için ne gibi avantajlar sağladı?

İlk olarak, özel bankaların bu alana girmesiyle birlikte, sektörün rekabete açıldığını söyleyebiliriz. Bu sayede belediyelerin özellikle finansman sağlama konusunda hem daha kolay ve hızlı hem de rekabetçi bir şekilde finans kaynaklarına ulaşmaları sağlandı. Diğer taraftan, belediyeler kamu kurumu olmalarıyla diğer ticari müşterilerimizden ayrışıyorlar. Dolayısıyla belediyelere sunulan ürün ve hizmetlerin yasalara, mevzuata, kısacası sektöre özel ve uygun olması gerekiyordu. Özel bankaların bu alana girmeleriyle bu konuda önemli gelişmeler yaşandı. Örneğin, özel bankaların sektöre girmesinden önce, belediyeler ancak İller Bankası mektubu karşılığında kredi kullanabiliyorlardı ve bu durum hem maliyetlerin artmasına hem de bürokrasiye neden oluyordu. Bu durum bugün büyük oranda değişmiş durumda. Yine bizim sektörde ilk kez başlattığımız online tahsilat imkanıyla vatandaşlar artık belediyelere olan yükümlülüklerini belediyeye gitmeden, çalıştıkları TEB şubelerinden, internet bankacılığı ya da ATM’leri kullanarak yerine getirebiliyor. Bu hizmet kalitesini artırıyor, belediyelerin bir iş yükünü hafifletiyor, vatandaş tarafında ise vergi vb. ödemeleri kolaylaştırıyor.

TEB belediyelere finansman sağlarken seçici midir, özellikle tercih ettiği projeler var mıdır?

TEB olarak kamu finansmanı alanındaki çalışmalarımızla bizi sektörden ayıştıran en önemli özelliğimiz, her belediyeye farklı, butik hizmet sunma anlayışımız. Çünkü yapılan işler benzer olsa da, söz konusu belediyenin mali durumu, yönetsel yaklaşımları farklı olabilir ve bu durum da o belediyeye özel çalışma yapılmasını gerektirir. Biz de banka olarak, hemen her ölçekteki belediyeye hizmet verirken butik bir çalışma yapıp tamamen o belediyeye özel bir çözüm getiriyoruz. Dolayısıyla da, her ölçekte belediye için finansman ihtiyacı duyulan her proje bizim ilgi alanımıza giriyor.

Genel Müdürlük’te bulunan Kamu Finansmanı ekiplerimiz gelen talepleri tek tek değerlendirerek sonuçlandırıyor. Burada, 5393 no’lu Belediye yasasının belirlediği sınırlar çerçevesinde finansman talebinin yapılmış olmasına ve yasal prosedürlere uygun olarak Belediye Meclis kararlarının alınmış olmasına özellikle dikkat ediyoruz. Burada altını

çizmemiz gerekir ki, bir özel banka olarak bir kamu kurumu ile çalışırken, yapılan her işlemin yasalara ve mevzuata uygun olması çok dikkat ettiğimiz bir husustur.

Yerel yönetimlerin yapmış olduğu projeler değerlendirilirken göz önünde bulundurulacak unsurlar nelerdir? Borçlanma stratejileri belirlenirken ve borç yönetimi politikaları uygulanırken nelere dikkat ediyorsunuz?

Önceliğimiz 5393 no'lu Belediye yasasına uygunluk ve borçlanma için belediyenin tamamlaması gereken yasal süreçlerin tamamlanmış olması. Ardından da bankamızın belediye kredi politikaları çerçevesinde bu talebin karşılanması ve şartların oluşturulması geliyor. Yine daha önce belirttiğim gibi projeye ve ihtiyaca göre yapılacak olan çalışmayla belediyenin en uygun koşullarda borçlanması temel hedefimiz. Şunu çok iyi biliyoruz ki, belediyenin yapacağı her türlü işlem için kamu yararının gözetilmesi zorunluluğu bulunuyor. Biz de TEB olarak buna sonuna kadar dikkat ediyoruz.

Son yıllarda her ne kadar belediyelerin kaynakları artmış olsa da, kentsel ihtiyaçlar da hızlı şehirleşmeye paralel olarak artmıştır. Artan finansal olanaklar belediyelerin kredi kullanımında bir azalmaya sebep oluyor mu, yoksa paralel bir şekilde kredi talepleri de artıyor mu?

Özellikle 2002 yılından sonra hem yasal mevzuatta yapılan değişiklikler ve iyileştirmeler, hem de yönetsel anlayışın değişmesiyle belediyelerin gelir yaratma kapasitelerinde önemli iyileşmeler olduğunu söyleyebiliriz. Tabii hızla büyüyen ve gelişen şehirlerin artan ihtiyaçları da yeni gelir kaynaklarını, finansman olanaklarının artırılması da ihtiyaçları beraberinde getirdi. Nitekim rakamlara baktığımızda, yerel yönetimler 2006 yılında toplam 31,7 milyar TL gelir yaratırken, 2010 yılında 53,5 milyar TL gelir yaratmış ve 2014 yılına geldiğimizde ise toplam 90,5 milyar TL gelire ulaşmış sektörün büyüklüğü. Buna paralel olarak da, harcamalarda aynı oranda artış görülmüş. Buradan kredi kullanımının arttığını söyleyebiliriz fakat asıl önemli olan gelirlerin de artmış olması. Geçtiğimiz yıl yapılan ve tüm

*TEB KOBİ Bankacılığı
Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı ve Genel Müdür Vekili
Turgut Boz*

**“TEB OLARAK KAMU
FİNANSMANI ALANINDAKİ
ÇALIŞMALARIMIZLA BİZİ
SEKTÖRDEN AYRIŞTIRAN
EN ÖNEMLİ ÖZELLİĞİMİZ,
HER BELEDİYEYE FARKLI,
BUTİK HİZMET SUNMA
ANLAYIŞIMIZ.”**

sektörü etkileyen 6360 sayılı Büyükşehir Belediyeleri yasası ile Büyükşehir Belediye sayısı 30'a çıkarılarak bu illerdeki İl Özel İdareleri kaldırıldı. Özellikle bu illerde ciddi bir yatırım ve altyapı ihtiyacı ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Çünkü iletişim olanaklarının bu denli arttığı günümüzde, herkes daha iyi hizmet, daha modern kentler talep ederken, bu durum sürekli bir yatırım ihtiyacını da beraberinde getiriyor.

Önümüzdeki yıllarda Türk belediyelerinde nasıl bir seyir beklentisi içerisindeyiz? Sektör büyümeye devam edecek mi ve şayet büyümeye devam edecekse öngörünüz nedir?

Geçtiğimiz 10-15 yıllık dönemde önemli bir gelişme kaydeden sektörün büyümeye devam etmesi kaçınılmaz. Türkiye'nin gelişimine paralel olarak şehirlerin gelişmesi, modernleşmesi, akıllı şehirler haline gelmesi yerel yönetimlerin büyümesini zorunlu kılıyor. Bu noktada, özellikle kamu otoritesinin yasa ve mevzuatlar açısından yerel yönetimlerin ihtiyaçlarına uygun şekilde değiştirilmesi, geliştirilmesi çok önemli.

Bununla birlikte, yerel yönetimlerle ilgili 3. tarafların, ilgili kurumların, finans sektörünün de bu sektöre yaklaşımlarının geliştirilmesi gerekiyor. Bu noktada biz TEB Kamu Finansmanı olarak üzerimize düşen görevleri yerine getirmeye hazır olduğumuzu her fırsatta dile getiriyoruz. Şu anda Genel Müdürlükte görev yapan, tamamen bu konuda uzmanlaşmış ekibimiz, bölgelerimizdeki Bölge yöneticilerimizle ve ülke genelinde 350'den fazla belediye ve iştirakine hizmet veriyoruz.

TEB kendini bu alanda nasıl konumlandırıyor?

TEB olarak 2005 yılında başladığımız Kobi Bankacılığı'nda, Kobi'lerin finansal ortağı olmanın yanında danışman bankaları olmayı hedefledik. Bu doğrultuda çıktığımız yolda

KOBİ'lerimize finansmanlarını nasıl kullanacakları konusunda yol gösteriyor, çok yönlü hizmet sağlıyoruz.

10 yıldır 'Danışman Banka' anlayışıyla sürdürdüğümüz KOBİ odaklı çalışmalarımızla 2012 yılında IFC tarafından dünyanın en iyi üç bankasından biri seçilmemiz ve örnek gösterilmemiz sorumluluklarımızı daha da artırdı. Bugün KOBİ Bankacılığı'nın nasıl yapılması gerektiği konusunda dünyaya yol gösteren, projelerini yurtdışına ihraç eden bir banka konumuna ulaştık. Her ay bir ilde gerçekleştirdiğimiz TEB KOBİ Akademi eğitim modeli ile artık sadece Türkiye'de değil, yurtdışındaki KOBİ'lerin eğitilmesi için de güçlü bir referans olmuş durumdayız.

Danışman Banka anlayışıyla hayata geçirdiğimiz tüm bu çalışmalarımızı yerel yönetimler sektöründe de hayata geçiriyoruz. Belediyelerin sadece finansal ortakları değil, aynı zamanda onların danışman bankası olmak için de çalışıyoruz.

TEB KOBİ Akademi çatısı altında düzenlediğimiz Kamu Buluşmaları ile yerel yönetimlerin stratejik olarak büyümelerine katkı sağlıyoruz. Şimdiye kadar Bursa, Manisa, Malatya, İzmir ve Adana'da düzenlediğimiz bu etkinliklerde 1000'den fazla belediye yöneticisi ve çalışanıyla buluştuk; sektörel gelişim için yapılması gerekenleri paylaştık. TEB KOBİ TV'de Kamu Hukuku Uzmanı'mız Erkan Karaarslan, yerel yönetimlerden gelen merak edilen soruları yanıtlıyor. Ayrıca TEB KOBİ TV'de, yerel yönetimlere özel sektörel gelişim alanlarını ön plana çıkararak ve mevcut sorunlara çözümler üreten özel dosya konuları hazırlıyoruz.

Bu kapsamda TEB KOBİ Bankacılığı çatısı altında konumlandığımız Kamu Finansmanı faaliyetlerimizle, yerel yönetimlere ihtiyaç duydukları tüm finansman desteğini sunmaya ve danışmanlık hizmetlerimizle yanlarında olmaya devam edeceğiz.